

Tin Lành theo Ma-thi-ơ (Ma-thi-ơ)

Mục-đích: Để chứng-thực rằng Giê-xu là Đấng Chịu-xức-dầu, vị Vua đời đời

Người viết: Ma-thi-ơ

Viết cho: Viết đặc-biệt cho dân Giu-đa

Lúc viết: Có lẽ trong khoảng 60 năm Sau Christ Giáng-sinh (SC) và 65 SC

Bối-cảnh: Ma-thi-ơ là một người thâu-thuế, người Giu-đa, trở thành một môn-đồ của Giê-xu. Quyển Tin-lành này làm mối liên-kết giữa Cựu-Ước và Tân-Ước bởi vì sách nhấn mạnh sự ứng-nghiệm các lời tiên-tri trong Cựu-Ước

Câu gốc: “Đừng nghĩ rằng Ta đã đến để thủ-tiêu Luật-pháp hay các Đấng Tiên-tri; Ta đã đến chẳng để thủ-tiêu nhưng để làm cho ứng-nghiệm.” (5.17)

Nhân-vật chính: Giê-xu, Ma-ri, Giô-sép, Giảng Báp-tít, các môn-đồ, các nhà lãnh-đạo tôn-giáo, Cai-phe, Phi-lát, Ma-ri Ma-đo-len

Các địa-điểm chính: Bết-lê-hem, Giê-ru-sa-lem, Ca-bê-na-um, Ga-li-lê, Giu-đê

Đặc-tính: Ma-thi-ơ có đầy ngôn-từ về Đấng Chịu-xức-dầu: khắp nơi trong sách dùng danh gọi “Con Trai Đa-vít” và tham-chiếu những câu Thánh-Kinh Cựu-Ước (53 câu Thánh-Kinh Cựu Ước trích-dẫn và 76 câu tham-chiếu). Sách tin-lành này không được viết như một bản tường-thuyết theo thứ tự thời-gian, vì mục-đích của sách là trình-bày chứng-cớ rõ-ràng rằng Giê-xu là Đấng Chịu-xức-dầu (Đấng Mê-si-a, Christ, Chúa Cứu-thế) đã được cho biết trong Cựu-Ước.

Ý chính: Đoàn xe dài báo trước vị thủ-lãnh quốc-gia đang tới. Sự lộng-lẫy và trọng-thể là các biểu-hiệu của địa-vị và sự quan-trọng của vị ấy. Dân Giu-đa đã trông chờ vị lãnh-đạo đã được hứa nhiều thế-kỷ trước bởi các đấng tiên-tri. Họ tin rằng vị lãnh-đạo này—Đấng Chịu-xức-dầu (Đấng vàng-phục chịu cho Đức Chúa TRỜI xức-dầu)—sẽ cứu họ khỏi người Rô-ma những kẻ áp-bức để thiết-lập lại vương-quốc Đa-vít. Là vua của họ, Ngài sẽ cai-trị bằng sự công-chính. Tuy nhiên, nhiều người Giu-đa bỏ qua các lời tiên-tri cũng nói về vị Vua này là một tội-tớ chịu khổ-đau, sẽ bị bác-bỏ, và bị giết chết. Cho nên không ngạc-nhiên chỉ ít người Giu-đa nhận ra Giê-xu là Đấng Chịu-xức-dầu. Làm thế nào ông Thấy khiêm-tốn từ Na-xa-rét đó lại có thể là vua của họ cho được? Nhưng Giê-xu đã là và hằng là vị Vua của toàn-thể nhân-loại! Ma-thi-ơ là một trong 12 môn-đồ của Giê-xu. Đã một lần ông là một người thâu-thuế bị khinh-bí, nhưng cuộc đời của ông đã được biến-đổi bởi người từ Na-xa-rét của miền Ga-li-lê. Ma-thi-ơ ghi sách tin-lành này cho đồng-hương Giu-đa của ông để chứng-thực rằng Giê-xu là Đấng Chịu-xức-dầu và để giải-thích vương-quốc của Đức Chúa TRỜI.

Ma-thi-ơ bắt đầu bản tường-thuyết của ông bằng việc đưa ra phả-hệ của Giê-xu.

Ông đoạn nói về sự ra đời và các năm đầu của Giê-xu, kể cả việc gia-đình trốn đến Ai-cập để thoát khỏi sự tàn-sát của Hê-rốt rồi sự trở lại Na-xa-rét.

Sau lễ báp-tem của mình bởi Giảng (3.17) và việc Ngài đánh bại Sa-tan trong vùng hoang-vu, Giê-xu khởi-sự thánh-vụ công-cộng của Ngài bằng việc gọi 12 môn-đồ

của Ngài và ban cho “Bài Giảng Trên Núi” (đoạn 5-7).

Ma-thi-ơ cho thấy thâm-quyền của Đấng Chịu-xức-dầu bằng việc ghi lại các phép lạ của Ngài về việc chữa lành bệnh-tật và đuổi quỷ ra khỏi những người bị ám, ngay cả việc cho người chết sống lại.

Mặc dầu có sự chống-đối từ người Pha-ri-si và những kẻ khác trong chính-quyền tôn-giáo (đoạn 12-15), Giê-xu tiếp-tục giảng-dạy về vương-quốc trời (đoạn 16-20).

Trong thời-gian này, Giê-xu nói với các môn-đồ của mình về cái chết và sự sống lại sắp xảy ra của Ngài (16.21), và bày tỏ nhân-dạng thật của mình cùng Phi-e-rơ, Gia-cơ, và Giảng (17.1-17.5).

Gần cuối thánh-vụ của mình, Giê-xu vào Giê-ru-sa-lem trong một đoàn diễn-hành chiến-thắng (21.1-21.11).

Với sự chống đối càng tăng, Giê-xu dạy các môn-đồ của mình về tương-lai—điều gì họ có thể trông đợi trước khi có sự tái lâm của Ngài (đoạn 24) và cách sống cho đến lúc đó (đoạn 25).

Trong các đoạn cuối cùng (26-28), Ma-thi-ơ nói đến các ngày cuối-cùng của Giê-xu trên mặt đất—tiệc cuối-cùng, lời cầu-nguyện của Ngài tại Ghết-sê-ma-nê, sự phản-bội của Giu-đa, sự lẫn-trộn của các môn-đồ, sự từ-chối của Phi-e-rơ, các phiên xét-xử trước mặt Cai-phe và Phi-lát, các lời cuối-cùng của Giê-xu trên thập-tự-giá, việc chôn Ngài trong một cái mộ mượn, và việc sống lại của Ngài—việc chinh-phục sự chết và việc Ngài báo các môn-đồ của mình tiếp-tục việc của Ngài bằng việc đào-tạo các môn-đồ khắp thế-giới.

Khi đọc sách tin-lành này, xin quý vị lắng nghe thông-điệp rõ-ràng của Ma-thi-ơ: Giê-xu là Đấng Chịu-xức-dầu, Vua của các vua và Chúa của các chúa. Xin mừng việc chiến-thắng sự chết và tin-nhận Giê-xu làm Chúa Cứu-thế đời mình.

Χριστός là Hy-ngữ đồng nghĩa với ‘the Messiah,’ nghĩa theo Anh-ngữ là ‘the Anointed One,’ Đấng Chịu-xức-dầu.

Χριστός, *Khristos*, phát-âm là Khor-rit-tốt, nhưng Thánh Kinh 1925 (Phan Khôi) đọc là **Đấng Christ**; người Trung-Hoa dùng chữ Hán 基督 mà người Việt phát-âm là “cơ-đốc” nhưng người Trung-Hoa phát-âm là “Chí-tô” để cho giống âm Khor-rit-tốt. Ý nghĩa của từ cơ-đốc không hàm ý-nghĩa Đấng Chịu-xức-dầu: cơ là nền nhà, đốc là đốc-suất, cai-quản. Người Trung-Hoa không dùng ý-nghĩa của hai chữ ‘cơ-đốc’ này mà chỉ có ý dùng âm “Chí-tô” để đọc cho giống âm Khristos. Giống như mọi dân-tộc khác, vì không có cách viết giống với Hy-âm Khristos nên người Trung-Hoa đã cố-gắng dùng từ-ngữ của họ có âm đọc gần giống Hy-âm Khristos. Người Việt có Quốc-ngữ có âm và cách viết gần giống với Hy-âm Khristos. Có sao người Việt lại chịu để cho “người ta” dùng Hán-tự ‘cơ đốc,’ không có liên-hệ gì với Hy-từ hoặc âm Khristos, thánh-chức của Con Chúa TRỜI? Nếu Hán-tự “cơ đốc” này có ý-nghĩa giống với Hy-từ “Χριστός” hay có âm đọc gần giống với Hy-âm Khristos thì không có vấn-đề được đặt ra. Xin nhắc lại rằng, **Hán-tự ‘cơ đốc’ không liên-hệ gì đến Hy-âm Khristos, cũng không bày tỏ được ý-nghĩa của Thánh-chức Ngài.**

Hơn 100 năm nay Hội-thánh không dùng từ ‘cơ đốc’ nhưng dùng từ riêng **Đấng Christ** và Thánh-Kinh Tiêu-chuẩn (TKTC) 1 này cũng tiếp tục dùng từ riêng **Đấng Christ**.

Tuy nhiên TKTC 3 sẽ dùng từ riêng **Khor-rit-tốt** là phiên âm của danh-xưng *Χριστός*. Với từ riêng **Khor-rit-tốt**, chúng ta gọi người tin-nhận **Khor-rit-tốt** làm Cứu-Chúa của mình là **Khor-rit-tốt-nhân**.

**A. SỰ RA ĐỜI VÀ CHUẨN-BỊ CỦA GIÊ-XU LÀ VUA
(1.1-4.11)**

Tổ-tiên của Giê-xu (3/Ma-thi-ơ 1.1-1.17/Lu-ca 3.23-3.38)

1¹Sách về phả-hệ của Giê-xu Đấng Mê-si-a, con trai của Đa-vít, con trai của Áp-ra-ham.

2Cho Áp-ra-ham được sinh ra Y-sác; cho Y-sác, Gia-cốp; cho Gia-cốp, Giu-đa và anh em của người; ³cho Giu-đa được sinh ra Pha-rê và Xa-ra bởi Tha-ma; cho Pha-rê được sinh ra Êch-rôm; cho Êch-rôm, A-ram, ⁴cho A-ram được sinh ra A-mi-na-đáp; cho A-mi-na-đáp, Na-ách-son; cho Na-ách-son, Sanh-môn, ⁵cho Sanh-môn được sinh ra Bô-ô bởi Ra-háp; cho Bô-ô được sinh ra Ô-bết bởi Ru-tơ; cho Ô-bết, Gie-sê; ⁶cho Gie-sê được sinh ra Đa-vít nhà vua.

Và cho Đa-vít được sinh ra Sa-lô-môn bởi người vợ cũ của U-ri, ⁷và cho Sa-lô-môn được sinh ra Rô-bô-am; cho Rô-bô-am, A-bi-gia; cho A-bi-gia, A-sa, ⁸cho A-sa được sinh ra Giô-sa-phát; cho Giô-sa-phát, Giô-ram; cho Giô-ram, Ô-xia, ⁹cho Ô-xia, được sinh ra Giô-tam⁽¹⁾; cho Giô-tam, A-cha; cho A-cha, Ê-xê-chia; ¹⁰cho Ê-xê-chia, được sinh ra Ma-na-sê⁽²⁾; cho Ma-na-sê, A-môn; cho A-môn, Giô-si-a, ¹¹cho Giô-si-a, được sinh ra Giê-chô-nia, và các anh em của ông, vào thời-kỳ họ bị dẫn đi đến Ba-by-lôn.

12Và sau việc bị đầy đến Ba-by-lôn, cho Giê-chô-nia sinh ra Sa-la-thi-ên; cho Sa-la-thi-ên, Xô-rô-ba-bên, ¹³và cho Xô-rô-ba-bên sinh ra A-bi-út; cho A-bi-út, Ê-li-a-kim; cho Ê-li-a-kim, A-xô, ¹⁴cho A-xô, Sa-đốc; cho Sa-đốc, A-chim; cho A-chim, Ê-li-út, ¹⁵và cho Ê-li-út sinh ra Ê-lê-a-xa; cho Ê-lê-a-xa, Ma-than; và cho Ma-than, Gia-cốp, ¹⁶cho Gia-cốp được sinh ra Giô-sép chồng của Ma-ri, bởi cô được sinh ra Giê-xu, người được gọi là Đấng Mê-si-a.

17Bởi vậy từ Áp-ra-ham đến Đa-vít có tất cả 14 thế-hệ; và từ Đa-vít đến cuộc lưu đầy đến Ba-by-lôn, 14 thế-hệ; và từ cuộc lưu đầy đến Ba-by-lôn đến Đấng Mê-si-a, 14 thế-hệ.

Một thiên-sứ hiện ra cùng Giô-sép (8/Ma-thi-ơ 1.18-1.25)

18Bấy giờ sự ra đời của Giê-xu Đấng Mê-si-a như sau: Sau khi mẹ của Ngài là Ma-ri đã đính-hôn với Giô-sép, trước khi họ sống với nhau, thì người ta thấy cô có thai từ Đức Thánh-Linh. ¹⁹Và Giô-sép chồng cô, là một người đàn-ông công-chính, và không muốn làm nhục cô, đã muốn bỏ cô một cách bí-mật. ²⁰Nhưng khi ông cân nhắc điều này, kìa, một thiên-sứ của Chúa hiện ra cùng ông trong một giấc chiêm-bao, nói: “Hỡi Giô-sép, con trai của Đa-vít, đừng sợ lấy Ma-ri làm vợ mình, vì đứa con đã được thụ-thai trong cô là của Đức Thánh-Linh. ²¹Cô sẽ sinh một Trai, và người sẽ phải gọi tên của Ngài là Giê-xu, vì chính Ngài sẽ cứu dân Ngài khỏi tội của họ.” ²²Bấy giờ tất cả việc này đã xảy ra để điều đã được nói bởi Chúa qua đấng tiên-tri đã có thể được ứng-nghiệm, rằng: ²³“NÀY, NGƯỜI NỮ ĐÔNG-TRINH SẼ CÓ THAI VÀ SẼ SINH MỘT CON TRAI, VÀ HỌ SẼ GỌI TÊN NGÀI LÀ EM-MA-NU-ÊN,” được dịch ra nghĩa là: “ĐỨC CHÚA TRỜI Ở VỚI CHÚNG TA.” ²⁴Và Giô-sép dậy từ giấc ngủ của mình và làm như thiên-sứ của Chúa đã ra lệnh cho mình; người lấy Ma-ri làm vợ của mình, ²⁵song đã không biết cô cho đến khi cô đã sinh ra

một Trai; và người gọi tên Ngài là Giê-xu.

Khách đến từ các xứ đông-phương (12/Ma-thi-ơ 2.1-2.12)

2¹Bấy giờ, sau khi Giê-xu đã được sinh ra tại Bết-lê-hem của Giu-đê⁽³⁾ trong các ngày của vua Hê-rốt, kìa, các nhà bác-học⁽⁴⁾ từ Đông-phương đã đến Giê-ru-sa-lem, nói: ²“Đấng đã được sinh ra làm Vua của dân Giu-đá⁽⁵⁾ ở đâu? Vì chúng tôi đã thấy ngôi-sao của Ngài ở đông-phương, và đã đến để thờ-lạy Ngài.” ³Khi vua Hê-rốt nghe điều này, vua và tất cả Giê-ru-sa-lem cùng với vua hoàng-sợ. ⁴Và tất cả các thầy tế-lễ cả và các thầy thông-giáo của dân họp lại với nhau, vua tra hỏi họ Đấng Mê-si-a đã được sinh ra ở đâu. ⁵Họ nói với vua: “Tại Bết-lê-hem của Giu-đê; vì đã được viết bởi đấng tiên-tri như vậy:

⁶VÀ NGƯỜI, BẾT-LÊ-HEM, ĐẤT CỦA GIU-ĐA,
TUYỆT-NHIÊN CHĂNG NHỎ NHẤT GIỮA CÁC NHÀ LÃNH-
ĐẠO CỦA GIU-ĐA;
VÌ TỪ NGƯỜI SẼ RA MỘT Đấng CAI-TRỊ⁽⁶⁾,
NGÀI SẼ CHẤM DẦN Y-SO-RA-ÊN CỦA TA.”

⁷Đoạn Hê-rốt bí-mật gọi các nhà bác-học, và xác-định từ họ thời-điểm mà ngôi sao xuất-hiện. ⁸Và vua sai họ đi tới Bết-lê-hem, và nói: “Đi và tìm Đứa Bé cho kỹ; và khi các người đã tìm thấy, báo cáo cho ta biết, để ta cũng có thể đến và thờ-lạy Ngài.” ⁹Sau khi nghe nhà vua xong, họ đi con đường của họ; và, kìa, ngôi sao mà họ đã thấy bên đông-phương, cứ đi trước mặt họ, cho đến khi nó đến và dừng phía trên nơi Đứa Bé ở. ¹⁰Và khi họ thấy ngôi sao, họ mừng-rỡ quá bội với niềm vui mãnh-liệt. ¹¹Và họ đến trong nhà và thấy Đứa Bé với Ma-ri mẹ của Ngài; và họ sấp xuống và thờ-lạy Ngài; và mở châu báu của mình ra, họ dâng cho Ngài quà tặng bằng vàng và nhũ-hương và một-được.⁽⁷⁾ ¹²Và đã được cảnh-cáo trong một giấc chiêm-bao đừng trở lại với Hê-rốt, họ ra đi về chính xứ của họ bởi một đường khác.

Sự trốn-thoát đến Ê-díp-tô (13/Ma-thi-ơ 2.13-2.15)

13Bấy giờ, khi họ đã ra đi, kìa, một thiên-sứ của Chúa hiện ra cùng Giô-sép trong một giấc chiêm-bao, nói: “Hãy chỗi dậy và đem Đứa Bé và mẹ của Ngài đi, và hãy trốn đến Ê-díp-tô, và ở lại đó cho đến khi ta báo người; vì Hê-rốt sắp tìm Đứa Bé, để diệt Ngài.” ¹⁴Và Giô-sép chỗi dậy và đem Đứa Bé và mẹ của Ngài đi ban đêm, và ra đi tới Ê-díp-tô, ¹⁵và ở đó cho đến khi Hê-rốt chết, để điều gì đã được nói bởi Chúa qua đấng tiên-tri có thể được ứng-nghiệm, rằng:

“RA KHỎI Ê-DÍP-TÔ, TA GỌI CON TRAI TA.”⁽⁸⁾

Hê-rốt tàn-sát các trẻ sơ sinh (13b/Ma-thi-ơ 2.16-2.18)

³ có 4 phần tư xứ nằm phía tây của sông Giô-đanh và Biển Chết, kể từ bắc xuống nam: Ga-li-lê, Sa-ma-ri, Giu-đê, và Y-đu-mê

⁴ một tầng lớp người khôn ngoan chuyên về thiên-văn, y-khoa, và khoa-học thiên nhiên

⁵ Giu-đá là dân của vương-quốc Giu-đá miền nam Y-so-ra-ên thờ xưa trở về đất Pa-lê-tin từ cuộc lưu-đày

⁶ Mác 5.1

⁷ một-được là thuốc ướp xác; một (Hán-ngữ) là: chìm mắt; chết;

hết; mắt

⁸ Dân-số 24.8; Ô-sê 11.1

¹ Cựu Ước (CU): Giô-tham

² CU: Ma-na-se

16Rồi khi Hê-rôt thấy rằng mình đã bị lừa bởi các nhà bác-học, hấn trở nên rất tức giận, và sai đi tàn-sát mọi đứa con trai ở trong Bết-lê-hem và trong tất cả các khu vây quanh của nó, từ 2 tuổi trở xuống, theo thời-diêm hấn đã xác-định từ các nhà bác-học. **17**Rồi điều được nói qua tiên-tri Giê-rê-mi được ứng-nghiệm, rằng:

18“NGƯỜI TA ĐÃ NGHE TRONG RA-MA MỘT TIẾNG⁽¹⁾,
KHÓC-LÓC VÀ THƯƠNG-TIỆC LỚN LAO, RA-CHÊN KHÓC VÌ
CÁC CON CỦA MINH, VÀ BÀ ĐÃ KHÔNG CHỊU ĐỀ ĐƯỢC AN-
UI, BỒI VÌ CHÚNG CHẴNG CÒN NỮA.”

Sự trở về Na-xa-rét (14/Ma-thi-ơ 2.19-2.23)

19Nhưng khi Hê-rôt chết, kìa, một thiên-sứ của Chúa hiện ra trong một giấc chiêm-bao cùng Giô-sép trong Ê-díp-tô, nói: **20**“Hãy chỗi dậy và đem Đứa Bé và mẹ của Ngài đi, và đi vào xứ Y-sơ-ra-ên, vì những kẻ đã truy tìm sinh-mạng của Đứa Bé đã chết rồi.” **21**Và Giô-sép chỗi dậy và đem Đứa Bé và mẹ của Ngài đi, và đến trong xứ Y-sơ-ra-ên. **22**Nhưng khi người nghe rằng A-chê-la-u đang trị-vì Giu-đê, trong chỗ của Hê-rôt là cha hấn, người sợ đi đến đó. Và được cảnh-cáo trong một giấc chiêm-bao, người ra đi tới các miền của Ga-li-lê, **23**và đến và cư-ngụ trong một thành-thị được gọi là Na-xa-rét, để điều gì đã được nói qua các đấng tiên-tri đã có thể được ứng-nghiệm: “Ngài sẽ được gọi là người Na-xa-rét.”

Giăng Báp-tít dọn đường cho Giê-xu (16/Ma-thi-ơ 3.1-3.12/ Mác 1.1-1.8; Lu-ca 3.1-3.17)

3¹Bấy giờ trong các ngày đó Giăng Báp-tít đến, thuyết-giảng trong vùng hoang-vu của Giu-đê, nói: **2**“Hãy ăn-năn, vì vương-quốc có các tầng trời đã đến gần rồi.” **3**Vì đây là người được nói đến qua tiên-tri Ê-sai, rằng:

“TIẾNG CỦA NGƯỜI LA TÔ TRONG VÙNG HOANG-VU: ‘HÃY
DỌN ĐƯỜNG CỦA ĐỨC CHÚA,
HÃY LÀM THĂNG CÁC NẸO CỦA NGÀI.’ ”⁽²⁾

4Bấy giờ Giăng có y-phục bằng lông lạc-đà và một dây lưng da quanh eo của mình; và thức-ăn của người là những châu-chấu và mật ong rừng. **5**Rồi Giê-ru-sa-lem đi ra tới người, tất cả Giu-đê và tất cả địa hạt xung-quanh sông Giô-đanh; **6**và họ đang được báp-tem bởi người trong Sông Giô-đanh, khi họ xưng tội của họ ra. **7**Nhưng khi người thấy nhiều người Pha-ri-si và Sa-đu-sê đến để báp-tem, người nói với họ: “Các người lữ rần lục! Ai đã cảnh-báo các người để trốn khỏi cơn thanh-nộ sắp đến? **8**Bởi vậy hãy sinh ra trái xứng-đáng với sự ăn-năn; **9**và đừng tưởng rằng các người có thể tự nhủ: ‘Chúng ta có Áp-ra-ham là tổ-phụ của chúng ta’; vì ta nói với các người, rằng: *Đức Chúa TRỜI* có thể khiến các hòn đá này thành các đứa con cho Áp-ra-ham. **10**Và cây búa đã được đặt nơi rễ các cây ròi; bởi vậy mọi cây chẳng mang trái tốt bị đốn xuống và bị quăng vào lửa. **11**Còn ta, ta báp-tem các người với nước vì sự ăn-năn; nhưng Đấng đang đến sau ta phi-thường hơn ta, và ta không xứng-đáng cởi đôi dép của Ngài; Ngài sẽ báp-tem các người bằng *Đức Thánh-Linh* và lửa. **12**Và cái chĩa sậy của Ngài ở trong tay Ngài, và Ngài sẽ làm sạch kỹ-lưỡng sân đập lúa của Ngài; và Ngài sẽ thâu lúa của Ngài vào trong kho; nhưng Ngài sẽ đốt hết

trấu bằng lửa không thể dập tắt.”

Lễ báp-tem của Giê-xu (17/Ma-thi-ơ 3.13-3.17/ Mác 1.9-1.11; Lu-ca 3.21-3.22)

13Lúc ấy từ Ga-li-lê Giê-xu đến với Giăng tại sông Giô-đanh để được báp-tem bởi người. **14**Song Giăng cố cản Ngài, nói: “Tôi cần được báp-tem bởi Ngài, và Ngài lại đến cùng tôi sao?” **15**Song Giê-xu trả lời người: “Hãy chấp nhận nó lúc này; vì nó thích-hợp cho chúng ta theo cách này để hoàn-thành tất cả sự công-chính.” Đoạn người *vâng* chịu Ngài. **16**Sau khi được báp-tem, Giê-xu tức thì đi lên khỏi nước, và kìa, các tầng trời được mở ra, và người thấy *Linh* của *Đức Chúa TRỜI* xuống như chim bồ-câu, và đến trên Ngài, **17**và kìa, có tiếng ra từ các tầng trời, nói: “Đây là Con Trai Ta, Con yêu-dấu, trong Ngài Ta rất hài lòng.”

Sa-tan cám-dỗ Giê-xu trong vùng hoang-vu (18/Ma-thi-ơ 4.1-4.11/ Mác 1.12-1.13; Lu-ca 4.1-4.13)

4¹Đoạn Giê-xu được dẫn lên bởi *Linh* vào trong vùng hoang-vu để bị cám-dỗ bởi qui-vương. **2**Và sau khi Ngài đã kiêng-ăn 40 ngày và 40 đêm, chẳng mấy chốc, về sau Ngài trở nên đói. **3**Và kẻ cám-dỗ ấy đến và nói với Ngài: “Nếu Người là Con Trai của *Đức Chúa TRỜI*, hãy truyền các hòn đá này trở thành các ổ bánh.” **4**Nhưng Ngài trả lời và nói: “Cớ viết: ‘LOÀI NGƯỜI SẼ CHẴNG SỐNG CHỈ NHỜ MỘT MÌNH BÁNH, SONG NHỜ MỖI LỜI PHÁT RA KHỎI MIỆNG CỦA *ĐỨC CHÚA TRỜI*.’” **5**Đoạn, qui-vương đem Ngài vào trong thành thánh và bắt Ngài đứng trên đỉnh đền-thờ, **6**và nói với Ngài: “Nếu Người là Con Trai của *Đức Chúa TRỜI*, hãy gieo mình xuống; vì có viết:

‘NGÀI SẼ GIAO PHÓ TRÁCH-NHIỆM VỀ NGƯỜI CHO CÁC
THIÊN-SỨ CỦA NGÀI,’
và,
‘TRÊN CÁC BÀN TAY CỦA HỌ, HỌ SẼ ĐỖ NGƯỜI LÊN,
E NGƯỜI VA BÀN CHÂN CỦA NGƯỜI VÀO ĐÁ.’ ”⁽³⁾

7Giê-xu nói với hấn: “Lại có viết: ‘NGƯỜI KHÔNG ĐƯỢC ĐẶT *ĐỨC CHÚA*, *ĐỨC CHÚA TRỜI* CỦA NGƯỜI VÀO SỰ THỬ-THÁCH⁽⁴⁾’.”

8Một lần nữa, qui-vương bắt Ngài tới một ngọn núi rất cao, và chỉ cho Ngài tất cả các vương-quốc của thế-gian và sự vinh-quang của chúng; **9**và hấn nói với Ngài: “Tất cả những cái này, ta sẽ cho Người, nếu Người sấp xuống và thờ-lạy ta.” **10**Thế thì Giê-xu nói với hấn: “Đi đi, Sa-tan! vì có viết: ‘NGƯỜI PHẢI THỜ-PHƯỢNG *ĐỨC CHÚA*, *ĐỨC CHÚA TRỜI* CỦA NGƯỜI, VÀ CHỈ PHỤNG-SỰ NGÀI.’ ”⁽⁵⁾ **11**Rồi qui-vương bỏ Ngài, và kìa, các thiên-sứ đến và bắt đầu hầu việc Ngài.

B. THÔNG-ĐIỆP VÀ THÁNH-VỤ CỦA VUA GIÊ-XU (4.12-25.46)

1. Giê-xu bắt đầu thánh-vụ của Ngài (4.12-4.25)

Giê-xu thuyết-giảng tại Ga-li-lê (30/Ma-thi-ơ 4.12-4.17/ Mác 1.14-1.15; Lu-ca 4.14-4.15; Giăng 4.43-4.45)

12Bấy giờ khi Giê-xu nghe rằng Giăng đã bị nộp, Ngài lui

¹Giê-rê-mi 31.15

²Ê-sai 40.3

³Thánh-thi 91.11-12

⁴Bài giảng của Môi-se 6.16

⁵Bài giảng của Môi-se 6.13;10.20

về Ga-li-lê; ¹³và rời Na-xa-rét, Ngài đến ở tại Ca-bê-na-um cạnh biển, trong vùng Sa-bu-lôn và Nép-ta-li. ¹⁴*Điều này để ứng-nghiệm điều đã được nói qua tiên-tri Ê-sai, rằng:*

¹⁵“ĐẤT SA-BU-LÔN VÀ ĐẤT NÉP-TA-LI⁽¹⁾,
GÀN CON ĐƯỜNG VEN BIỂN, BÊN KIA GIÔ-ĐANH, GA-LI-LÊ
CỦA CÁC DÂN DÂN NGOẠI-BANG—

¹⁶“DÂN NGÔI TRONG NƠI TỐI-TÂM ĐÃ THẤY MỘT NGUỒN
SÁNG LỚN⁽²⁾,
VÀ NHỮNG KẸ NGÔI TRONG ĐÁT ÁY VÀ BÓNG CỦA SỰ
CHẾT,
TRÊN HỌ MỘT SỰ SÁNG ĐÃ LỘ RA.”

¹⁷Kể từ lúc đó Giê-xu bắt đầu công-bố và nói: “Hãy ăn-năn, vì vương-quốc trời trong tầm tay rồi.”

Bốn người đánh cá theo Giê-xu (33/Ma-thi-ơ 4.18-4.22/ Mác 1.16-1.20)

¹⁸Và thả bộ cạnh biển Ga-li-lê, Ngài thấy 2 anh em, Si-môn được gọi là Phi-e-rô⁽³⁾, và Anh-rê, em trai của người, thả lưới trong biển; vì họ là các người đánh cá. ¹⁹Và Ngài nói với họ: “Hãy theo Ta, và Ta sẽ làm các ngươi thành những kẻ đánh *lưới* người.” ²⁰Và tức thì họ bỏ lưới của họ lại và theo Ngài. ²¹Và đi tiếp từ đó, Ngài thấy 2 anh em khác, Gia-cơ con trai của Xê-bê-đê và Giăng em trai của người, trong thuyền với Xê-bê-đê cha của họ, vá lưới của họ; và Ngài gọi họ. ²²Và tức thì họ bỏ thuyền và cha của họ lại và theo Ngài.

Giê-xu thuyết-giảng khắp Ga-li-lê (36/Ma-thi-ơ 4.23-4.25/ Mác 1.35-1.39; Lu-ca 4.42-4.44)

²³Và Giê-xu đi đây đó trong toàn cõi Ga-li-lê, giảng-day trong các hội-đường của họ và công-bố tin-lành của vương-quốc ấy, và chữa lành mọi thứ bệnh và mọi thứ đau yếu giữa dân. ²⁴Và tin về Ngài đi ra vào toàn cõi Sy-ri; và họ đem cho Ngài mọi người bệnh, mặc dù các loại bệnh và đau nhức khác nhau, những kẻ bị quỉ ám, động-kinh, và bại-xuội; và Ngài chữa lành họ. ²⁵Và các đám rất đông theo Ngài từ Ga-li-lê, Đê-ca-bô-lơ, Giê-ru-sa-lem, Giu-đê, và từ bên kia sông Giô-đanh.

2. Giê-xu cho Bài Thuyết-giảng trên Núi (5.1-7.29)

Giê-xu cho các chân-phúc (49/Ma-thi-ơ 5.1-5.12/ Lu-ca 6.17-6.26)

5¹Và khi Giê-xu thấy các đám đông, Ngài đi lên trên núi; và sau khi Ngài ngồi xuống, các môn-đồ của Ngài đến cùng Ngài. ²Và mở miệng mình, Ngài bắt đầu dạy họ, rằng:

³“Phước cho những kẻ nghèo trong linh, vì của họ là vương-quốc trời.

⁴“Phước cho những kẻ thương-tiếc, vì họ sẽ được an-ùi.

⁵“Phước cho những kẻ hòa-nhã, vì họ sẽ thừa-hưởng trái đất.

⁶“Phước cho những kẻ đói khát sự công-chính, vì họ sẽ được thỏa-mãn.

⁷“Phước cho những kẻ khoan-dung, vì họ sẽ nhận sự

khoan-dung.

⁸“Phước cho những kẻ thuần-bạch trong tâm, vì họ sẽ thấy Đức Chúa TRỜI.

⁹“Phước cho những kẻ làm cho người hòa-thuận, vì họ sẽ được gọi là các đứa con trai của Đức Chúa TRỜI.

¹⁰“Phước cho những kẻ đã chịu bắt-bớ vì cơ sự công-chính, vì của họ là vương-quốc trời. ¹¹Phước cho các người khi người ta ném si-nhục vào các ngươi, và bắt-bớ các ngươi, và nói tất cả các thứ xấu-xa chống lại các ngươi một cách sai lầm, vì cơ Ta. ¹²Hãy mừng-rỡ, và hãy vui-vẻ, vì phần thưởng các ngươi trong trời là lớn; vì như thế họ đã bắt-bớ các đấng tiên-tri đã ở trước các ngươi.

Giê-xu dạy về muối và sự sáng (50/Ma-thi-ơ 5.13-5.16)

¹³“Các ngươi là muối của trái đất; nhưng nếu muối trở thành không có vị, thế nào nó được làm mặn lại? Nó không còn tốt cho một cái gì nữa, trừ phi bị quăng ra và bị người ta giẫm dưới chân. ¹⁴Các ngươi là sự sáng của thế-gian. Một thành-phố được đặt trên đồi không có thể bị che giấu; ¹⁵người ta cũng không thấp đèn, và để nó dưới cái thùng-giạ, song trên chân-đèn; và nó ban ánh-sáng cho tất cả ở trong nhà. ¹⁶Hãy để sự sáng của các ngươi soi sáng trước mặt người ta, trong cái cách mà họ có thể thấy các việc làm lành của các ngươi, và làm vinh-quang Cha của các ngươi ở trong trời.

Giê-xu dạy về luật-pháp (51/Ma-thi-ơ 5.17-5.20)

¹⁷“Chớ nghĩ rằng Ta đã đến để thủ-tiêu Luật-pháp hay các Tiên-tri; Ta đã chẳng đến để thủ-tiêu, nhưng để làm cho ứng-nghiệm. ¹⁸Vì quả thật, Ta nói cùng các ngươi, cho đến khi trời và đất qua đi, không một chấm⁽⁴⁾ hay một nét của một chữ nào sẽ phải qua đi khỏi Luật-pháp, cho đến khi tất cả được hoàn-tất. ¹⁹Thế thì, hễ ai bỏ một điều cực nhỏ của các điều-răn này, và giảng-day người ta như thế, sẽ phải bị gọi là cực nhỏ trong vương-quốc trời; nhưng hễ ai thực-hiện và dạy chúng, người đó sẽ được gọi là lớn trong vương-quốc trời. ²⁰Vì Ta nói cùng các ngươi, rằng: trừ phi sự công-chính các ngươi vượt qua sự công-chính của các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các ngươi sẽ chẳng vào vương-quốc trời.

Giê-xu dạy về sự phần-nộ (52/Ma-thi-ơ 5.21-5.26)

²¹“Các ngươi đã nghe rằng đã được nói với các người cổ xưa: ‘NGƯỜI CHỚ PHẠM TỘI GIẾT NGƯỜI⁽⁵⁾; và ‘Hễ ai phạm tội giết người, sẽ phải chịu trách-nhiệm trước tòa-án.’

²²Nhưng Ta nói cùng các ngươi rằng: mọi kẻ giận anh em mình⁽⁶⁾, sẽ phải có lỗi trước tòa-án; và hễ ai nói với anh em mình: ‘Ra-ca⁽⁷⁾ sẽ phải chịu trách-nhiệm với Tòa-Án Tối Cao⁽⁸⁾; và hễ ai nói: ‘Người, đồ ngu!’ sẽ phải chịu trách-nhiệm với âm-phủ có lửa. ²³Bởi vậy, nếu người đang dâng của-lễ của người nơi bàn-thờ, và ở đó nhớ rằng anh em của người có cái gì đó chống lại người, ²⁴hãy để của-lễ của người ở đó trước bàn-thờ, và đi con đường của người;

⁴nn: *iota* = chữ thứ chín trong mẫu tự

⁵Xuất-hành 20.13; Bài giảng của Môi-se 5.17

⁶Có bản thêm: không duyên cớ

⁷Ra-ca: người có đầu trống-rỗng, hay không tốt cho một cái gì cả
⁸Tòa Án Tối Cao của dân Giu-đa gồm có ba loại hội-viện: các thầy tế-lễ cả, các trưởng lão, và các giáo-sư luật-pháp và một thầy tế-lễ thượng-phẩm, tổng cộng 71 người. Dưới sự cai-trị của Rô-ma, Tòa Án Tối Cao này có nhiều quyền, ngoại trừ quyền xử tử

¹Ê-sai 9.1

²Ê-sai 9.2

³nguyên ngữ (nn): Pét-trot (là một hòn đá); Anh-ngữ là Peter; Pháp-ngữ là Pierre

trước nhất hãy hòa lại với anh em của người, đoạn đến và dâng của-lễ của người. ²⁵Hãy làm bạn nhanh chóng với đối-thù trong luật-pháp của người trong khi người với nó trên đường đi, để đối-thù của người không thể nộp người cho thẩm-phán, và thẩm-phán không nộp người cho cảnh-sát, và người không bị ném vào nhà giam. ²⁶Quả thật Ta nói cùng người, người sẽ không được đi ra khỏi chỗ đó, cho đến khi người đã trả xong đồng xu cuối cùng.

Giê-xu giảng-dạy về dục-vọng (53/Ma-thi-ơ 5.27-5.30)

²⁷“Các người đã nghe điều được nói: ‘NGƯỜI CHỖ PHẠM-TỘI NGOẠI-TÌNH’⁽¹⁾; ²⁸nhưng Ta nói cùng các người, rằng: mọi kẻ ngó đàn-bà để khao-khát bà ta thì đã phạm-tội ngoại-tình với bà ta rồi trong tâm của hắn. ²⁹Và nếu mắt hữu của người làm người sậy chân, hãy móc nó ra, và quăng nó khỏi người; vì tốt hơn cho người để một phần thân-thể của người bị hủy-diệt, mà chẳng phải toàn thân-thể người bị quăng vào âm-phủ. ³⁰Và nếu tay hữu của người làm người sậy chân, hãy chặt bỏ nó, và liệng nó khỏi người; vì tốt hơn cho người để một phần của thân-thể người bị hủy-diệt, mà chẳng phải toàn thân-thể người đi vào âm-phủ.

Giê-xu dạy về sự ly-dị (54/Ma-thi-ơ 5.31-5.32)

³¹“Và đã được nói: ‘HÈ AI ĐUỐI VỢ CỦA MÌNH ĐI, KÈ ĐÓ HÃY CHO VỢ MỘT CHỨNG-THƯ LY-DỊ’⁽²⁾; ³²nhưng Ta nói cùng các người rằng: mọi kẻ ly-dị vợ của mình, ngoại trừ vì có dâm-dăng, thì làm cho vợ phạm-tội ngoại-tình; và hễ ai cưới đàn-bà bị ly-dị thì phạm-tội ngoại-tình.

Giê-xu dạy về các lời thề (55/Ma-thi-ơ 5.33-5.37)

³³“Một lần nữa, các người đã nghe rằng các người xưa đã được nói: ³⁴‘NGƯỜI CHỖ THỀ DỐI-TRÁ, NHƯNG SẼ HOÀN-THÀNH CÁC LỜI TUYÊN-THỆ CỦA NGƯỜI CÙNG ĐỨC CHÚA.’ ³⁴Nhưng Ta nói cùng các người: đừng lập một lời tuyên-thệ nào cả, hoặc bởi trời, vì đó là ngài của Đức Chúa TRỜI, ³⁵hay bởi trái đất, vì nó là bộ-chân của Ngài, hay bởi Giê-ru-sa-lem, vì đó là THÀNH-PHỐ CỦA VUA LỚN ẤY⁽⁴⁾. ³⁶Người cũng không được lập lời tuyên-thệ bởi đầu của người, vì người không có thể làm một cọng tóc thành trắng hay đen. ³⁷Nhưng hãy để cho lời phát-biểu của người là: ‘Có, có’ hoặc ‘Không, không’; hễ cái gì quá các điều này đều thuộc về kẻ dữ.

Giê-xu dạy về sự báo thù (56/Ma-thi-ơ 5.38-5.42)

³⁸“Các người đã nghe điều được nói: ‘MẮT ĐỀN MẮT VÀ RĂNG ĐỀN RĂNG’⁽⁵⁾. ³⁹Nhưng Ta nói với các người: đừng kháng cự kẻ dữ; nhưng hễ ai vả người trên má hữu, cũng xoay má kia cho nó. ⁴⁰Và nếu kẻ nào muốn kiện người, và lấy áo sơ-mi của người, hãy để nó cũng có áo choàng của người. ⁴¹Và hễ ai ép người đi 1 dặm, hãy đi với nó 2 dặm. ⁴²Hãy cho kẻ xin người, và đừng tránh kẻ muốn mượn từ người.

Giê-xu dạy về việc yêu kẻ thù (57/Ma-thi-ơ 5.43-5.48/ Luca 6.27-6.36)

¹Xuất-hành 20.14; Bài giảng của Môi-se 5.18

²Bài giảng của Môi-se 24.1-21.3; Giê-rê-mi 3.1

³Lê-vi 19.12; Dân số 30.2; Bài giảng của Môi-se 23.21-23.23

⁴Thánh-thi 48.2

⁵Xuất-hành 21.24; Lê-vi 24.20; Bài giảng của Môi-se 19.21

⁴³“Các người đã nghe điều được nói: ‘NGƯỜI SẼ PHẢI YÊU NGƯỜI LÂN-CẬN CỦA NGƯỜI; và hãy ghét kẻ thù của người.’

⁴⁴Nhưng Ta nói cùng các người: Hãy yêu các kẻ thù của người, và hãy cầu-nguyện cho các kẻ bắt-bớ các người⁽⁶⁾, ⁴⁵để các người có thể là con trai của Cha các người ở trong trời; vì Ngài khiến mặt trời Ngài mọc trên các kẻ dữ và trên các kẻ lành, và sai mưa trên các kẻ công-chính và trên các kẻ bất chính. ⁴⁶Vì nếu các người thương các kẻ thương mình, phần thưởng gì các người được? Không phải ngay cả các kẻ thù thuế cũng làm một cách như vậy sao? ⁴⁷Và nếu các người chỉ chào-hỏi các anh em của các người, cái gì các người làm hơn những kẻ khác? Không phải ngay cả các dân Ngoại-bang cũng làm một cách như vậy sao? ⁴⁸Bởi vậy, các người phải là hoàn-hảo, như Thiên-Phụ của các người là hoàn-hảo.

Giê-xu dạy về việc cho kẻ những thiếu thốn (58/Ma-thi-ơ 6.1-6.4)

6¹“Hãy coi chừng về việc thực-hành sự công-chính của các người trước mặt người ta để họ thấy; kéo các người chẳng có phần thưởng gì với Cha của các người ở trong trời.

²“Bởi vậy, khi người bỏ-thứ, đừng thổi kèn trom-bét trước mặt người, như những kẻ đạo-đức giả làm trong các hội-đường và trong các đường phố, để họ có thể được tôn-kính bởi người ta. Quả thật Ta nói cùng các người, họ đã nhận phần thưởng của họ đầy đủ. ³Nhưng khi người bỏ-thứ, đừng để tay tả của người biết điều tay hữu của người đang làm, ⁴để các của bỏ-thứ của người được ở trong bí-mật; và Cha của người thấy trong bí-mật sẽ hoàn lại người⁽⁷⁾.

Giê-xu dạy về sự cầu-nguyện (59/Ma-thi-ơ 6.5-6.15)

⁵“Và khi người cầu-nguyện, người không được như các kẻ đạo-đức giả; vì họ thích đứng cầu-nguyện trong các hội-đường và ở các góc đường-phố, để người ta thấy rõ. Quả thật, Ta nói cùng các người, họ đã nhận phần thưởng của họ đầy-dủ. ⁶Nhưng người, khi người cầu-nguyện, hãy đi vào nội-phòng của người, và khi người đã đóng cửa, hãy cầu-nguyện cùng Cha của người ở trong chỗ kín; và Cha của người thấy trong chỗ kín sẽ hoàn lại người. ⁷Và khi các người cầu-nguyện, đừng dùng sự lặp lại vô nghĩa như các dân Ngoại-bang làm, vì họ tưởng họ sẽ được nghe vì nhiều lời của họ. ⁸Bởi vậy đừng giống như họ; vì Cha của các người biết điều các người cần, trước khi các người xin Ngài. ⁹Thế thì, hãy cầu-nguyện theo cách này:

‘Lạy Cha chúng con ở trong các tầng trời,

Danh Cha được tôn thánh.

¹⁰Vương-quốc của Cha đến.

Ý Cha được nên,

Trên đất như nó ở trong trời.

¹¹Xin cho chúng con ngày này bánh hằng bữa của chúng con.

¹²Xin tha cho chúng con những nợ của chúng con, như chúng con cũng đã tha các con nợ của chúng con. ¹³Và xin chớ dẫn chúng con vào sự cám-dỗ, song giải-thoát chúng con khỏi kẻ dữ.

[Vì vương-quốc, và quyền-năng, và vinh-quang đều là

⁶hay: chúc phước những kẻ nguyện-rủa các người

⁷Vài bản cổ xưa khác thêm: một cách công-khai

của Cha, đời đời. A-men!]⁽¹⁾

14Vì, nếu các người tha-thứ cho người ta các vi-phạm của họ, Thiên-Phụ các người cũng sẽ tha-thứ các người. 15Nhưng nếu các người không tha-thứ cho người ta, thì Cha các người sẽ không tha-thứ những vi-phạm của các người.

Giê-xu dạy về kiêng-ăn (60/Ma-thi-ơ 6.16-6.18)

16“Và hễ khi nào các người kiêng-ăn, chớ mang mặt u-sầu như các kẻ đạo-đức giả, vì họ làm mặt của họ không thể nhận ra để người ta thấy họ kiêng-ăn. Quả thật, Ta nói cùng các người, họ đã nhận phần thưởng của họ đây-đủ. 17Song người, khi người kiêng-ăn, hãy xúc dầu đầu của người, và hãy rửa mặt của người, 18ngỡ hầu người ta không thấy người kiêng-ăn, nhưng Cha của người ở trong chỗ kín thấy; và Cha của người thấy trong chỗ kín sẽ hoàn lại người⁽²⁾.”

Giê-xu giảng-dạy về tiền (61/Ma-thi-ơ 6.19-6.24)

19“Các người chớ dự-trữ cho mình các của-báu trên đất, nơi sâu-mọt và ri-sét phá-hủy, và nơi các kẻ trộm đột-nhập vào và lấy trộm. 20Song hãy dự-trữ cho chính mình những của-báu trong trời, nơi chẳng có sâu-mọt hay ri-sét phá-hủy, và nơi các kẻ trộm chẳng đột-nhập vào hoặc lấy trộm; 21vì ở đâu có châu báu của các người, ở đó cũng sẽ có tâm của các người. 22Đèn của thân-thể là con mắt; bởi vậy, nếu con mắt của người trong, cả thân-thể của người sẽ đầy sự sáng. 23Song nếu con mắt của người xấu, cả thân-thể của người sẽ đầy sự tối-tăm. Bởi vậy, nếu sự sáng ở trong người là sự tối-tăm, lớn biết bao sự tối-tăm ấy! 24Không ai có thể phục-vụ 2 chủ; vì hoặc nó sẽ ghét chủ này và yêu chủ kia, hay nó trung-thành với chủ này và xem thường chủ kia. Các người không thể phục-vụ Đức Chúa TRỜI và ma-môn.

Giê-xu dạy về sự lo-lắng (62/Ma-thi-ơ 6.25-6.34)

25“Vì lý do này, Ta nói với các người, chớ lo-âu vì sự sống của mình, cái gì các người sẽ ăn hay cái gì các người sẽ uống; cũng chớ vì thân-thể của mình, cái gì các người sẽ mặc. Không phải sự sống hơn thức-ăn, và thân-thể hơn áo-quần sao? 26Hãy nhìn xem chim chóc của tầng trời; chúng chẳng gieo, chúng cũng chẳng gặt, cũng chẳng gom vào kho thóc, vậy mà Thiên-Phụ của các người cho chúng ăn. Các người không có giá-trị nhiều hơn chúng sao? 27Và ai trong các người bởi việc lo-lắng có thể thêm *chỉ* một cu-bít vào khoảng thời-gian ngắn của đời mình chẳng? 28Và tại sao các người lo-lắng về quần-áo? Hãy quan-sát hoa huệ của cánh đồng mọc lên thế nào; chúng chẳng làm việc khó-nhọc, chúng cũng chẳng kéo chỉ, 29tuy nhiên, Ta nói cùng các người, ngay cả Sa-lô-môn trong tất cả sự vinh-quang của người đã chẳng mặc như một *cái hoa* trong chúng. 30Nhưng, nếu Đức Chúa TRỜI mặc như thế cho có của cánh đồng, nó sống hôm nay và ngày mai bị quăng vào lò, *Ngài sẽ không mặc như thế cho* các người tốt nhiều hơn sao, hỡi loài người có ít đức-tin? 31Thế thì chớ lo-lắng, nói: ‘Chúng ta sẽ ăn gì?’ hay ‘Chúng ta sẽ uống gì?’ hoặc ‘Chúng ta sẽ mặc gì?’ 32Vì tất cả những điều này các

dân Ngoại-bang khao-khát cố tìm; vì Thiên-Phụ của các người biết rằng các người cần tất cả các điều này. 33Nhưng hãy tìm trước nhất vương-quốc của Ngài và sự công-chính của Ngài; và tất cả các điều này sẽ được thêm cho các người. 34Bởi vậy chớ lo-lắng cho ngày mai, vì ngày mai sẽ lo cho chính nó. Mỗi ngày có đủ sự khó-khăn của chính nó.

Giê-xu dạy về việc chỉ-trích người khác (63/Ma-thi-ơ 7.1-7.6 / Lu-ca 6.37-6.42)

7¹Đừng phán-xét e rằng các người bị phán-xét. 2Vì theo cách các người phán-xét, các người sẽ bị phán-xét; và bởi sự đo lường gì các người đo lường, nó sẽ được đo lường cho các người. 3Và tại sao người ngó hạt bụi ở trong mắt của anh em của người, nhưng không nhận ra khúc gỗ ở trong chính con mắt của người? 4Hoặc thế nào người sẽ nói với anh em của người: ‘Đề tôi lấy hạt bụi ra khỏi mắt anh,’ và kìa, có khúc gỗ ở trong chính con mắt của người? 5Người, kẻ đạo-đức giả, trước hết lấy khúc gỗ ra khỏi chính con mắt của người, và rồi người sẽ thấy rõ để lấy hạt bụi ra khỏi mắt anh em người.

6“Đừng ban vật gì thánh cho chó; và đừng quăng các hạt ngọc-trai của người trước con heo, e chúng sẽ đạp chúng dưới chân chúng, và quay lại xé các người ra từng mảnh.

Giê-xu dạy về việc xin, tìm, và gõ cửa (64/Ma-thi-ơ 7.7-7.12)

7“Hãy xin, và các người sẽ được cho; hãy tìm, và các người sẽ tìm được; hãy gõ, và nó sẽ được mở cho các người. 8Vì mọi kẻ xin *thì* nhận được, và kẻ kiếm *thì* tìm được, và cho kẻ gõ, nó sẽ được mở. 9Hoặc có ai giữa các người, mà con của hắn xin ổ bánh, hắn sẽ cho nó đá chẳng? 10Hoặc nếu nó xin cá, hắn sẽ cho nó rắn chẳng? 11Thế thì, nếu các người, là xấu-xa, biết thế nào để cho con của mình quàn tốt, thì nhiều hơn biết bao Cha các người ở trong trời sẽ ban cái tốt cho những kẻ xin Ngài! 12Bởi vậy, dù cách nào các người muốn người ta đối xử với mình, hãy đối xử với họ như thế; vì đây là Luật-pháp và các Tiên-tri.

Giê-xu dạy về đường tới trời (65/Ma-thi-ơ 7.13-7.14)

13“Hãy vào bởi cổng hẹp; vì cổng rộng, và đường rộng dẫn đến sự phá-hủy, và những kẻ vào bởi nó là nhiều. 14Vì cổng nhỏ, và đường hẹp dẫn đến sự sống, và những kẻ tìm được nó là ít.

Giê-xu dạy về thành quả trong đời người (66/Ma-thi-ơ 7.15-7.20 / Lu-ca 6.43-6.45)

15“Hãy coi chừng các tiên-tri giả, là những kẻ đến cùng các người trong áo chiên, nhưng bề trong là những chó sói tham mồi. 16Các người sẽ biết chúng bởi các trái của chúng. Trái nho chẳng được hái từ bụi gai, trái vả cũng chẳng từ cây kể, có phải chẳng? 17Theo cùng cách đó, mọi cây tốt sinh trái tốt; nhưng cây xấu sinh trái xấu. 18Cây tốt chẳng có thể sinh trái xấu, cây xấu cũng chẳng có thể sinh trái tốt. 19Mọi cây chẳng sinh trái tốt bị đốn xuống và bị quăng vào lửa. 20Thế thì như thế, các người sẽ biết chúng bởi các trái của chúng.

Giê-xu nói về tội-tở thật (67a/Ma-thi-ơ 7.21-7.23)

¹Vài bản cổ xưa khác không có câu này

²Vài bản cổ xưa khác thêm: một cách công-khai

21“Chẳng phải mọi kẻ nói cùng Ta: ‘Chúa, Chúa,’ sẽ vào vương-quốc trời; song kẻ thực-hiện ý-muốn của Cha Ta ở trong trời. 22Nhiều kẻ sẽ nói cùng Ta vào ngày đó: ‘Chúa, Chúa, chúng con đã chẳng nói tiên-tri trong danh Chúa, và trong danh Chúa đã đuổi qui ra, và trong danh Chúa đã làm nhiều phép lạ sao?’ 23Và lúc đó Ta sẽ tuyên-bố cùng họ: ‘Ta đã chẳng bao giờ biết các ngươi; HÃY RỜI KHỎI TA, CÁC NGƯỜI NHỮNG KẸ THỰC-HÀNH SỰ VÔ LUẬT-LỆ.’

Giê-xu dạy về những kẻ cất nhà trên tảng đá và trên cát (67/Ma-thi-ơ 7.24-7.29/ Lu-ca 6.46-6.49)

24“Bởi vậy mọi người nghe các lời này của Ta và hành-động trên chúng, sẽ được so sánh với người khôn-gioan xây nhà của mình trên đá. 25Và mưa đã sa, và sông đã đến, và gió đã thổi, và đã đập mạnh vào nhà đó; và nó đã chẳng sập, vì nó đã được xây nền nhà trên vàng đá. 26Và mọi kẻ nghe các lời này của Ta, và chẳng hành-động trên chúng, sẽ như một người đại cất nhà của hủn trên cát. 27Và mưa đã sa, và sông đã đến, và gió đã thổi, và đã đập mạnh vào nhà đó; và nó đã sập, và lòn thay sự sập-đổ của nó!”

28Và xảy ra khi Giê-xu đã dứt các lời này, các đám đông sùng-sốt ở sự giảng-dạy của Ngài; 29vì Ngài đang dạy họ như người có thẩm-quyền, và không như các thầy thông-giáo của họ.

3. Giê-xu làm nhiều phép lạ (8.1-10.42)

Giê-xu chữa lành người phung (38/Ma-thi-ơ 8.1-8.4/ Mác 1.40-1.45; Lu-ca 5.12-5.16)

8¹Và khi Giê-xu đã đi xuống từ núi, các đám rất đông theo Ngài. 2Và kìa, một người phung⁽¹⁾ đến với Ngài và cúi chào Ngài, nói: “Lạy Chúa, nếu Chúa muốn, Chúa có thể làm cho tôi sạch.” 3Và Ngài duỗi tay của Ngài ra và đụng hân, nói: “Ta muốn. Hãy được sạch!” Và tức thì bệnh phung của hân được sạch. 4Và Giê-xu nói với hân: “Ngươi nhớ đừng nói cho một ai biết; nhưng hãy đi tỏ mình cùng thầy tế-lễ, và hãy dâng của-lễ mà Môi-se đã truyền, như là một chứng cớ cho họ.”

Một người lính Rô-ma bày tỏ Đức-tin (68/Ma-thi-ơ 8.5-8.13/Lu-ca 7.1-7.10)

5Và khi Ngài đã vào Ca-bê-na-um, một đại-đội-trưởng nọ đến cùng Ngài, van-xin Ngài, 6và nói: “Thưa Chúa, đây-tớ của tôi đang nằm ở nhà bị bại, bị dầy xéo một cách kinh sợ.” 7Và Ngài nói với hân: “Ta sẽ đến và chữa lành nó.” 8Nhưng đại-đội-trưởng trả lời và nói: “Thưa Chúa, tôi chẳng xứng-đáng cho Chúa đến dưới mái nhà tôi; nhưng chỉ xin nói với một lời, và đây-tớ tôi sẽ được lành. 9Vì tôi cũng là một người ở dưới thẩm-quyền, có lính dưới tôi; và tôi nói với đũa này: ‘Đi,’ và nó đi, và với đũa khác: ‘Đến,’ và nó đến, và với kẻ nô-lệ của tôi: ‘Làm việc này,’ và nó làm.” 10Bấy giờ khi Giê-xu nghe lời này, Ngài ngạc-nhiên và nói với những kẻ đang đi theo: “Quả thật Ta nói cùng các ngươi: Ta đã chẳng tìm thấy đức-tin lớn như thế với người nào trong Y-sơ-ra-ên. 11Và Ta nói cùng các ngươi rằng: nhiều người sẽ đến từ đông và tây, và tựa nơi bàn ăn với Áp-ra-ham, và Y-sác, và Gia-cốp trong vương-quốc

trời; 12nhưng các con trai của vương-quốc ấy sẽ bị quăng vào chỗ tối-tăm ở ngoài; trong chỗ đó sẽ có khóc-lóc và nghiêng rãng.” 13Và Giê-xu nói với đại-đội-trưởng ấy: “Hãy đi; hãy để nó được làm cho ngươi như ngươi đã tin.” Và đũa đây-tớ được chữa lành vào chính lúc đó.

Giê-xu chữa lành bà gia của Phi-e-rơ và nhiều người khác (35/Ma-thi-ơ 8.14-8.17/Mác 1.29-1.34; Lu-ca 4.38-4.41)

14Và khi Giê-xu đã đến nhà của Phi-e-rơ, Ngài thấy bà gia của người nằm bệnh trên giường với cơn sốt. 15Và Ngài đụng tay bà, và cơn sốt rời bà; và bà chỗi dậy và hầu bàn Ngài. 16Và khi buổi chiều tối đã đến, họ đem tới Ngài nhiều kẻ bị qui ám; và Ngài đuổi các linh đó ra với một lời, và chữa lành tất cả những kẻ bệnh 17để điều gì đã được nói qua tiên-tri Ê-sai có thể được ứng-nghiệm: “CHÍNH NGÀI ĐÃ LẤY NHỮNG YẾU-ĐUỐI CỦA CHÚNG TA, VÀ ĐÃ MANG ĐI BỆNH-HOẠN CỦA CHÚNG TA.”⁽²⁾

Giê-xu dạy về giá phải trả để theo Ngài (122/Ma-thi-ơ 8.18-8.22/ Lu-ca 9.51-9.62)

18Bấy giờ, khi Giê-xu thấy đám đông xung-quanh Ngài, Ngài cho lịnh ra đi đến bờ bên kia. 19Và một thầy thông-giáo nọ đến và nói với Ngài: “Thưa Thầy, tôi sẽ theo Thầy bất cứ nơi nào Thầy đi.” 20Và Giê-xu nói với hân: “Cáo có hang, và chim trời có tổ; nhưng Con Trai Loài Người không có chỗ để gối đầu mình.” 21Và một người khác trong các môn-đồ nói với Ngài: “Thưa Chúa, xin cho phép tôi trước tiên đi và chôn cha tôi.” 22Song Giê-xu nói với hân: “Hãy theo Ta, và hãy để những kẻ chết chôn chính người chết của họ.”

Giê-xu làm yên-lặng cơn bão (87/Ma-thi-ơ 8.23-8.27/ Mác 4.35-4.41; Lu-ca 8.22-8.25)

23Và khi Ngài xuống thuyền, các môn-đồ của Ngài theo Ngài. 24Và kìa, nổi lên một cơn bão lác-lur trên biển, đến nỗi thuyền bị bao phủ với những ngọn sóng; nhưng chính Ngài đang ngủ. 25Và họ đến với Ngài và đánh thức Ngài, nói: “Xin cứu, Chúa ôi; chúng ta sắp chết!” 26Và Ngài nói với họ: “Tại sao các ngươi nhút-nhát, các ngươi loài người có ít đức-tin?” Thế thì Ngài đứng dậy, và khiển-trách gió và biển; một sự yên-lặng lớn-lao xảy ra. 27Và các người này ngạc-nhiên, nói: “Đây là hạng người gì, mà ngay cả gió và biển cũng vâng lời Thầy?”

Giê-xu đuổi qui-sứ vào bầy heo (88/Ma-thi-ơ 8.28-9.1/ Mác 5.1-5.20; Lu-ca 8.26-8.39)

28Và khi Ngài đã đến bờ bên kia vào xứ của dân Ga-đa-ra, 2 người đàn-ông bị qui ám gặp Ngài khi chúng đang đi ra từ các mồ. Chúng quá dữ đến nỗi không một ai có thể đi ngang qua đường đó. 29Và kìa, chúng la lên: “Điều gì chúng tôi liên can với Chúa, Con Trai Đức Chúa TRỜI? Có phải Chúa đến đây để hành hạ chúng tôi trước thời-hạn sao?” 30Bấy giờ, cách chúng một khoảng, có một bầy nhiều con heo đang ăn. 31Và các qui-sứ nài-xin Ngài: “Nếu Chúa đuổi chúng tôi ra, xin sai chúng tôi vào bầy heo đó.” 32Và Ngài nói với chúng: “Đi đi!” Và chúng đi ra, và đi vào bầy heo, và kìa, toàn bộ bầy nhào xuống bờ đốc đứng, vào trong biển và bị chết trong nước. 33Và các

¹Có thể nói đến vài bệnh tật: bệnh phung, người bệnh phung, bệnh cùi, người cùi.

²Ê-sai 53.4

kẻ chân chạy đi, và đi tới thành-thị, và phúc-trình mọi sự, gồm cả việc xây đến thành-linh của các người bị quỉ ám.³⁴Và kia, toàn thể thành đi ra để gặp Giê-xu; và khi họ thấy Ngài, họ van-xin Ngài rời khỏi vùng của họ.

9¹Và xuống thuyền, Ngài qua biển, và đến tới chính thành-thị của Ngài.

Giê-xu chữa lành người tê-liệt (39/Ma-thi-ơ 9.2-9.8/ Mác 2.1-2.12; Lu-ca 5.17-5.26)

2Và kia, họ đang đem cho Ngài một người bại, nằm trên giường; và Giê-xu thấy đức tin của họ bèn nói với người bại: “Hãy lấy can-dảm, hồi con Ta; các tội của con đang được tha.”³Và kia, vài kẻ trong các thầy thông-giáo tự nghĩ: “*Thằng cha này nói phạm-thượng.*”⁴Và Giê-xu biết các điều họ nghĩ, nói: “Tại sao các người nghĩ điều xấu trong tâm các người? Vì điều nào là dễ hơn, nói: ‘Các tội của con đang được tha,’ hay nói: ‘Hãy đứng dậy, và đi?’”⁶Song để các người có thể biết rằng Con Trai Loài Người có thẩm-quyền trên đất để tha các tội—thế thì Ngài nói với người bại: “Hãy đứng dậy, xách giường của con lên, và đi về nhà.”⁷Và hẳn đứng dậy, và đi về nhà.⁸Nhưng khi các đám đông thấy, họ đẩy nổi kính-sợ, và tôn-vinh Đức Chúa TRỜI, là Đấng đã ban thẩm-quyền như thế cho người ta.

Giê-xu ăn với các tội-nhân ở nhà Ma-thi-ơ (40/Ma-thi-ơ 9.9-9.13/ Mác 2.13-2.17; Lu-ca 5.27-5.32)

9Và trong khi Giê-xu từ đó đi tiếp, Ngài thấy một người, gọi là Ma-thi-ơ, ngồi trong trạm thuế; và Ngài nói với hắn: “Hãy theo Ta.” Và hắn đứng dậy và theo Ngài.¹⁰Và trong khi Ngài đang tựa⁽¹⁾ nơi bàn ăn trong nhà, kia, nhiều người thu thuế và các tội-nhân đến và tựa với Giê-xu và các môn-đồ của Ngài.¹¹Và khi các người Pha-ri-si thấy, họ nói với các môn-đồ của Ngài: “Tại sao Thầy của các người ăn⁽²⁾ với các kẻ thu thuế và các tội-nhân?”¹²Nhưng khi Ngài nghe, Ngài nói: “Những kẻ khôe-mạnh không cần thầy thuốc, song những kẻ bệnh.¹³Nhưng hãy đi và học câu này nghĩa là gì: ‘TA MUỐN SỰ THƯƠNG-XÓT, VÀ CHẴNG MUỐN TÊ-VẬT,’⁽³⁾ vì Ta đã chẳng đến để gọi các kẻ công-chính nhưng các tội-nhân.”⁽⁴⁾

Lãnh-tụ tôn-giáo hỏi Giê-xu về sự kiêng ăn (41/Ma-thi-ơ 9.14-9.17/ Mác 2.18-2.22; Lu-ca 5.33-5.39)

14Đoạn các môn-đồ của Giảng đến cùng Ngài, nói: “Tại sao chúng tôi và các người Pha-ri-si kiêng-ăn, song các môn-đồ của Thầy chẳng kiêng-ăn?”¹⁵Và Giê-xu nói với họ: “Các khách tiệc cưới chẳng có thể than khóc chùng nào chàng rể còn ở với họ, có phải chăng? Nhưng các ngày ấy sẽ đến khi chàng rể bị bắt đi khỏi họ, và thế thì họ sẽ kiêng-ăn.¹⁶Nhưng không ai đặt miếng vá bằng vải chưa bị co lại trên y-phục cũ, vì miếng vá toạc khỏi y-phục, và kết quả là chỗ rách tệ hơn.¹⁷Rượu nho mới cũng không được đổ vào bầu da cũ; nếu không thì bầu da vỡ, và rượu đổ ra, và bầu da bị hủy-hoại; nhưng rượu nho mới được đổ vào bầu da mới, và cả hai được bảo-trì.”

¹nguyên ngữ: nằm tựa ăn bữa chiều

²có bản thêm: và uống

³Ô-sê 6.6

⁴có bản thêm: đến sự hồi-cải

Giê-xu chữa lành người đàn-bà bệnh xuất huyết và hồi-sinh một đứa con gái (89/Ma-thi-ơ 9.18-9.26/ Mác 5.21-5.43; Lu-ca 8.40-8.56)

18Trong khi Ngài đang nói các điều này với họ, kia, một vị lãnh-đạo hội-đường đi vào và quì trước mặt Ngài, nói: “Con gái tôi mới chết; nhưng xin đến và đặt tay Thầy trên nó, và nó sẽ sống.”¹⁹Và Giê-xu đứng dậy và bắt đầu đi theo người, các môn-đồ Ngài cũng theo.²⁰Và kia, một người đàn-bà đã chịu khổ từ bệnh xuất huyết trong 12 năm, bước tới phía sau Ngài và đụng tua áo của Ngài,²¹vì bà nói thầm trong bà: “Nếu mình chỉ đụng y-phục của Ngài, mình sẽ được cứu.”²²Nhưng Giê-xu xoay lại và thấy bà, nói: “Con gái, hãy lấy can-dảm; đức tin con đã cứu con.” Và từ giờ đó người đàn-bà được cứu.²³Và khi Giê-xu đến trong nhà của vị lãnh-đạo, và thấy các người thối sáo và đám đông trong sự lộn xộn ồn-ào,²⁴Ngài nói: “Hãy đi đi; vì đứa con gái đã chẳng chết, nhưng ngủ.” Và chúng cười nhạo Ngài.²⁵Song khi đám đông đã bị đuổi ra, Ngài vào và nắm tay cô; và cô gái chỗi dậy.²⁶Và tin này đồn ra vào khắp xứ đó.

Giê-xu chữa người mù và câm (90/Ma-thi-ơ 9.27-9.34)

27Và khi Giê-xu đi tiếp từ đó, 2 ông mù đi theo Ngài, la ầm-i: “Xin có sự khoan-dung trên chúng tôi, Con Trai Đa-vít ôi!”²⁸Và sau khi Ngài đã đến trong nhà, các ông mù này bước tới cùng Ngài, và Giê-xu nói với họ: “Các người có tin rằng Ta có thể làm được điều này chăng?” Họ nói với Ngài: “Dạ có, thưa Chúa.”²⁹Thế thì Ngài rờ mắt của họ, nói: “Nó được làm cho các người theo đức tin của các người.”³⁰Và các con mắt của họ được mở. Và Giê-xu nghiêm-nhặt cảnh-cáo họ “Không ai được biết về việc này.”³¹Song họ đi ra, và đồn tin về Ngài trong tất cả xứ đó.

32Và khi họ đang đi ra, kia, một ông câm, bị quỉ ám, họ đem cho Ngài.³³Và sau khi quỉ-sứ đã bị đuổi ra, người câm nói được; và các đám đông ngạc-nhiên, nói: “Chẳng có gì giống như vậy đã từng hiện ra trong Y-sơ-ra-ên.”³⁴Song các người Pha-ri-si nói: “Người này đuổi quỉ ra bởi kẻ cai-trị các quỉ-sứ.”

Giê-xu khuyên các môn-đồ cầu-nguyện cho có những công-nhân (92/Ma-thi-ơ 9.35-9.38)

35Và Giê-xu đi đó đây tất cả các thành-thị và các làng-xã, dạy trong các hội-đường của họ, và công-bổ tin-lành của vương-quốc, và chữa lành mọi thứ bệnh-tật và mọi thứ đau ốm.³⁶Vừa thấy các đám đông, Ngài có lòng thương-xót họ, bởi vì họ đau khổ và bị ném xuống như chiên không có kẻ chăn.³⁷Rồi Ngài nói với các môn-đồ của Ngài: “Mùa gặt thì thật trủng, song các công-nhân thì ít.³⁸Bởi vậy hãy cầu-khẩn Chúa của mùa gặt phái các công-nhân vào trong mùa gặt của Ngài.”

Giê-xu sai 12 môn-đồ đi (93/Ma-thi-ơ 10.1-10.15/ Mác 6.7-6.13; Lu-ca 9.1-9.6)

10¹Và gọi đến 12 môn-đồ của mình, Ngài cho họ thẩm-quyền trên các uế-linh, để đuổi chúng ra, và để chữa lành mọi thứ bệnh-tật và mọi thứ đau ốm.

2Bây giờ tên 12 sứ-đồ là đây: Thứ nhất, Si-môn, người được gọi là Phi-e-rơ, và Anh-rê em trai của người; và Gia-

cơ con trai Xê-bê-đê, và Giảng em trai của người; ³Phi-líp và Ba-thê-lê-my; Thô-ma và Ma-thi-ơ người thu thuế; Gia-cơ con trai của A-phê, và Tha-đê; ⁴Si-môn người Cana-an, và Giu-đa Ích-ca-ri-ốt, kẻ phản Ngài.

⁵Mười hai vị này Giê-xu sai đi ra sau khi chỉ-dạy họ, nói: “Đừng đi trong *con đường* của các dân Ngoại-bang, và đừng vào *một thành-thị* nào của dân Sa-ma-ri, ⁶nhưng thà đi đến những chiên bị thất-lạc của nhà Y-sơ-ra-ên. ⁷Và khi các người đi, hãy thuyết-giảng, nói: ‘Vương-quốc trời đã đến gần.’” ⁸Hãy chữa lành kẻ bệnh, khiến kẻ chết sống lại, làm sạch các kẻ phong⁽¹⁾, đuổi qui-sứ; các người đã nhận miễn phí, các người hãy cho miễn phí. ⁹Đừng có vàng, hay bạc, hay đồng trong các dây nịt tiền của các người, ¹⁰hay một cái bao cho cuộc du-hành *của các người*, hay ngay cả 2 cái áo lót dài, hay dép, hay một cây gậy; vì công-nhân đáng được thức-ăn của mình. ¹¹Và trong bất cứ thành-thị hay làng nào các người vào, hãy hỏi thăm ai là xứng-đáng trong đó; và cứ ở đó cho đến khi các người ra đi. ¹²Và khi các người vào nhà đó, hãy cho nó lời chào của các người. ¹³Và nếu nhà đó xứng-đáng, hãy để *lời chào* bình-an của các người đến trên nó; nhưng nếu nó không xứng-đáng, hãy để lời chào bình-an của các người trở về các người. ¹⁴Và hễ ai không nhận các người, hay không chú ý đến những lời các người, khi các người đi ra khỏi nhà đó hay thành-thị đó, hãy phủi bỏ bụi khỏi những bàn chân của các người. ¹⁵Quả thật, Ta nói cùng các người: sẽ có thể tha thứ được cho xứ Sô-đôm và Gô-mô-rơ trong ngày phán-xét, hơn là cho thành-thị đó.

Giê-xu chuẩn-bị môn-đồ cho sự khùng-bố (94/Ma-thi-ơ 10.16-10.23)

¹⁶“Này, Ta sai các người đi ra như chiên trong chính giữa những chó sói; bởi vậy, hãy sáng-suốt như những con rắn, và ngay thật như những con chim bồ-câu. ¹⁷Nhưng hãy coi chừng người ta, vì họ sẽ nộp các người cho *các tòa-án* và đánh đòn các người trong các hội-đường của họ; ¹⁸và thậm chí các người sẽ bị đem tới trước mặt các thống-độc và các vua vì có Ta, làm bằng chứng cho họ và các dân Ngoại-bang. ¹⁹Song khi họ nộp các người, chớ trở nên lo-lắng về thể nào hay điều gì các người sẽ nói; vì điều các người sẽ nói sẽ được cho các người trong giờ đó. ²⁰Vì ấy chẳng phải các người nói, nhưng chính Linh của Cha các người nói trong các người. ²¹Và anh em sẽ nộp anh em cho cái chết, và cha sẽ nộp con; và con cái sẽ đẩy lên chống lại cha mẹ, và khiến họ bị giết. ²²Và các người sẽ bị tất cả ghét bởi có danh Ta, nhưng chính kẻ chịu đựng cho đến sự cuối cùng sẽ được cứu. ²³Nhưng hễ khi nào họ khùng-bố các người trong thành-thị này, hãy trốn tới *thành-thị* khác; vì, quả thật, Ta nói cùng các người, các người sẽ không hết *đi qua* các thành-thị của Y-sơ-ra-ên cho đến khi Con Trai Loài Người đến.

Ý-nghĩa của chức-vụ môn-đồ (95a/Ma-thi-ơ 10.24-10.42)

²⁴“Một môn-đồ không trên thầy của nó, một kẻ nô-lệ cũng không trên chủ của nó. ²⁵Ấy là đủ cho môn-đồ ấy trở thành như thầy của nó, và kẻ nô-lệ ấy như chủ của nó. Nếu họ đã gọi chủ nhà là Bê-ên-xê-bun⁽²⁾, thì còn hơn biết bao

các thành-viên của gia-hộ *chủ!* ²⁶Bởi vậy, đừng sợ họ; vì chẳng có một việc gì che đậy mà sẽ chẳng bị lộ, và bị giấu mà sẽ chẳng được biết. ²⁷Điều gì Ta bảo các người trong nơi tối-tăm, hãy nói trong chỗ sáng; và điều gì các người nghe trong tai, hãy tuyên-bố trên các mái nhà. ²⁸Và đừng sợ những kẻ giết thân-thể, song chẳng có thể giết hồn; nhưng thà sợ Đấng có thể hủy-diệt cả hồn lẫn thân-thể trong âm-phủ. ²⁹Không phải 2 con chim sẽ bán được 1 xu sao? Vậy mà không con nào trong chúng sẽ rơi tới đất ngoài ý Cha của các người. ³⁰Nhưng chính tất cả những sợi tóc của đầu các người được đếm hết. ³¹Bởi vậy đừng sợ; các người có giá-trị hơn nhiều chim sẻ. ³²Bởi vậy mọi kẻ sẽ xưng-nhận Ta trước mặt người ta, Ta cũng sẽ xưng-nhận kẻ đó trước mặt Cha Ta ở trong trời. ³³Nhưng hễ ai chối Ta trước mặt người ta, Ta cũng sẽ chối kẻ đó trước mặt Cha Ta ở trong trời.

³⁴“Đừng nghĩ rằng Ta đã đến để gieo hòa-bình trên trái đất; Ta đã chẳng đến để đem hòa-bình, nhưng gươm. ³⁵Vì Ta đã đến để LÀM CHO NGƯỜI NAM CHÔNG LẠI CHA CỦA MÌNH, VÀ CON GÁI CHÔNG LẠI MẸ CỦA MÌNH, VÀ CON DẬU CHÔNG LẠI MẸ CHÔNG CỦA MÌNH; ³⁶và CÁC KẸ THÙ CỦA MỘT NGƯỜI SẼ LÀ CÁC PHÂN-TỬ CỦA GIA-HỘ HÂN⁽³⁾. ³⁷Kẻ yêu cha hay mẹ nhiều hơn Ta không đáng thuộc về Ta; và kẻ yêu con trai hay con gái nhiều hơn Ta không đáng thuộc về Ta. ³⁸Và kẻ không vác thập-tự-giá của nó và theo sau Ta không đáng thuộc về Ta. ³⁹Kẻ đã tìm được sự sống của mình sẽ phải mất nó, và kẻ đã mất sự sống của mình vì có Ta sẽ phải tìm được nó.

⁴⁰“Kẻ nhận các người nhận Ta, và kẻ nhận Ta nhận Đấng đã sai Ta. ⁴¹Kẻ nhận một đấng tiên-tri trong danh của đấng tiên-tri sẽ nhận phần-thưởng của đấng tiên-tri; và kẻ nhận người công-chính trong danh của người công-chính sẽ nhận phần-thưởng của người công-chính. ⁴²Và hễ ai trong danh một môn-đồ cho một kẻ trong các kẻ nhỏ này chỉ một tách nước lạnh để uống, quả thật, Ta nói cùng các người, kẻ đó sẽ chẳng mất phần-thưởng của nó.”

4. Giê-xu giảng-dạy về vương-quốc ấy (11.1-13.53)

Giê-xu yên tâm nghỉ-ngờ của Giảng (70a/Ma-thi-ơ 11.1-11.6/Lu-ca 7.18-7.23)

11¹Bấy giờ xảy ra rằng: khi Giê-xu đã ban các chỉ-thị cho 12 môn-đồ của mình xong, Ngài rời khỏi đó để dạy và thuyết-giảng trong các thành-thị của họ. ²Bấy giờ khi Giảng ở trong tù nghe về các việc làm của Đấng Christ, người nhấn *lời qua* các môn-đồ của người, ³và nói với Ngài: “Thầy có phải là Đấng Đàng Đến, hay chúng tôi sẽ chờ đợi người nào đó khác chăng?” ⁴Và Giê-xu trả lời và nói với họ: “Hãy đi và phúc-trình cùng Giảng điều các người nghe và thấy: ⁵NHỮNG KẸ MÙ NHẬN THỊ-GIÁC⁽⁴⁾ và các người què bước đi, các người phong được sạch và các người điếc nghe, và các người chết được sống lại, và NHỮNG KẸ NGHÈO CÓ TIN-LÀNH ĐƯỢC GIẢNG CHO HỌ⁽⁵⁾. ⁶Và phước cho bất cứ kẻ nào giữ không sẩy chân trên Ta.”

¹Các từ người phong, bệnh phong nói đến một vài loại bệnh

²Chúa của qui

³Mi-ca 7.6

⁴Ê-sai 35.5

⁵Ê-sai 61.1

Giê-xu khen Giảng (70b/Ma-thi-ơ 11.7-11.19/ Lu-ca 7.24-7.35)

⁷Và khi những kẻ này đã đi *khỏi*, Giê-xu bắt đầu nói cùng các đám đông về Giảng: “Các người đã đi ra vào trong vùng hoang-vu để nhìn xem cái gì? Cây sậy bị lung-lay bởi gió? ⁸Nhưng các người đã đi ra để thấy cái gì? Người nào đó⁽¹⁾ mặc *quần áo mềm-mịn*? Đây, những kẻ mặc *quần áo mềm-mịn* ở trong các vương-cung. ⁹Nhưng tại sao các người đã đi ra? Để thấy một đấng tiên-tri? Phải, Ta nói cùng các người, một đấng hơn đấng tiên-tri. ¹⁰Đây là đấng mà về đấng đó đã được viết:

‘NÀY, TA SAI SỨ-GIÁ CỦA TA ĐI TRƯỚC MẶT NGƯỜI⁽²⁾,
NGƯỜI SẼ CHUẨN-BỊ ĐƯỜNG CỦA NGƯỜI TRƯỚC MẶT
NGƯỜI.’

¹¹Quả thật, Ta nói cùng các người, giữa những kẻ được sinh ra bởi các bà, đã chẳng nổi lên *một ai* trỗi hơn Giảng Báp-tít; tuy nhiên, kẻ nhỏ nhất trong vương-quốc trời trỗi hơn người. ¹²Và từ các ngày của Giảng Báp-tít đến bây giờ, vương-quốc trời cam chịu bạo-lực, và các người hung-dữ đoạt nó bởi sức mạnh. ¹³Vì tất cả các đấng tiên-tri và sách Luật đã tiên-tri cho đến Giảng. ¹⁴Và nếu các người muốn nhận điều này, chính Giảng là Ê-li-gia đã phải đến. ¹⁵Kẻ có tai để nghe, kẻ ấy hãy nghe. ¹⁶Nhưng với cái gì Ta sẽ so-sánh thế-hệ này? Nó như các trẻ con ngồi trong các chỗ chợ, gọi các trẻ con khác, ¹⁷và nói: ‘Tội tao đã thổi sáo cho tụi bay, và tụi bay đã chẳng nhảy múa; tội tao đã hát ai-ca, và tụi bay chẳng đắm ngục.’ ¹⁸Vì Giảng đã đến, không ăn cũng không uống, và chúng nói: ‘Hắn có qui-sứ!’; ¹⁹Con Trai Loài Người đã đến, ăn và uống, và chúng nói: ‘Kìa, một kẻ ham ăn và một người say rượu, một người bạn của những kẻ xấu-thuế và các tội-nhân!’ Tuy nhiên sự khôn-ngoan được minh oan bởi các việc làm của nó.”

Giê-xu hứa yên-nghi cho hôn (71/Ma-thi-ơ 11.20-11.30)

²⁰Đoạn Ngài bắt đầu trách các thành-thị trong đó Ngài đã làm hầu hết các phép lạ, bởi vì chúng đã chẳng ăn-năn. ²¹“Khốn cho người, Cô-ra-xin! Khốn cho người, Bết-sai-đa! Vì nếu các phép lạ đã xảy ra cho các người đã xảy ra cho Ty-ơ và Si-đôn thì chúng hẳn đã ăn-năn từ lâu trong vải bao bố và tro. ²²Tuy vậy Ta nói với các người, sẽ có thể tha thứ được cho Ty-ơ và Si-đôn trong *ngày phán-xét*, hơn là cho các người. ²³Và người, Ca-bê-na-um, người sẽ được nâng cao tới trời ư? Không, người sẽ bị đem xuống tới Âm-phủ; vì nếu các phép lạ đã xảy ra cho người hẳn đã xảy ra cho Sô-đôm thì nó hẳn đã còn lại cho đến ngày này. ²⁴Tuy vậy Ta nói cùng người, sẽ có thể tha thứ được cho xứ Sô-đôm trong *ngày phán-xét* hơn là cho người.”

²⁵Vào lúc đó, Giê-xu nói: “Con ca-tụng Cha, Cha ôi, Chúa của trời và đất, rằng Cha đã giấu các điều này với những kẻ khôn và thông-minh và đã tiết-lộ chúng cho các trẻ sơ-sinh biết. ²⁶Vâng, thưa Cha, vì như vậy nó đã rất thú vị trước mắt Cha⁽³⁾. ²⁷Tất cả các sự việc đã được giao cho Ta bởi Cha Ta; và không một ai biết Con Trai ngoại trừ Cha, và chẳng ai biết Cha ngoại trừ Con Trai, và người nào Con

Trai muốn tiết-lộ Cha. ²⁸Hãy đến cùng Ta, tất cả những kẻ mệt-mỏi và mang nặng, và Ta sẽ cho các người sự nghỉ-ngơi. ²⁹Hãy mang ách của Ta trên các người, và học từ Ta; vì Ta hoà nhã và khiêm-tốn trong tâm, và CÁC NGƯỜI SẼ TÌM ĐƯỢC SỰ NGHỈ-NGƠI CHO HÔN CỦA CÁC NGƯỜI⁽⁴⁾. ³⁰Vì ách Ta dễ, và gánh nặng Ta nhẹ.”

Các môn-đồ nhặt lúa trong ngày Ngung-nghi (45/Ma-thi-ơ 12.1-12.8/ Mác 2.23-2.28; Lu-ca 6.1-6.5)

12¹Vào lúc đó, vào ngày Ngung-nghi, Giê-xu đi ngang qua các đồng lúa, và các môn-đồ Ngài trở nên đói và bắt đầu bứt bông lúa và ăn. ²Nhưng khi các người Pha-ri-si thấy điều ấy, họ nói với Ngài: “Kìa, các môn-đồ của Thầy làm điều không đúng luật để làm vào ngày Ngung-nghi.” ³Song Ngài nói với họ: “Các người đã chẳng đọc điều mà Đa-vít đã làm, khi người trở nên đói, người và các bạn đồng-hành của người; ⁴thế nào người đã vào nhà Đức Chúa TRỜI, và họ đã ăn các ổ bánh trung-hiến, điều không đúng luật cho người ăn, cũng chẳng *đúng luật* cho những kẻ đó với người, nhưng *đúng luật* cho một mình các thầy tế-lễ. ⁵Hay, các người đã chẳng đọc trong sách Luật-pháp, rằng: vào ngày Ngung-nghi, các thầy tế-lễ trong đền-thờ vi-phạm ngày Ngung-nghi và vô tội? ⁶Nhưng Ta nói cùng các người, rằng: có cái gì vĩ đại hơn đền-thờ *đang* ở đây. ⁷Nhưng nếu các người đã biết điều này nghĩa là gì: ‘TA MUỐN LÒNG THƯƠNG-XÓT, VÀ CHẴNG MUỐN TẾ-VẬT⁽⁵⁾’, thì các người đã chẳng lên án các người vô tội. ⁸Vì Con Trai Loài Người là Chúa của ngày Ngung-nghi.”

Giê-xu chữa lành tay một người trong ngày Ngung-nghi (46/Ma-thi-ơ 12.9-12.14/ Mác 3.1-3.6; Lu-ca 6.6-6.11)

⁹Và ra đi từ đó, Ngài đi vào hội-đường của họ. ¹⁰Và kìa, có một người đàn-ông có một bàn tay teo. Họ bèn chất-vấn Ngài rằng: “Có đúng luật để chữa *bệnh* vào ngày Ngung-nghi chẳng?”—để họ có thể buộc tội Ngài. ¹¹Và Ngài nói với họ: “Người gì trong các người, có một con chiên, và nếu nó té vào hồ nhằm ngày Ngung-nghi, kẻ đó sẽ chẳng giữ chặt lấy nó, và kéo nó ra sao? ¹²Vậy mà con người có giá-trị hơn con chiên rất nhiều! Thế thì như vậy, ấy là đúng luật để làm điều lành trong ngày Ngung-nghi.” ¹³Đoạn Ngài nói với người đó: “Hãy duỗi tay của người ra.” Và hẳn duỗi nó ra, và nó được phục-hồi bình-thường, như tay kia. ¹⁴Song các người Pha-ri-si đi ra, và hội ý nhau chống lại Ngài, để làm sao họ có thể diệt Ngài.

Các đám rất đông theo Giê-xu (47/Ma-thi-ơ 12.15-12.21/ Mác 3.7-3.12)

¹⁵Nhưng Giê-xu, biết điều này, rút lui khỏi đó. Và nhiều người theo Ngài, và Ngài chữa lành tất cả họ, ¹⁶và cảnh-báo họ chớ làm Ngài được biết, ¹⁷để điều đã được nói qua tiên-tri Ê-sai đã có thể được ứng-nghiệm, rằng:

18“NÀY, CON CỦA TA MÀ TA ĐÃ CHỌN; CON YÊU-DẤU CỦA TA, TRONG NGÀI HÔN TA RẤT VUI.
TA SẼ ĐỀ LINH TA TRÊN NGÀI,
VÀ NGÀI SẼ CÔNG-BỐ CÔNG-LÝ CHO CÁC DÂN NGOẠI.
19“NGÀI SẼ CHẴNG CẢI, CŨNG CHẴNG LA,

¹hay: Vậy thì, tại sao các người đã đi ra ngoài? Để xem ai

²Ma-la-chi 3.1

³hay: vì đó là ý-muốn độ-lượng của Cha

⁴Giê-rê-mi 6.16

⁵Ô-sê 6.6

CÙNG CHĂNG MỘT AI NGHE TIẾNG NGÀI TRONG CÁC ĐƯỜNG PHỐ.

20“CÂY SẬY ĐÃ BỊ GIÁP NGÀI SẼ CHĂNG BỀ GẦY, VÀ TIM ĐÈN ĐANG CHÁY LOM-ĐOM NGÀI SẼ CHĂNG TẮT, CHO ĐẾN KHI NGÀI DÀN CÔNG-LÝ ĐẾN ĐẮC-THẮNG.

21“VÀ TRONG DANH NGÀI CÁC DÂN NGOẠI-BANG SẼ HY-VONG.”⁽¹⁾

Các người lãnh-đạo tôn-giáo buộc tội Giê-xu là Sa-tan (74/Ma-thi-ơ 12.22-12.37/ Mác 3.20-3.30)

22Đoạn họ đem cho Ngài một người đàn-ông bị quỉ ám, mù và câm, và Ngài chữa người đó lành, đến nỗi người câm đó nói và thấy. 23Và tất cả các đám đông ngạc-nhiên, và nói: “Người này có thể là Con Trai Đa-vít chăng?” 24Nhưng khi các người Pha-ri-si nghe lời ấy, họ nói: “Người này đuổi quỉ ra chỉ bởi Bê-ên-xê-bun kẻ cai-trị các quỉ-sứ.” 25Và biết các ý nghĩ của họ, Ngài nói với họ: “Mọi vương-quốc chia rẽ chống lại chính nó bị hoang-tàn, và mọi thành-thị hay nhà nào chia rẽ chống lại chính nó sẽ không đứng được. 26Và nếu Sa-tan trục-xuất Sa-tan, nó bị chia rẽ chống lại chính nó; thì làm thế nào vương-quốc của nó sẽ đứng được? 27Và nếu Ta bởi Bê-ên-xê-bun đuổi quỉ-sứ ra, bởi ai những con trai của các người đuổi quỉ-sứ ra? Do đó chúng sẽ là các thâm phán của các người. 28Nhưng, nếu Ta đuổi quỉ-sứ ra bởi Linh của Đức Chúa TRỜI, thì vương-quốc của Đức Chúa TRỜI đã đến trên các người. 29Hoặc làm sao một người nào đó có thể vào nhà của người đàn-ông mạnh sức và cướp tài-sản của người đó, trừ phi hắn trước hết trói người đàn-ông mạnh sức đó? Và lúc ấy hắn sẽ cướp nhà của người đó. 30Kẻ chẳng ở cùng Ta là chống lại Ta; và kẻ không tập-hợp với Ta chạy tán-loạn. 31Bởi vậy Ta nói với các người: bất cứ tội và lời phạm-thượng nào cũng sẽ được tha-thứ cho loài người, song lời phạm-thượng chống lại Linh sẽ không được tha-thứ. 32Và hễ ai sẽ nói một lời chống lại Con Trai Loài Người, sẽ được tha-thứ cho kẻ đó; nhưng hễ ai sẽ nói chống lại Đức Thánh-Linh sẽ không được tha-thứ cho kẻ đó, hoặc trong đời này hay trong đời sắp đến.

33“Hoặc kết luận cây tốt và trái nó tốt; hoặc kết luận cây xấu và trái nó xấu; vì cây được biết bởi trái của nó. 34Các người, lũ rắn lục, làm thế nào các người có thể, là xấu, lại nói các điều tốt? Vì miệng nói ra từ điều làm đầy tâm. 35Người tốt, từ kho báu tốt, đem ra các điều tốt; và người xấu, từ kho báu xấu, đem ra các điều xấu. 36Và Ta nói cùng các người rằng: mọi lời câu-thả mà người ta nói, họ sẽ phải biện-hộ cho chúng vào ngày phán-xét. 37Vì bởi những lời của các người, các người sẽ được xưng công-chính, và bởi những lời của các người, các người sẽ bị kết-án.”

Các lãnh-tụ tôn-giáo xin Giê-xu một phép lạ (75/Ma-thi-ơ 12.38-12.45)

38Đoạn một số thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si nói với Ngài: “Thưa Thầy, chúng tôi muốn thấy một dấu lạ từ Thầy.” 39Nhưng Ngài trả lời và nói với họ: “Một thể-hệ ngoại-tình và xấu-xa câu-khẩn một dấu lạ; nhưng không có một dấu-hiệu nào sẽ được cho nó ngoài dấu-hiệu của tiên-tri Giê-na; 40vì đúng như GIÔ-NA Ở 3 NGÀY 3 ĐÊM

TRONG BỤNG QUÁI-VẬT BIÊN, thế là Con Trai Loài Người sẽ ở 3 ngày 3 đêm trong lòng trái đất. 41Những người ở Ni-ni-ve sẽ đứng lên với thể-hệ này ở sự phán-xét, và sẽ kết-án nó bởi vì họ đã ăn-năn do lời thuyết-giảng của Giê-na, và này, có người vĩ-đại hơn Giê-na ở đây. 42Nữ-hoàng Nam-phương sẽ chỗi dậy với thể-hệ này ở sự phán-xét và sẽ kết-án nó, bởi vì bà đã đến từ các nơi tận cùng của trái đất để nghe sự khôn-ngoa của Sa-lô-môn, và này, có người vĩ-đại hơn Sa-lô-môn ở đây.

43“Bây giờ khi uế-linh đi ra khỏi một người, nó đi qua các chỗ không có nước, tìm sự nghỉ-ngơi, và không tìm được. 44Thế thì nó nói: ‘Ta sẽ trở về nhà ta từ đó ta đã đến đây’; và khi nó đến, nó tìm thấy nhà không có ai ở, được quét dọn, và có ngăn nắp. 45Đoạn nó đi, và đem cùng với nó 7 linh khác độc-ác hơn chính nó, và chúng vào sống ở đó; và tình-trạng sau cùng của người đó tệ hơn ban đầu. Đó là cách thể-hệ xấu-xa này cũng sẽ vậy.”

Giê-xu miêu-tả gia-đình thực của Ngài (76/Ma-thi-ơ 12.46-12.50/ Mác 3.31-3.35; Lu-ca 8.19-8.21)

46Trong khi Ngài còn đang nói với các đám đông, kia, mẹ và các em trai Ngài đang đứng ở ngoài, muốn nói chuyện với Ngài. 47Và có người nói với Ngài: “Kìa, mẹ Thầy và các em trai Thầy đang đứng ở ngoài, muốn nói chuyện với Thầy.” 48Nhưng Ngài trả lời người đang báo Ngài và nói: “Ai là mẹ Ta và ai là các em trai Ta?” 49Và duỗi ra tay mình hướng về các môn-đồ mình, Ngài nói: “Này, mẹ Ta và các em trai Ta! 50Vì hễ ai thực-hành ý-muốn của Cha Ta ở trong trời, kẻ đó là em trai và em gái và mẹ của Ta.”

Giê-xu cho biết ân-dụ về bốn loại đất (77/Ma-thi-ơ 13.1-13.9/ Mác 4.1-4.9; Lu-ca 8.4-8.8)

13¹Vào cùng ngày đó Giê-xu đi ra khỏi nhà, và đang ngồi cạnh biển. 2Và các đám quạ đông tập hợp tới Ngài, đến nỗi Ngài xuống một chiếc thuyền và ngồi xuống, trong khi toàn-thể đám đông đang đứng trên bãi biển. 3Và Ngài nói nhiều điều với họ bằng các ân-dụ, rằng: “Kìa, người gieo hạt đi ra để gieo; 4và khi hắn gieo, vài hạt rơi bên cạnh con đường, và chim chóc đến ăn chúng hết. 5Và các hạt khác đã rơi trên các chỗ có đá, nơi chúng chẳng có nhiều đất; và tức thì chúng mọc lên, bởi vì chúng không có một độ sâu nào của đất. 6Song khi mặt trời mọc lên, chúng bị cháy sém; và bởi vì chúng không có rễ, chúng héo đi. 7Và các hạt khác rơi trên gai, và gai mọc lên và làm chúng chết ngạt. 8Và các hạt khác rơi trên đất tốt và được mùa, có cái gấp 100 lần, có cái gấp 60, và có cái gấp 30. 9Kẻ có tai để nghe, kẻ ấy hãy nghe.”

Giê-xu giải-thích ân-dụ về bốn loại đất (78/Ma-thi-ơ 13.10-13.23/ Mác 4.10-4.25; Lu-ca 8.9-8.18)

10Và các môn-đồ đến và nói với Ngài: “Sao Thầy nói với họ bằng các ân-dụ?” 11Và Ngài trả lời và nói với họ: “Các người đã được ban cho để biết các huyền-bí của vương-quốc trời; nhưng họ đã không được ban cho. 12Vì hễ ai có, sẽ được cho nhiều hơn, và kẻ đó sẽ có dư-dật; nhưng hễ ai không có, ngay cả cái gì kẻ ấy có sẽ bị lấy đi khỏi kẻ ấy. 13Bởi vậy Ta nói với họ bằng các ân-dụ; bởi vì trong khi thấy, họ chẳng thấy; và trong khi nghe, họ chẳng nghe, họ cũng chẳng hiểu.” 14Và cho họ, lời tiên-tri của Ê-sai được ứng-nghịệm, rằng:

¹Ê-sai 42.2-42.3

‘VỚI CÁI NGHE CÁC NGƯỜI SẼ NGHE, VÀ SẼ CHẴNG HIỂU, VỚI VIỆC THẤY CÁC NGƯỜI SẼ THẤY, NHƯNG SẼ CHẴNG LĨNH-HỘI;

¹⁵VÌ TÂM CỦA DÂN NÀY ĐÃ TRỞ NÊN ĐÀN-ĐỘN, VÀ VỚI TAI CỦA HỌ, HỌ HIỀM NGHE, VÀ HỌ ĐÃ NHẢM MẮT CỦA HỌ E RẰNG HỌ SẼ THẤY VỚI MẮT CỦA HỌ, VÀ NGHE VỚI TAI CỦA HỌ, VÀ HIỂU VỚI TÂM CỦA HỌ VÀ TRỞ LẠI, VÀ TA PHẢI CHỮA HỌ LÀNH CHẴNG.⁽¹⁾

¹⁶Nhưng phước cho mắt của các người, vì chúng thấy; và tai của các người, vì chúng nghe. ¹⁷Vì quả thật, Ta nói cùng các người: nhiều đáng tiên-tri và *nhieu* người công-chính đã ước-ao thấy điều các người thấy, và đã chẳng thấy; và nghe điều các người nghe, và đã chẳng nghe. ¹⁸Thế thì hãy nghe *án-dụ* về kẻ gieo hạt. ¹⁹Khi kẻ nào nghe lời của vương-quốc, và không hiểu, *kẻ* dừ đến và chộp mắt điều đã được gieo trong tâm *kẻ* đó. Đây là *kẻ* mà trên *hắn* hạt giống được gieo *như được gieo* cạnh bên con đường. ²⁰Và *kẻ* mà trên *hắn* hạt giống đã được gieo *như được gieo* trên các chỗ có đá, đây là người nghe lời, và tức thì nhận *lời* với niềm vui; ²¹tuy nhiên *kẻ* đó không có rễ vững-chắc trong chính *hắn* nhưng chỉ là tạm-thời, và khi hoạn-nạn hay bất bớ nổi lên bởi *cớ* lời, tức thì *kẻ* đó bị làm cho sây chân. ²²Và *kẻ* mà trên *hắn* hạt giống đã được gieo *như được gieo* giữa những cây gai, đây là người nghe *xong* lời, và sự lo-lắng về thể-gian, và sự lừa-đảo của sự giàu-có đã làm nghẹt *lời*, và nó trở thành không kết-quả. ²³Và *kẻ* mà trên *hắn* hạt giống đã được gieo *như được gieo* trên đất tốt, đây là *kẻ* nghe *xong* lời và hiểu *lời*; *kẻ* đó quả thật mang kết-quả, và sinh ra, có cái gấp 100 lần, có cái gấp 60, và có cái gấp 30.”

Giê-xu nói án-dụ về các cò đại (80/Ma-thi-ơ 13.24-13.30)

²⁴Ngài đưa ra một *án-dụ* khác cho họ, nói: “Vương-quốc trời đã được so-sánh với một ông nọ, là *kẻ* đã gieo hạt tốt trong cánh đồng của ông. ²⁵Nhưng trong khi người ta đang ngủ, *kẻ* thù của ông đến và cũng gieo cò lùng giữa lúa mì, và ra đi. ²⁶Nhưng khi lúa mì lên và kết hạt, thì cò lùng cũng trở nên rõ-ràng. ²⁷Và những *kẻ* nô-lệ của chủ đất đến và nói với ông: ‘Thưa ông chủ, ông đã chẳng gieo hạt tốt trong cánh đồng của ông sao? Từ đâu nó có cò lùng?’ ²⁸Và ông nói với họ: ‘Một *kẻ* thù đã làm điều này!’ Và những *kẻ* nô-lệ nói với ông: ‘Thế thì, ông có muốn chúng tôi đi thu-gom chúng lại chẳng?’ ²⁹Nhưng ông đáp *lời*: ‘Không; e trong khi các người gom cò lùng, các người có thể nhỏ rể lúa mì với chúng. ³⁰Hãy để cả hai mọc lên với nhau cho đến mùa gặt; và trong thời-gian của mùa gặt, ta sẽ nói với các con gặt: “Trước tiên hãy gom hết cò lùng và bó chúng thành từng bó để đốt chúng hết; song hãy gom lúa mì vào trong kho thóc của ta.”’ ”

Giê-xu nói án-dụ về hạt mù-tạc (81/Ma-thi-ơ 13.31-13.32/ Mác 4.30-4.34)

³¹Ngài đưa ra một *án-dụ* khác cho họ, nói: “Vương-quốc trời giống như một hạt mù-tạc mà một ông nọ đã lấy và gieo trong cánh đồng của ông; ³²và đây là hạt nhỏ hơn tất cả các hạt; nhưng khi nó lớn lên trợn-ven, nó lớn hơn các cây trong vườn, và trở thành một cây, đến nỗi CÁC CHIM

TRỜI ĐẾN VÀ LÀM CÁC TỔ TRONG CÁC NHÁNH CỦA NÓ⁽²⁾.”

Giê-xu nói án-dụ về men (82/Ma-thi-ơ 13.33-13.35)

³³Ngài nói một *án-dụ* khác cho họ: “Vương-quốc trời giống như men, mà một bà nọ lấy, và trộn vào với 3 đơn-vị đo-lường bột, cho đến khi tất cả nó được dậy lên.”

³⁴Tất cả các điều này Giê-xu nói cùng các đám đông bằng các *án-dụ*, và Ngài đã chẳng nói với họ mà không có *án-dụ*, ³⁵ngõ hầu điều gì đã được nói qua đáng tiên-tri đã có thể được ứng-nghiệm, rằng:

“TA SẼ MỞ MIỆNG CỦA TA BẰNG CÁC ÁN-DỤ;

TA SẼ THÓT RA CÁC ĐIỀU ĐƯỢC GIẤU TỪ SỰ SÁNG LẬP THỂ GIỚI.⁽³⁾

Giê-xu giải-thích án-dụ cò đại (83/Ma-thi-ơ 13.36-13.43)

³⁶Rồi Ngài rời các đám đông, và đi vào trong nhà. Và các môn-đồ của Ngài đến với Ngài, nói: “Xin giải-thích cho chúng tôi *án-dụ* về cò lùng của cánh đồng.” ³⁷Và Ngài trả *lời* và nói: “Người gieo hạt tốt là Con Trai Loài Người, ³⁸và cánh đồng là thể-gian; và về *phần* các hạt tốt, chúng là các con trai của vương-quốc; và cò lùng là các con trai của *kẻ* dừ đó, ³⁹và *kẻ* thù đã gieo chúng là qui-vương, và mùa gặt là sự cuối cùng của thời-đại này; và các con gặt là các thiên-sứ. ⁴⁰Bởi vậy y như cò lùng bị gom hết và bị đốt với lửa, sẽ như thế ở sự cuối cùng của thời kỳ này. ⁴¹Con Trai Loài Người sẽ sai các thiên-sứ của Ngài tới, và họ sẽ gom ra khỏi vương-quốc của Ngài tất cả các chướng-ngại làm sây chân, và những *kẻ* làm điều vô luật-lệ, ⁴²và sẽ quăng chúng vào trong lò lửa; trong chỗ đó sẽ có khóc-lóc và nghiền răng. ⁴³Lúc đó CÁC NGƯỜI CÔNG-CHÍNH SẼ CHIẾU RA SÁNG NHƯ MẶT TRỜI⁽⁴⁾ trong vương-quốc của Cha mình. *Kẻ* nào có tai, *kẻ* đó hãy nghe.”

Giê-xu nói án-dụ về của báu giấu-kín (84/Ma-thi-ơ 13.44)

⁴⁴“Vương-quốc trời giống như châu báu giấu trong một cánh đồng mà một người đàn-ông nọ đã tìm được và giấu đi; thế thì, vì niềm vui về nó *hắn* đi và bán tất cả mình có, và mua cánh đồng đó.

Giê-xu nói án-dụ về người mua bán ngọc trai (85/Ma-thi-ơ 13.45-13.46)

⁴⁵“Một lần nữa, vương-quốc trời giống như một thương-gia tìm các ngọc trai đẹp; ⁴⁶và vào lúc tìm được một hòn ngọc trai có giá-trị lớn, *hắn* đi và bán tất cả *hắn* có và mua nó.

Giê-xu nói án-dụ về lưới đánh cá (86/Ma-thi-ơ 13.47-13.53)

⁴⁷“Một lần nữa, vương-quốc trời giống như lưới đánh cá thả trong biển, và gom lại mọi loại cá; ⁴⁸và khi nó đầy, họ kéo nó lên trên bãi biển; và họ ngồi xuống, và gom cá tốt vào các giỏ, nhưng họ ném cá xấu đi. ⁴⁹Sẽ là như thế ở sự cuối cùng của thời-kỳ; các thiên-sứ sẽ đến và lấy ra những *kẻ* độc-ác khỏi giữa các người công-chính, ⁵⁰và sẽ quăng chúng vào trong lò lửa; sẽ có khóc-lóc và nghiền răng.

²Ê-xê-chiên 17.23;31.6; Thánh-thi 104.12; Đa-ni-ên 4.12

³Thánh-thi 78.2

⁴Đa-ni-ên 12.3

¹Ê-sai 6.9-6.10

51“Các người đã hiểu tất cả các điều này chăng?” Họ trả lời: “Hiểu.” 52Và Ngài nói với họ: “Bởi vậy mỗi thầy thông-giáo đã trở thành một môn-đồ của vương-quốc trời là giống như một gia-trưởng, là kẻ đem ra từ kho báu của mình các vật mới và cũ.”

53Và xảy ra khi Giê-xu đã dứt các ẩn-dụ này, Ngài rời khỏi chỗ đó.

5. Giê-xu gặp các phản-ứng trái biệt với mục-vụ của Ngài (13.54-18.35)

Dân-chúng Na-xa-rét không chịu tin Giê-xu (91/Ma-thi-ơ 13.54-13.58/ Mác 6.1-6.6)

54Và đến quê nhà của Ngài, Ngài bắt đầu dạy họ trong hội-đường của họ, đến nỗi họ kinh-ngạc và nói: “Ồ đâu người này được sự khôn-ngoaan này, và các quyền-năng kỳ lạ này? 55Đây không phải là con trai của ông thợ mộc đó hay sao? Mẹ của Người há chẳng được gọi là Ma-ri, và các em trai của Người, Gia-cơ và Giô-sép và Si-môn và Giu-đa sao? 56Và các em gái của Người, tất cả họ không ở với chúng ta sao? Thế thì, ở đâu Người này đã được tất cả các điều này?” 57Và họ bị sây chân bởi Ngài. Nhưng Giê-xu nói với họ: “Một đấng tiên-tri không phải không có vinh-dự trừ phi ở quê nhà của mình, và trong gia-hộ của mình.” 58Và Ngài đã chẳng làm nhiều phép lạ ở đó vì sự vô tín của họ.

Hê-rốt giết Giăng Báp-tít (95/Ma-thi-ơ 14.1-14.12/ Mác 6.14-6.29; Lu-ca 9.7-9.9)

14¹Vào lúc đó Hê-rốt là thống-độc phần tư xứ nghe tin về Giê-xu, ²và nói cùng các tôi-tớ của hắn: “Đây là Giăng Báp-tít; ông ta đã sống lại từ người chết; và đó là tại sao các quyền-năng kỳ lạ vận-hành trong ông ta.” ³Vì khi Hê-rốt đã cho bắt Giăng, hắn trói ông, và bỏ ông trong nhà giam vì có Hê-rô-đia, vợ của Phi-líp em của hắn. ⁴Vì Giăng đã nói với hắn: “Không đúng luật cho ngài lấy bà đó.” ⁵Và mặc dầu hắn muốn giết ông, hắn sợ quần-chúng, bởi vì họ đang coi ông là một đấng tiên-tri. ⁶Nhưng khi sinh-nhật của Hê-rốt xảy ra, con gái của Hê-rô-đia múa giữa *quan-khách* và làm đẹp lòng Hê-rốt. ⁷Liên sau đó hắn hứa bằng lời thề cho cô bất cứ điều gì cô xin. ⁸Và được thúc-dẩy bởi mẹ cô, cô nói: “Xin cho con tại đây cái đầu của Giăng Báp-tít ở trên mâm.” ⁹Và mặc dầu đau lòng, nhà vua cũng ra lệnh cho vì lời thề của mình, và bởi có những kẻ tựa nơi bàn với mình. ¹⁰Và hắn sai và cho chém đầu Giăng trong tù. ¹¹Và cái đầu của ông được đem đến trên mâm và đưa cho cô gái; và cô đưa cho mẹ của cô. ¹²Và các môn-đồ của ông đến và lấy xác đi và chôn ông; và họ đi và báo-cáo cùng Giê-xu.

Giê-xu cho 5 ngàn ăn (96/Ma-thi-ơ 14.13-14.21/ Mác 6.30-6.44; Lu-ca 9.10-9.17; Giăng 6.1-6.15)

13Bấy giờ khi Giê-xu nghe, Ngài lui khỏi chỗ đó trong một chiếc thuyền, đến một chỗ vắng-vẻ bởi một mình Ngài; và khi các đám đông nghe được, họ đi bộ theo Ngài từ các thành-thị. 14Và khi Ngài đã bước ra, Ngài thấy một đám rất đông, và cảm thấy thương-xót cho họ và chữa lành các người bệnh của họ. 15Và khi chiều tối, các môn-đồ đến cùng Ngài, nói: “Chỗ này hoang-vu, và giờ trễ rồi; vì vậy xin đuổi các đám đông đi, để họ có thể đi vào các

làng và mua thức ăn cho chính họ.” 16Song Giê-xu nói với họ: “Họ không cần đi xa; các người cho họ cái gì đó để ăn!” 17Và họ nói với Ngài: “Chúng ta chỉ có ở đây 5 ổ bánh và 2 con cá.” 18Và Ngài nói: “Hãy đem chúng lại đây cho Ta.” 19Và ra lệnh cho các đám đông tựa trên cỏ, Ngài lấy 5 ổ bánh và 2 con cá, và nhìn lên hướng về trời, Ngài ban phước cho thức ăn, và bẻ các ổ bánh, Ngài trao chúng cho các môn-đồ, và các môn-đồ cho các đám đông, 20và tất cả họ ăn, và được no-nê. Và họ thâu lượm phần thừa của những miếng vụn được 12 giỏ đầy. 21Và có chừng 5 ngàn người ăn, không tính phụ-nữ và trẻ em.

Giê-xu đi trên nước (97/Ma-thi-ơ 14.22-14.33/ Mác 6.45-6.52; Giăng 6.16-6.21)

22Và tức thì Ngài bắt các môn-đồ xuống thuyền và đi trước Ngài tới bờ bên kia, trong khi Ngài giải-tán các đám đông. 23Và sau khi Ngài đã giải-tán các đám đông, Ngài đi lên núi một mình để cầu-nguyện; và khi chiều tối, Ngài ở đó một mình. 24Nhưng thuyền đã xa đất nhiều dặm⁽¹⁾, bị khổ bởi các ngọn sóng, vì gió ngược. 25Và trong canh tư⁽²⁾ của đêm ấy Ngài đi tới họ, bước đi trên biển. 26Và khi các môn-đồ thấy Ngài đi trên biển, họ kinh-hãi, nói rằng: “Áy là một con ma!” Và họ thét trong sự sợ-hãi. 27Nhưng tức thì Giê-xu nói với họ, rằng: “Can-đảm lên, ấy là Ta; đừng sợ.” 28Và Phi-e-rô trả lời Ngài và nói: “Thưa Chúa, nếu là Chúa, xin truyền cho tôi đi trên nước đến tới Chúa.” 29Và Ngài nói: “Hãy đến!” Và Phi-e-rô ra khỏi thuyền, và bước đi trên nước và đi về hướng Giê-xu. 30Nhưng thấy gió⁽³⁾, người trở nên sợ, và bắt đầu chìm, người thét: “Chúa, cứu tôi!” 31Và tức thì Giê-xu duỗi tay của Ngài ra và nắm lấy ông, và nói với ông: “Ồ, người có ít đức-tin, tại sao người đã nghi-ngờ?” 32Và khi họ vào thuyền, gió ngừng. 33Và các người trong thuyền thờ-lạy Ngài, nói: “Thầy chắc chắn là Con Trai Đức Chúa TRỜI!”

Giê-xu chữa lành mọi kẻ rờ Ngài (98/Ma-thi-ơ 14.34-14.36/ Mác 6.53-6.56)

34Và khi họ đã vượt qua, họ tới đất liền tại Ghê-nê-xa-rét. 35Và khi các người ở chỗ đó nhận biết Ngài, họ sai đi vào tất cả mọi quận bao quanh và đem cho Ngài tất cả những người bệnh; 36và họ bắt đầu van-xin Ngài để họ có thể chỉ rờ tua áo choàng của Ngài; và bao nhiêu người được rờ nó đều được chữa lành.

Giê-xu dạy về sự tinh sạch ở bên trong (102/Ma-thi-ơ 15.1-15.20/ Mác 7.1-7.23)

15¹Đoạn một số người Pha-ri-si và thầy thông-giáo từ Giê-ru-sa-lem đến cùng Giê-xu, nói: 2“Tại sao các môn-đồ của Thầy vi-phạm truyền-thống của các trường-lão? Vì họ không rửa các bàn tay của họ khi họ ăn bánh.” 3Ngài trả lời và nói với họ: “Và tại sao chính các người vi-phạm điều-răn của Đức Chúa TRỜI vì có truyền-thống của các người? 4Vì Đức Chúa TRỜI đã nói: ‘HÃY TÔN-KÍNH CHA NGƯỜI VÀ MẸ NGƯỜI’; VÀ, ‘KẸ NÓI XẤU CHA HAY MẸ, KẸ ĐÓ HÃY BỊ GIẾT CHẾT.’ 5Song các người nói: ‘Hễ ai nói với cha hay mẹ: ‘Bất cứ cái gì của con đáng lẽ đã

¹nguyên ngữ: stadion; 1 stadion dài khoảng 183 m (600 ft)

²canh Tư: khoảng 3-6 giờ sáng

³bản khác đọc: gió dữ dội

được dùng để giúp đỡ cha mẹ, thì đã được dâng cho Đức Chúa TRỜI.”⁶ Kê đó sẽ không cần tôn-kính cha của mình hay mẹ của mình. Và như vậy các người đã vô-hiệu-hóa lời của Đức Chúa TRỜI vì có truyền-thống của các người.⁷ Các người những kẻ đạo-đức giả, Ê-sai đã tiên-tri về các người thật đúng, rằng:

8 DÂN NÀY TÔN-KÍNH TA BẰNG MÔI CỦA CHÚNG,
SONG TÂM CỦA CHÚNG CÁCH XA TA.

9 NHƯNG CHÚNG THỜ-PHƯỢNG TA TRONG SỰ VÔ ÍCH,
DAY NHƯ CÁC TÍN-LÝ CÁC GIÁO-HUẤN CỦA LOÀI NGƯỜI.”

10 Và sau khi Ngài gọi đám đông đến cùng Ngài, Ngài nói với họ: “Hãy nghe, và hãy hiểu. ¹¹ Chẳng phải cái gì trong miệng làm ô-úế con người, song cái phát ra từ miệng, đấy làm ô-úế con người.” ¹² Đoạn các môn-đồ đến và nói với Ngài: “Thầy có biết rằng các người Pha-ri-si đã bị gây cho sẩy chân khi họ nghe lời phát-biểu này chẳng?” ¹³ Nhưng Ngài trả lời và nói: “Mọi cây Thiên-Phụ Ta đã chẳng trông sẽ bị nhỏ rể lên. ¹⁴ Hãy để mặc họ; họ là những kẻ mù dẫn đường những kẻ mù⁽¹⁾. Và nếu một kẻ mù dẫn đường một kẻ mù, cả hai sẽ té vào một cái hố.” ¹⁵ Và Phi-e-rô trả lời và nói với Ngài: “Xin giải-thích ẩn-dụ này cho chúng tôi.” ¹⁶ Và Ngài nói: “Các người cũng còn thiếu sự hiểu biết sao? ¹⁷ Các người không hiểu rằng mọi vật đi vào trong miệng, vào bao tử, và ném ra vào trong cống-rãnh sao? ¹⁸ Song các điều ra ngoài khỏi miệng đến từ tâm, và những điều đó làm ô-úế con người. ¹⁹ Vì ra từ tâm đến các tư-tưởng xấu-xa, các tội giết người, các tội ngoại-tình, các sự tà-dâm, các việc trộm-cắp, sự làm chứng dối, các sự vu-cáo. ²⁰ Những điều này là những điều làm ô-úế con người; nhưng ăn với các tay không được rửa không làm ô-úế con người.”

Giê-xu đuổi một con quỉ ra khỏi một cô gái (103/Ma-thi-ơ 15.21-15.28/ Mác 7.24-7.30)

21 Và Giê-xu ra đi từ đó, và rút lui vào trong quận Ty-ơ và Si-đôn. ²² Và kia, một người đàn-bà người Ca-na-an đi ra từ vùng đó và la to rằng: “Xin khoan-dung con, Chúa ôi, Con Trai Đa-vít; con gái của con bị quỉ ám một cách tàn-nhẫn.” ²³ Song Ngài chẳng trả lời bà đó một lời nào cả. Và các môn-đồ của Ngài đến cùng Ngài, và cứ xin Ngài, rằng: “Xin đuổi bà ấy đi, vì bà ta cứ kêu la đằng sau chúng ta.” ²⁴ Nhưng Ngài trả lời và nói: “Ta đã được sai chỉ đến cùng những chiên lạc của nhà Y-sơ-ra-ên.” ²⁵ Song bà đến và cúi xuống trước mặt Ngài, nói: “Lạy Chúa, xin giúp con.” ²⁶ Và Ngài trả lời và nói: “Áy là không tốt để lấy bánh của trẻ con và quăng nó cho chó.” ²⁷ Song bà đó nói: “Vâng, thưa Chúa; vì ngay cả chó cũng ăn các mảnh vụn rơi từ bàn ăn của chủ nó.” ²⁸ Thế thì Giê-xu trả lời và nói với bà: “Ồ đàn-bà kia, đức tin của người lớn; người được làm cho rồi như người muốn.” Và con gái của bà được chữa lành từ giờ đó.

Đám đông ngạc-nhiên ở việc Giê-xu chữa lành (104/Ma-thi-ơ 15.29-15.31/ Mác 7.31-7.37)

29 Và ra đi từ đó, Giê-xu đi dọc bên Biển Ga-li-lê, và đi lên tới núi, Ngài ngồi đó. ³⁰ Và các đám rất đông đến tới Ngài, đem theo các kẻ khập-khiểng, què-quặt, mù, câm, và nhiều

kẻ khác, và họ đặt chúng xuống ở chân Ngài; và Ngài chữa lành họ, ³¹ đến nỗi đám đông ngạc-nhiên khi họ thấy kẻ câm nói, kẻ què-quặt được hồi-phục, và kẻ khập-khiểng bước đi, và kẻ mù thấy; và họ tôn-vinh Đức Chúa TRỜI của Y-sơ-ra-ên.

Giê-xu cho 4 ngàn người ăn (105/Ma-thi-ơ 15.32-15.39/ Mác 8.1-8.10)

32 Và Giê-xu gọi các môn-đồ của Ngài đến cùng Ngài, và nói: “Ta cảm thấy thương-xót cho đám đông này, bởi vì họ đang ở lại với Ta đến nay 3 ngày và không có gì để ăn; và Ta không muốn đuổi họ đi với bụng đói, e họ xỉu trên đường đi.” ³³ Và các môn-đồ thưa với Ngài: “Ồ đâu trong một chỗ hoang-vu chúng ta sẽ lấy quá nhiều ổ bánh để thỏa-mãn một đám rất đông như thế?” ³⁴ Và Giê-xu hỏi họ: “Các người có bao nhiêu ổ?” Và họ nói: “7, và một ít con cá nhỏ.” ³⁵ Và Ngài hướng dẫn đám đông tựa trên đất; ³⁶ và Ngài lấy 7 ổ bánh và cá; và tạ ơn, Ngài bẻ chúng và khởi sự trao chúng cho các môn-đồ, và các môn-đồ ban chúng cho các đám đông. ³⁷ Và tất cả ăn, và no; và họ nhặt các mảnh vụn thừa, trong 7 giỏ lớn đầy. ³⁸ Những kẻ đã ăn là 4 ngàn người, không kể đàn-bà và trẻ em. ³⁹ Và đuổi các đám đông đi, Ngài xuống thuyền, và tới vùng Ma-ga-đan.

Các lãnh-tụ tôn-giáo xin một dấu lạ trong trời (106/Ma-thi-ơ 16.1-16.4/ Mác 8.11-8.13)

16 ¹ Và các người Pha-ri-si và Sa-đu-sê đi tới, và thử Ngài, họ xin Ngài cho họ thấy một dấu lạ từ trời.

² Nhưng Ngài trả lời và nói với họ: “Khi trời chiều, các người nói: ‘Sẽ có thời-tiết tốt, vì bầu trời đỏ.’ ³ Và vào buổi sáng: ‘Sẽ có một trận bão hôm nay, vì bầu trời đỏ và đen-dội.’ Có phải các người biết cách nhận rõ mặt của bầu trời, nhưng không thể nhận rõ các dấu lạ của các thời-kỳ ư? ⁴ Một thế-hệ ngoại-tình và xấu-xa xin một dấu lạ; và một dấu lạ sẽ không được cho nó, trừ dấu lạ của Giô-na.” Và Ngài bỏ họ và ra đi.

Giê-xu cảnh-cáo chống lại lời dạy sai lầm (107/Ma-thi-ơ 16.5-16.12/ Mác 8.14-8.21)

5 Và các môn-đồ tới bờ bên kia và đã quên lấy bánh. ⁶ Và Giê-xu nói với họ: “Hãy đề-phòng và coi chừng men của các người Pha-ri-si và Sa-đu-sê.” ⁷ Và họ bắt đầu thảo-luận giữa vòng họ: “Áy là bởi vì chúng ta đã chẳng lấy bánh.” ⁸ Song Giê-xu, biết điều ấy, nói: “Các người loài người có ít đức tin, tại sao các người thảo-luận giữa các người rằng các người không có bánh? ⁹ Các người chưa hiểu hay nhớ lại 5 ổ bánh cho 5 ngàn, và bao nhiêu giỏ các người đã gom sao? ¹⁰ Hay 7 ổ cho 4 ngàn, và bao nhiêu giỏ lớn các người đã lấy lên? ¹¹ Thế nào các người không hiểu rằng Ta đã chẳng nói với các người về bánh? Nhưng hãy thận-trọng đối với men của các người Pha-ri-si và Sa-đu-sê!” ¹² Thế thì họ hiểu Ngài đã chẳng bảo coi chừng men của bánh mì, nhưng sự giảng-dạy của các người Pha-ri-si và các người Sa-đu-sê.

Phi-e-rô xưng Giê-xu là Đấng Christ (109/Ma-thi-ơ 16.13-16.20/ Mác 8.27-8.30; Lu-ca 9.18-9.20)

13 Bây giờ khi Giê-xu đến trong quận Sê-sa-rê Phi-líp, Ngài bắt đầu hỏi các môn-đồ mình, rằng: “Người ta nói rằng Con Trai Loài Người là ai?” ¹⁴ Và họ nói: “Một ít người nói Giảng Báp-tít; và các người khác Ê-li-gia; song

¹Vài bản cổ xưa khác thiếu: những kẻ mù

còn các kẻ khác Giê-rê-mi, hay một trong các tiên-tri.”
15Ngài nói với họ: “Nhưng các ngươi nói rằng Ta là ai?”
16Và Si-môn Phi-e-rô trả lời và nói: “Chúa là Christ, Con Trai của Đức Chúa TRỜI hằng sống.” 17Và Giê-xu trả lời và nói với người: “Ngươi có phước, Si-môn con trai của Giô-na, bởi vì thịt và huyết đã chẳng lộ điều này cho ngươi, nhưng Cha Ta ở trong trời. 18Và Ta cũng nói với ngươi rằng ngươi là một hòn đá¹⁾ và trên đá lớn²⁾ này Ta sẽ xây hội-thánh của Ta; và các cổng Âm-phủ sẽ chẳng chế-ngự nó. 19Ta sẽ cho ngươi các chìa khóa của vương-quốc trời; và hễ điều gì ngươi buộc trên đất sẽ được buộc trong trời, và hễ điều gì ngươi mở trên đất sẽ được mở trong trời.” 20Đoạn Ngài cảnh-báo các môn-đồ rằng họ không được bảo một người nào rằng Ngài là Christ.

Giê-xu cho biết trước cái chết của Ngài lần thứ nhất (110/Ma-thi-ơ 16.21-16.28/ Mác 8.31-9.1; Lu-ca 9.21-9.27)

21Từ lúc đó Giê-xu bắt đầu tỏ cho các môn-đồ của mình biết rằng Ngài phải đi đến Giê-ru-sa-lem và chịu đựng nhiều điều từ các trưởng-lão và các thầy tế-lễ cả và các thầy thông-giáo, và bị giết, và được sống lại vào ngày thứ ba. 22Và Phi-e-rô đem Ngài qua một bên và bắt đầu trách Ngài, rằng: “Đức Chúa TRỜI cấm, hỡi Chúa! Điều này sẽ không bao giờ xảy đến cho Chúa.” 23Nhưng Ngài quay lại và nói với Phi-e-rô: “Hãy lui ra đằng sau Ta, Sa-tan! Ngươi là một hòn đá làm sây chân cho Ta; vì ngươi đang đề trí của ngươi không trên các sự việc của Đức Chúa TRỜI, song của loài người.” 24Đoạn Giê-xu nói với các môn-đồ của Ngài: “Nếu một người nào muốn theo Ta, người đó hãy tự chối mình và vác thập-tự-giá của mình, và theo Ta. 25Vì hễ ai muốn cứu hồn mình thì sẽ mất nó, nhưng hễ ai mất hồn mình vì có Ta sẽ tìm được nó. 26Vì một người sẽ được lợi-ích gì, nếu mình được toàn thể thế-gian, và mất hồn mình? Hoặc một người sẽ trao đổi hồn mình để lấy lại cái gì? 27Vì Con Trai Loài Người sắp đến trong vinh-quang của Cha mình với các thiên-sứ mình, và LÚC ĐÓ SẼ THƯỜNG MỠI NGƯỜI THEO VIỆC LÀM CỦA NGƯỜI ĐÓ³⁾. 28Quả thật, Ta nói cùng các ngươi, có một ít trong những kẻ đang đứng đây sẽ không nếm sự chết cho đến khi họ thấy Con Trai Loài Người đến trong vương-quốc của Ngài.”

Giê-xu hóa-hình trên núi (111/Ma-thi-ơ 17.1-17.13/ Mác 9.2-9.13; Lu-ca 9.28-9.36)

171Và 6 ngày sau Giê-xu đem với Ngài Phi-e-rô và Gia-cơ và Giăng em trai của người, và đem riêng một mình họ lên một ngọn núi cao. 2Và Ngài được hóa-hình trước mặt họ; và mặt Ngài chiếu sáng chói như mặt trời, và y-phục của Ngài trở nên trắng như ánh-sáng. 3Và kia, Môi-se và Ê-li-gia xuất-hiện cùng họ, nói chuyện với Ngài. 4Và Phi-e-rô nói với Giê-xu: “Thưa Chúa, ấy là tốt cho chúng tôi có ở đây; nếu Chúa muốn, tôi sẽ làm 3 lều tạm ở đây, 1 cho Chúa, và 1 cho Môi-se, và 1 cho Ê-li-gia.” 5Trong khi người còn đang nói, kia, một đám mây

sáng rực che-phủ họ; và kia, có tiếng nói ra từ đám mây, rằng: “Đây là Con Trai yêu-dấu của Ta, với Ngài Ta rất vui lòng, hãy nghe Ngài!” 6Và khi các môn-đồ nghe lời này, họ sấp xuống trên mặt của họ và sợ-hãi lắm. 7Và Giê-xu tới họ và đụng họ, nói: “Hãy đứng dậy, và đừng sợ.” 8Và ngược mắt mình lên, họ thấy không có người nào, trừ Giê-xu chính một mình Ngài.

9Và khi họ đang xuống từ núi, Giê-xu truyền cho họ, rằng: “Đừng nói sự hiện-thấy này cho người nào biết cho đến khi Con Trai Loài Người đã sống lại từ người chết.” 10Và các môn-đồ của Ngài hỏi Ngài: “Thế thì, tại sao các thầy thông-giáo nói rằng Ê-li-gia phải đến trước tiên?” 11Và Ngài trả lời và nói: “Ê-li-gia đang đến và sẽ phục-hồi tất cả các sự việc; 12nhưng Ta nói cùng các ngươi: Ê-li-gia đã đến rồi, và họ đã chẳng nhận-biết người, nhưng đã làm hại người bất cứ điều gì họ muốn. Cũng như thế, Con Trai Loài Người sắp chịu khổ bởi họ.” 13Thế thì các môn-đồ hiểu rằng Ngài đã nói với họ về Giăng Báp-tít.

Giê-xu chữa lành một cậu bé bị quỷ ám (112/Ma-thi-ơ 17.14-17.21/ Mác 9.14-9.29; Lu-ca 9.37-9.43)

14Và khi họ đến cùng đám đông, một người đàn-ông tới gần Ngài, quỳ trên các đầu gối của mình trước mặt Ngài, và nói: 15“Lạy Chúa, xin có lòng khoan-dung trên con trai của tôi, vì nó là một đứa bị chứng động-kinh, và nó chịu đau-đớn kinh-khủng; vì nó thường té vào lửa, và thường vào trong nước. 16Và tôi đã đem nó cho các môn-đồ của Chúa, và họ đã không thể điều trị nó.” 17Và Giê-xu trả lời và nói: “Ôi, thế-hệ bất tín và hư-hông, bao lâu Ta sẽ ở với các ngươi? Bao lâu Ta sẽ chịu đựng các ngươi? Hãy đem nó đến đây cho Ta.” 18Và Giê-xu quờ-trách quỷ-sứ, và quỷ-sứ đi ra khỏi nó, và cậu bé được chữa lành từ giờ đó. 19Thế thì các môn-đồ đến cùng Giê-xu một cách riêng-tu và thưa: “Tại sao chúng tôi đã không thể đuổi nó ra?” 20Và Ngài nói với họ: “Bởi có sự ít đức tin của các ngươi; vì quả thật Ta nói cùng các ngươi, nếu các ngươi có đức tin như một hạt mù-tạc⁴⁾, các ngươi sẽ nói với núi này: ‘Hãy dời từ đây tới đó,’ và nó sẽ dời đi; và không có bất cứ một cái gì sẽ là không có thể cho các ngươi. 21⁵⁾Song thứ này không đi ra trừ phi bởi sự cầu-nguyện và kiêng-ăn.”]

Giê-xu cho biết trước cái chết của mình lần thứ nhì (113/Ma-thi-ơ 17.22-17.23/ Mác 9.30-9.32; Lu-ca 9.44-9.45)

22Và trong khi họ đang họp lại với nhau trong Ga-li-lê, Giê-xu nói với họ: “Con Trai Loài Người sắp bị nộp trong tay người ta; 23và họ sẽ giết Ngài, và Ngài sẽ được sống lại vào ngày thứ ba.” Và họ vô cùng đau buồn.

Phi-e-rô tìm được đồng tiền trong miệng cá (114/Ma-thi-ơ 17.24-17.27)

24Và khi họ đã đến tới Ca-bê-na-um, những kẻ thu thuế hai đặc-ke-môn⁶⁾ tới Phi-e-rô và nói: “Thầy của các anh chẳng trả thuế hai đặc-ke-môn ư?” 25Người nói: “Có.” Và khi người đến trong nhà, Giê-xu nói với người trước, rằng:

¹nguyên ngữ (nn): Πέτρος Pét-tơt, là một hòn đá; Anh-ngữ là Peter; Pháp-ngữ là Pierre và Việt-ngữ Phan Khôi là Phi-e-rô
²nn: Πέτρα, Pét-tra; đá, đá lớn, đá móng, đá gốc, nền đá, vách đá hay đá ngầm
³Thánh-thi 62.12; I Cô-rinh-tô 3.13

⁴nguyên ngữ (nn): như một hạt cải
⁵nhiều bản Thánh-Kinh không có câu 21 này
⁶thuế đền-thờ bằng hai ngày làm công

“Si-môn, người nghĩ gì? Từ ai, các vua trên đất lấy thuế nhập-khẩu hay thuế thân, từ các con trai của họ hay từ những kẻ lạ?”²⁶Và khi Phi-e-rơ trả lời: “Từ những kẻ lạ,” Giê-xu nói với người: “Do đó các con trai được miễn.²⁷Song, e rằng chúng ta khiến họ sậy chân, hãy đi tới biển, và ném một lưới câu, và bắt con cá đầu tiên nó lên; và khi người mở miệng nó, người sẽ tìm được một đồng xo-ta-te⁽¹⁾. Hãy lấy cái đó và đưa nó cho họ cho người và Ta.”

Các môn-đồ tranh-luận về ai sẽ là người lớn nhất (115/Ma-thi-ơ 18.1-18.6/Mác 9.33-9.37; Lu-ca 9.46-9.48)

18¹Vào giờ đó các môn-đồ đến cùng Giê-xu, nói: “Thế thì ai lớn nhất trong vương-quốc trời?”²Và Ngài gọi một đứa trẻ tới Ngài và để nó giữa họ,³và nói: “Quả thật, Ta nói cùng các người, trừ phi các người được thay đổi và trở nên như các đứa trẻ, các người sẽ không vào vương-quốc trời.⁴Thế thì hãy ai tự khiêm-tốn như đứa trẻ này, kẻ đó là kẻ lớn nhất trong vương-quốc trời.⁵Và hễ ai nhận đứa trẻ thế này trong danh Ta, thì nhận Ta;⁶nhưng hễ ai gây sậy chân một đứa trong những đứa trẻ này, những kẻ tin Ta, thì thiệt tốt hơn cho hắn rằng: một thớt cối quay bởi con lừa được treo quanh cổ hắn và để hắn bị chết chìm trong đáy biển.

Giê-xu cảnh-cáo chống lại cám dỗ (117/Ma-thi-ơ 18.7-18.9/Mác 9.42-9.50)

⁷“Khôn cho thế-gian bởi cơ các hòn đá làm sậy chân của nó! Vì chắc-chắn sẽ xảy ra rằng các hòn đá làm sậy chân phải đến; nhưng khôn cho người đó qua hẳn đá sậy chân đến!⁸Và nếu tay người hay chân người gây cho người sậy chân, hãy chặt nó và ném nó khỏi người; ấy là tốt cho người để vào sự sống què-quặt hay khập-khiễng, hơn là có 2 tay hay 2 chân, bị quăng vào lửa đời đời.⁹Và nếu con mắt của người gây cho người sậy chân, hãy móc nó ra, và ném nó khỏi người. Ấy là tốt cho người để vào sự sống với 1 con mắt, hơn là có 2 mắt và bị quăng vào âm-phủ lửa.

Giê-xu cảnh-cáo chống lại sự khinh-bi những người khác (118/Ma-thi-ơ 18.10-18.14)

¹⁰“Hãy chú-ý rằng các người chớ khinh-dễ một trong những đứa trẻ này, vì Ta nói với các người, rằng: các thiên-sứ của chúng trong trời liên-tục nhìn mặt Cha Ta, Đấng ở trong trời.¹¹[⁽²⁾Vì Con Trai Loài Người đã đến để cứu cái đã mất.]¹²Các người nghĩ gì? Nếu một người có 100 con chiên, và 1 con thuộc về chúng đã đi lạc, há hẳn chẳng để 99 con trên các ngọn núi và đi và tìm con đang đi lạc sao?¹³Và nếu hẳn tìm được nó, quả thật Ta nói cùng các người, hẳn vui mừng về nó hơn là về 99 con đã chẳng đi lạc.¹⁴Như vậy không là ý muốn của Cha các người ở trong trời rằng một trong những đứa trẻ này hư-vong.

Giê-xu dạy về cách đối-xử với một tín-nhân phạm-tội (119/Ma-thi-ơ 18.15-18.20)

¹⁵“Và nếu anh em của người phạm tội, hãy đi và quở trách người giữa người và một mình nó; nếu nó nghe người, người được lại người anh em của người.¹⁶Nhưng nếu nó

không nghe, hãy đem 1 hoặc thêm 2 người với người, ngõ hầu BỐI MIỆNG CỦA 2 HAY 3 CHÚNG-NHÂN MỌI SỰ KIẾN CÓ THỂ ĐƯỢC XÁC-NHẬN.¹⁷Và nếu nó không chịu nghe họ, hãy nói điều đó cho hội-thánh biết; và nếu nó không chịu nghe ngay cả hội-thánh, hãy để nó đối với người như người Ngoại-bang và kẻ thù-thuế.¹⁸Quả thật Ta nói cùng các người, hễ điều gì các người buộc trên đất sẽ được buộc trong trời; và hễ điều gì các người mở⁽³⁾ trên đất sẽ được mở trong trời.¹⁹Một lần nữa Ta nói cùng các người rằng: nếu 2 trong các người đồng ý trên đất về điều gì mà họ có thể xin, nó sẽ được làm cho họ từ Cha Ta ở trong trời.²⁰Vì nơi nào 2 hay 3 đã họp lại với nhau trong danh Ta, ở đó Ta ở giữa họ.”

Giê-xu nói ẩn-dụ về con nợ không tha-thứ (120/Ma-thi-ơ 18.21-18.35)

²¹Đoạn Phi-e-rơ đến và nói với Ngài: “Thưa Chúa, bao nhiêu lần anh em tôi phạm tội chống lại tôi và tôi sẽ tha thứ hẳn? Lên tới 7 lần?”²²Giê-xu nói với người: “Ta không nói cùng người lên tới 7 lần, nhưng lên tới 70 lần 7.²³Vì lý do này vương-quốc trời có thể được so-sánh với một vụ nợ muốn tính sổ với những kẻ nô-lệ của mình.²⁴Và khi vua bắt đầu việc tính sổ, một người mắc nợ vua 10 ngàn ta-lăng được đem đến cho vua.²⁵Nhưng vì hắn không có cách để trả, chủ của hắn ra lệnh hắn bị bán, cùng với vợ và con cái của hắn và tất cả mà hắn có, và sự trả lại phải được thực-hiện.²⁶Vì vậy kẻ nô-lệ quì trên đầu gối của hắn trước mặt ông chủ, nói: ‘Xin nhân-nại với tôi, tôi sẽ trả lại ông chủ mọi thứ.’²⁷Và chủ kẻ nô-lệ đó cảm thấy thương-xót và tha hẳn và tha nợ cho hắn.²⁸Song kẻ nô-lệ đó đi ra và tìm được một trong đám bạn nô-lệ của hắn, là kẻ nợ hắn 100 đơ-na-ri; và hắn chộp bắt nó, và bóp cổ nó, nói: ‘Hãy trả lại thứ người mắc nợ.’²⁹Thế là bạn nô-lệ của hắn sắp xuống và van-xin hắn: ‘Xin nhân-nại với tôi, và tôi sẽ trả lại cho anh.’³⁰Tuy nhiên hắn không muốn; nhưng hắn đi và ném người đó vào trong tù cho đến khi người đó trả lại thứ đã nợ.³¹Vì vậy khi các bạn nô-lệ của hắn thấy điều đã xảy ra, họ vô cùng phiền-muộn và đi và phúc-trình cùng chủ của họ tất cả đã xảy ra.³²Lúc đó đòi hẳn đến, chủ của hắn nói với hắn: ‘Người kẻ nô-lệ độc-ác, ta đã tha cho người tất cả món nợ đó bởi vì người đã van-xin ta.³³Người há cũng chẳng có lòng khoan-dung trên bạn nô-lệ của người, ngay cả như ta đã có lòng khoan-dung trên người sao?’³⁴Và chủ của hắn, bị xúc-động với cơn giận, nộp hẳn cho các kẻ tra-tấn cho đến khi hắn phải trả lại tất cả đã nợ mình.³⁵Thiên-Phụ của Ta cũng sẽ gây cho các người như thế, nếu mỗi đứa trong các người không tha thứ anh em của người từ tâm người.”

6. Giê-xu đương đầu sự xung-đột với các lãnh-tụ tôn-giáo (19.1-23.39)

Giê-xu giảng-dạy về sự cưới gả và ly-dị (173/Ma-thi-ơ 19.1-19.12/Mác 10.1-10.12)

19¹Và xảy ra khi Giê-xu đã dứt các lời này, Ngài rời Ga-li-lê và đến trong vùng Giu-đê bên kia sông Giô-đanh; ²và các đám khá đồng theo Ngài, và Ngài chữa lành họ ở đó.

³Và một số người Pha-ri-si đến cùng Ngài, thử Ngài và

¹nn: một Xo-ta-te trị giá hai lần thuế đền-thờ

²Một số bản Thánh Kinh khác không có câu 11

³hay: cho phép

nói: “Có đúng luật cho một người đàn-ông ly-dị vợ hẳn vì bất cứ một nguyên-do nào chẳng?” 4Và Ngài trả lời và nói: “Các người đã chẳng đọc rằng Ngài sáng-tạo họ từ ban đầu ‘DỤNG NÊN HỌ NAM VÀ NỮ,’ 5và nói: ‘VÌ NGUYÊN-DO NÀY, NGƯỜI NAM SẼ LÌA CHA VÀ MẸ CỦA HẮN, VÀ SẼ GẮN BÓ VỚI VỢ CỦA HẮN; VÀ HAI NGƯỜI SẼ PHẢI TRỞ THÀNH MỘT THỊT,’ hay sao? 6Do đó họ không còn là 2 nữa, nhưng 1 thịt. Bởi vậy, cái gì Đức Chúa TRỜI đã kết-hợp với nhau, không người nào được tách ra.” 7Họ nói với Ngài: “Thế thì, tại sao Môi-se đã truyền: CHO VỢ CHỨNG-THU LY-DỊ VÀ ĐUÔI VỢ ĐI?” 8Ngài nói với họ: “Bởi có sự cứng lòng của các người Môi-se đã cho phép các người ly-dị vợ của các người, nhưng từ ban đầu đã không là cách này. 9Và Ta nói cùng các người, hễ ai ly-dị vợ của mình, ngoại trừ vì hành vi đồi bại xấu xa, và cưới một người đàn-bà khác, thì phạm-tội ngoại-tình.”⁽¹⁾ 10Các môn-đồ nói với Ngài: “Nếu sự liên-hệ của người đàn-ông với vợ của mình là như vậy, thì tốt hơn không cưới vợ.” 11Nhưng Ngài nói với họ: “Không phải mọi người có thể chấp-nhận được lời này, nhưng chỉ những kẻ được ban lời đó. 12Vì có những người hoạn đã được sinh ra như cách đó từ từ-cung mẹ của họ; và có những người hoạn đã bị làm thành các người hoạn bởi người ta; và cũng có các người hoạn đã tự mình làm thành các người hoạn vì có vương-quốc trời. Kẻ có thể chấp-nhận lời này, hãy để kẻ đó chấp-nhận nó.”

Giê-xu ban phúc cho những trẻ con (174/Ma-thi-ơ 19.13-19.15/Mác 10.13-10.16; Lu-ca 18.15-18.17)

13Lúc ấy, một số trẻ em được đem đến cho Ngài ngộ hậu Ngài có thể đặt các bàn tay của Ngài trên chúng và cầu-nguyện; và các môn-đồ quở-trách họ. 14Nhưng Giê-xu nói: “Hãy để mặc kệ các trẻ con, và đừng ngăn cản chúng đến cùng Ta; vì vương-quốc trời thuộc về những kẻ như thế này.” 15Và sau việc đặt các bàn tay của mình trên chúng, Ngài ra đi từ đó.

Giê-xu nói cùng người trai trẻ giàu có (175a/Ma-thi-ơ 19.16-19.26/Mác 10.17-10.31; Lu-ca 18.18-18.30)

16Và kia, người nọ đến cùng Ngài và nói: “Thưa Thầy⁽²⁾, điều lành gì tôi sẽ làm để tôi có thể được sự sống đời đời?” 17Và Ngài nói với hẳn: “Tại sao người hỏi Ta điều gì là lành⁽³⁾? Chỉ có một Đấng là lành⁽⁴⁾; nhưng nếu người muốn vào trong sự sống, hãy giữ các điều-răn.” 18Hắn thưa với Ngài: “Các điều nào?” Và Giê-xu nói: “NGƯỜI CHỖ PHẠM TỘI GIẾT NGƯỜI; NGƯỜI CHỖ PHẠM-TỘI NGOẠI-TÌNH; NGƯỜI CHỖ TRỘM-CÁP; NGƯỜI CHỖ MANG CHỨNG DỐI; 19HÃY TÔN-KÍNH CHA VÀ MẸ NGƯỜI; VÀ NGƯỜI PHẢI YÊU KÊ LÁNG-GIẾNG CỦA NGƯỜI NHƯ CHÍNH NGƯỜI.” 20Người trai trẻ thưa với Ngài: “Tất cả các điều này⁽⁵⁾ tôi đã giữ; điều gì tôi đang còn thiếu?” 21Giê-xu nói với người: “Nếu người muốn là trọn- vẹn, hãy đi và bán của-cái của người và cho⁽⁶⁾ kẻ nghèo, và người sẽ có của-cái tích-trữ trong trời; và hãy đến, theo Ta.” 22Nhưng khi người trai trẻ nghe lời tuyên-bổ này, hẳn ra đi đau-buồn, vì hẳn có nhiều của-cái.

¹bản khác đọc: ngoại trừ trên cơ sở bất-trình

²bản khác thêm: nhơn-lành

³bản khác: Tại sao người gọi Ta là nhơn-lành

⁴bản khác: Không ai là Nhơn-lành, chỉ trừ có một Đấng, đó là Chúa Trời

⁵bản khác thêm: từ thuở nhỏ

⁶bản khác: give the money, cho tiền

23Và Giê-xu nói với các môn-đồ của Ngài: “Quả thật Ta nói cùng các người, khó cho một người giàu vào vương-quốc trời. 24Và một lần nữa, Ta nói cùng các người, để cho một con lạc-đà đi qua lỗ kim, hơn là cho một người giàu vào vương-quốc của Đức Chúa TRỜI.” 25Và khi các môn-đồ nghe, họ quá sùng-sốt và nói: “Thế thì ai có thể được cứu?” 26Và nhìn họ Giê-xu nói với họ: “Với người ta việc này không có thể, nhưng với Đức Chúa TRỜI mọi điều đều có thể.”

Phần thưởng của các môn-đồ (175b/Ma-thi-ơ 19.27-19.30/Mác 10.28-10.31; Lu-ca 18.29-18.30)

27Rồi Phi-e-rơ trả lời và nói với Ngài: “Này, chúng tôi đã bỏ mọi sự và đã theo Thầy; thế thì sẽ có gì cho chúng tôi?” 28Và Giê-xu nói với họ: “Quả thật, Ta nói cùng các người, các người đã theo Ta, trong sự tái-sinh khi Con Trai Loài Người sẽ ngồi trên ngai vinh-quang của mình, các người cũng sẽ ngồi trên 12 ngai, phán-xét 12 chi-tộc Y-sơ-ra-ên. 29Và mọi người đã bỏ nhà hay anh em hay chị em hay cha hay mẹ⁽⁷⁾ hay con cái hay trang-trại vì cơ danh Ta, sẽ nhận một trăm phần hơn⁽⁸⁾, và sẽ thừa-hưởng sự sống đời đời. 30Nhưng nhiều kẻ là đầu tiên sẽ là sau rốt, và kẻ sau rốt sẽ là đầu tiên.

Giê-xu nói ẩn-dụ về các công-nhân được trả lương bằng nhau (176/Ma-thi-ơ 20.1-20.16)

20¹Vì vương-quốc trời giống như một chủ đất kia, đi ra vào buổi sáng để mướn các lao-công vào vườn nho của mình. 2Và khi ông đã đồng ý với các công-nhân 1 đơ-na-ri⁽⁹⁾ cho cả ngày, ông sai họ vào trong vườn nho của mình. 3Và khi ông đi ra khoảng 9 giờ và thấy những kẻ khác đứng không làm gì ở chỗ chợ; 4và ông nói với những kẻ đó: ‘Các người cũng đi vào vườn nho, và bất cứ cái gì là phải ta sẽ cho các người.’ Và thế là họ đi. 5Một lần nữa ông đi ra khoảng giờ trưa và 3 giờ, ông làm một cách tương tự. 6Và khoảng 5 giờ ông đi ra ngoài, và tìm thấy những kẻ khác đứng; ông nói với họ: ‘Tại sao các người đã đứng không làm gì ở đây suốt cả ngày?’ 7Họ nói với ông: ‘Bởi vì không ai mướn chúng tôi.’ Ông nói với họ: ‘Các người cũng đi vào trong vườn nho⁽¹⁰⁾.’ 8Và khi chiều tối đã đến, chủ vườn nho nói với đốc-công của mình: ‘Hãy gọi các công-nhân và trả cho họ tiền công của họ, bắt đầu với nhóm sau rốt tới nhóm đầu tiên.’ 9Và khi những kẻ được mướn khoảng 5 giờ đến, mỗi người nhận 1 đơ-na-ri. 10Và khi những kẻ được mướn đầu tiên đến, họ nghĩ rằng họ sẽ nhận nhiều hơn; và họ cũng nhận mỗi người 1 đơ-na-ri. 11Và khi họ nhận nó, họ cần-nhẫn ông chủ đất, 12rằng: ‘Các người sau rốt này đã làm việc chỉ 1 giờ, và ông đã đối-xử họ ngang với chúng tôi, đã mang gánh nặng và sức nóng thiêu-đốt của cả ngày.’ 13Song ông chủ trả lời và nói với 1 người trong bọn: ‘Bạn ơi, ta không làm gì sai cho bạn cả; bạn đã không đồng ý với ta 1 đơ-na-ri sao? 14Hãy lấy cái của bạn và đi đi, nhưng ta muốn cho người sau rốt này cùng một số như ta cho bạn. 15Thật không đúng luật khi ta làm cái điều ta muốn với của riêng của ta à? Hay con mắt bạn ghen-tị bởi vì ta rộng

⁷bản khác thêm: hay vợ

⁸bản khác: bội phần hơn

⁹Một đơ-na-ri là số tiền thông thường trả cho một ngày làm công

¹⁰bản khác thêm: và bất cứ cái gì là phải thì các người sẽ nhận

lượng?⁽¹⁾ 16Như vậy kẻ sau rốt sẽ là đầu tiên, và kẻ đầu tiên sẽ là sau rốt.⁽²⁾

Giê-xu cho biết trước cái chết của Ngài lần thứ ba (177/Ma-thi-ơ 20.17-20.19/ Mác 10.32-10.34; Lu-ca 18.31-18.34)

17Và khi Giê-xu đang đi lên Giê-ru-sa-lem, Ngài đem một mình 12 môn-đồ sang một bên, và trên đường đi Ngài nói với họ: 18“Này, chúng ta đang đi lên tới Giê-ru-sa-lem, và Con Trai Loài Người sẽ bị nộp cho các thầy tế-lễ cả và các thầy thông-giáo, và họ sẽ kết-án chết cho Người, 19và sẽ nộp Người cho các dân Ngoại-bang để bị nhạo-báng và bị đánh đòn và bị đóng đinh trên cây thập-tự; và vào ngày thứ ba Người sẽ được sống lại.”

Giê-xu dạy về việc phục-vụ các người khác (178/Ma-thi-ơ 20.20-20.28/ Mác 10.35-10.45)

20Lúc đó mẹ các con trai của Xê-bê-đê đến cùng Ngài với các con trai của bà, cúi xuống, và yêu-cầu Ngài một điều. 21Và Ngài nói với bà: “Người muốn gì?” Bà thưa với Ngài: “Xin truyền rằng trong vương-quốc của Chúa 2 con trai này của tôi có thể ngồi, 1 đứa bên tay phải của Chúa và 1 đứa bên trái của Chúa.” 22Nhưng Giê-xu trả lời và nói: “Các người không biết điều các người đang xin. Các người có thể uống cái chén mà Ta sắp uống chăng?”⁽³⁾ Họ nói với Ngài: “Chúng tôi có thể.” 23Ngài nói với họ: “Chén của Ta các người sẽ uống; song ngồi bên phải của Ta và bên trái của Ta, điều này không là của Ta để cho, nhưng là cho những kẻ đã được chuẩn-bị bởi Cha Ta.” 24Và nghe điều này, 10 vị trở nên giận 2 anh em. 25Nhưng Giê-xu gọi họ tới Ngài, và nói: “Các người biết rằng những kẻ cai-trị của các dân Ngoại đề đầu cưỡi cổ họ, và các ông lớn của họ hành quyền trên họ. 26Sẽ không như thế giữa các người; nhưng hễ ai muốn trở nên lớn giữa các người, sẽ phải là đầy-tớ của các người, 27và hễ ai muốn là đầu tiên giữa các người, sẽ phải là kẻ nô-lệ của các người; 28y như Con Trai Loài Người đã đến không để được phục-vụ, song để phục-vụ, và để phó hồn mình làm giá chuộc cho nhiều người.”

Giê-xu chữa lành một người ăn-xin mù (179/Ma-thi-ơ 20.29-20.34/ Mác 10.46-10.52; Lu-ca 18.35-18.43)

29Và khi họ đang rời Giê-ri-cô, một đám khá đông theo Ngài. 30Và kìa, 2 ông mù ngồi bên đường, nghe rằng Giê-xu đang đi ngang qua, kêu to, rằng: “Chúa ôi, xin có lòng khoan-dung trên chúng tôi, Con Trai Đa-vít ôi!” 31Và đám đông nghiêm-khắc bảo họ nín đi; nhưng họ kêu to càng to hơn: “Xin có lòng khoan-dung trên chúng tôi, Chúa ôi, Con Trai Đa-vít ôi!” 32Và Giê-xu ngừng lại và gọi họ, rằng: “Các người muốn Ta làm gì cho các người?” 33Họ nói với Ngài: “Thưa Chúa, xin cho mắt của chúng tôi được mở ra.” 34Và động lòng thương-xót, Giê-xu sờ mắt của họ; và tức thì họ được lại thị-lực của họ và đi theo Ngài.

Giê-xu cỡi lừa vào Giê-ru-sa-lem (183/Ma-thi-ơ 21.1-21.11/ Mác 11.1-1.11; Lu-ca 19.28-19.44; Giăng 12.12-

12.19)

21¹Và khi họ đã gần Giê-ru-sa-lem, và đã tới Bê-pha-giê, tới Núi Ô-li-ve, thế thì Giê-xu sai 2 môn-đồ đi, 2nói với họ: “Hãy đi vào trong làng đối diện các người, và tức thì các người sẽ tìm thấy 1 con lừa cái bị cột và 1 con lừa con với nó; hãy mở dây cột chúng, và đem chúng đến Ta. 3Và nếu có ai nói với các người điều gì, các người sẽ nói: ‘Chúa có nhu-cầu về chúng, và tức thì hắn sẽ cho chúng đi’⁽⁴⁾. 4Bấy giờ việc này đã xảy ra để điều đã được nói qua đáng tiên-tri có thể được ứng-nghiệm, rằng:

5“HÃY NÓI VỚI CON GÁI SI-ÔN:

‘NÀY, VUA CỦA NGƯỜI ĐANG ĐẾN CÙNG NGƯỜI, HÒA NHÃ, VÀ CUỐI LỪA,

VÀ TRÊN CON LỪA CON, CON CỦA CON THÚ MANG GÁNH NẶNG.’”⁽⁵⁾

6Và các môn-đồ đi và làm y như Giê-xu đã chỉ-dẫn họ, 7và dắt con lừa và con lừa con đến, và trải trên chúng những chiếc áo của họ; Ngài⁽⁶⁾ ngồi trên chúng. 8Và hầu hết đám đông trải áo của họ trên đường, và những kẻ khác chặt các nhánh từ những cây và trải chúng trên đường. 9Và các đám đông đi trước Ngài, và những kẻ theo sau đang reo hò, rằng:

“Hô-sa-na⁽⁷⁾ cùng Con Trai Đa-vít!

8PHƯỚC THAY ĐÁNG ĐẾN TRONG DANH ĐỨC CHÚA!
Hô-sa-na ở chỗ cao nhất!”

10Và khi Ngài đã vào Giê-ru-sa-lem, toàn thể thành-phố ở trong tình-trạng náo-động, hỏi: “Đây là ai?” 11Và các đám đông nói: “Đây là Đấng tiên-tri Giê-xu, từ Na-xa-rét trong Ga-li-lê.”

Giê-xu lại dẹp sạch đền-thờ (184/Ma-thi-ơ 21.12-21.17/ Mác 11.12-11.19; Lu-ca 19.45-19.48)

12Và Giê-xu vào đền-thờ và đuổi ra tất cả những kẻ đang mua và bán trong đền-thờ, và lật đổ các bàn của những kẻ đổi tiền và các ghế ngồi những kẻ đang bán chim bồ-câu. 13Và Ngài nói với họ: “Được viết rằng: ⁽⁹⁾‘NHÀ TA SẼ ĐƯỢC GỌI LÀ NHÀ CÓ LỜI CẦU-NGUYỆN’ song các người đang làm nó thành một ĐÔNG CÁC KẸ TRỘM-CƯỚP⁽¹⁰⁾.” 14Và các người mù và các người khập-khiêng đến cùng Ngài trong đền-thờ, và Ngài chữa họ lành. 15Nhưng khi các thầy tế-lễ cả và các thầy thông-giáo thấy các việc lạ-lùng Ngài đã làm, và các trẻ con đang la to trong đền-thờ: “Hô-sa-na cùng Con Trai Đa-vít,” họ trở nên giận-dữ 16và nói với Ngài: “Thầy có nghe điều những đứa này đang nói không?” Và Giê-xu nói với họ: “Có; các người đã chưa bao giờ đọc: ⁽¹¹⁾‘RA TỪ MIỆNG CỦA CÁC ĐỨA CON NÍT VÀ NHỮNG TRẺ SƠ-SINH ĐANG BÚ, CHÚA ĐÃ CHUẨN-BỊ LỜI CA-TỤNG CHO CHÍNH CHÚA’ hay sao?” 17Và Ngài bỏ họ và đi ra khỏi thành-phố đến Bê-tha-ni, và trải qua đêm ở đó.

⁴bản khác: ‘và sẽ dắt chúng về đây tức khắc.’

⁵Ê-sai 62.11; Ê-xê-chiên 9.9

⁶bản khác: và đặt Ngài trên chúng

⁷Hô-sa-na: Nay xin cứu, chúng tôi cầu xin

⁸Thánh-thi 118.26

⁹Ê-sai 56.7

¹⁰Giê-rê-mi 7.11

¹¹Thánh-thi 8.2

¹nguyên ngữ: có phải mắt của người là xấu-xa bởi vì ta tốt sao?

²bản khác thêm: vì nhiều người được gọi nhưng ít người được chọn

³bản khác thêm: hay chịu báp-tem với cái báp-tem mà Ta chịu báp-tem, hay không?

Giê-xu nói các môn-đồ có thể cầu-nguyện cho mọi điều (188/Ma-thi-ơ 21.18-21.22/ Mác 11.20-11.26)

18 Bấy giờ vào buổi sáng, khi Ngài trở lại thành-phố, Ngài trở nên đói. **19** Và thấy một cây vả lê-loi bên đường, Ngài tới nó, và chẳng tìm thấy gì trên nó ngoại trừ các chiếc lá thô; và Ngài nói với nó: “Sẽ không bao giờ có một trái nào nữa từ ngươi.” Và tức thì cây vả héo đi. **20** Và thấy điều này, các môn-đồ ngạc-nhiên, nói: “Làm thế nào cây vả đã héo đi tức thì vậy?” **21** Giê-xu trả lời và nói với họ: “Quả thật Ta nói cùng các ngươi, nếu các ngươi có đức tin, và chẳng nghi-ngờ, thì các ngươi không chỉ sẽ làm được điều đã được làm cho cây vả, mà còn, nếu các ngươi nói với ngọn núi này: ‘Hãy bị cất lên và bị quăng vào trong biển,’ nó sẽ xảy ra. **22** Và tất cả những điều các ngươi xin trong lời cầu-nguyện, tin, các ngươi sẽ nhận.”

Các nhà lãnh-đạo tôn-giáo thách-thức thẩm-quyền của Giê-xu (189/Ma-thi-ơ 21.23-21.27/ Mác 11.27-11.33; Lu-ca 20.1-20.8)

23 Và khi Ngài đã đến trong đền-thờ, các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão của dân đến cùng Ngài khi Ngài đang giảng-dạy, và nói: “Bởi thẩm-quyền gì Thầy đang làm các điều này, và ai đã cho Thầy thẩm-quyền này?” **24** Giê-xu trả lời và nói với họ: “Ta cũng sẽ hỏi các ngươi một lời, mà nếu các ngươi nói cho Ta biết, Ta cũng sẽ bảo ngươi bởi thẩm-quyền gì Ta làm các điều này. **25** Phép báp-tem của Giăng đã từ nguồn gì, từ trời hay từ người ta?” Và họ lý-luận giữa họ, rằng: “Nếu chúng ta nói: ‘Từ trời,’ Người sẽ nói với chúng ta: ‘Thế thì, tại sao các ngươi đã chẳng tin người ấy?’ **26** Nhưng, nếu chúng ta nói: ‘Từ người ta,’ chúng ta sợ dân chúng; vì tất cả chúng đều coi Giăng là một đấng tiên-tri.” **27** Và trả lời Giê-xu, họ nói: “Chúng tôi không biết.” Ngài cũng nói với họ: “Ta cũng không muốn bảo các ngươi bởi thẩm-quyền gì Ta làm các điều này.”

Giê-xu nói ẩn-dụ về hai người con (190/Ma-thi-ơ 21.28-21.32)

28 “Nhưng các ngươi nghĩ gì? Ông kia có 2 đứa con; và ông đến cùng đứa thứ nhất và nói: ‘Con, hôm nay hãy đi làm trong vườn nho.’ **29** Nó trả lời và nói: ‘Con sẽ đi, thưa Cha’; và nó không đi. **30** Và ông đến cùng đứa thứ hai và nói tương-tự. Nhưng nó trả lời và nói: ‘Con không muốn đi’; tuy nhiên sau đó nó hối-hận và đi. **31** Đứa nào trong 2 đứa đã thực-hiện ý muốn của cha nó?” Họ nói: “Đứa sau.” Giê-xu nói với họ: “Quả thật Ta nói cùng các ngươi, những kẻ thuê và những đi-điểm sẽ được vào vương-quốc của Đức Chúa TRỜI trước mặt các ngươi. **32** Vì Giăng đã đến cùng các ngươi theo đường-lối của sự công-chính và các ngươi đã chẳng tin người; song những kẻ thuê và những đi-điểm đã tin người; và các ngươi, thấy được điều ấy, đã chẳng ngay cả cảm thấy hối-hận về sau để tin người.”

Giê-xu nói ẩn-dụ về các tá-điền độc-ác (191/Ma-thi-ơ 21.33-21.46/ Mác 12.1-12.12; Lu-ca 20.9-20.19)

33 “Hãy lắng-nghe một ẩn-dụ khác. Có một chủ đất nọ đã TRÔNG MỘT VƯỜN NHO VÀ DỰNG BỨC TƯỜNG XUNG-QUANH NÓ VÀ ĐÀO MỘT HẦM ÉP RƯỢU NHO TRONG NÓ, VÀ XÂY MỘT CÁI THÁP⁽¹⁾, và cho các người trồng nho thuê nó, và đi du-

hành. **34** Và khi mùa có trái đã đến, hần sai các kẻ nô-lệ của hần đến các người trồng nho để nhận sản-vật của hần. **35** Và các người trồng nho bắt các kẻ nô-lệ của hần và đánh đứn này, và giết đứn kia, và ném đá đứn thứ ba. **36** Một lần nữa hần sai một nhóm nô-lệ khác, đông hơn nhóm thứ nhất; và họ đã gây ra điều tương-tự cho chúng. **37** Song về sau hần sai con trai của hần đi tới họ, nói: ‘Chúng sẽ kính-nể con trai của mình.’ **38** Nhưng khi các người trồng nho thấy người con trai đó, họ nói giữa họ: ‘Đây là kẻ thừa-kế; hãy đến, chúng ta hãy giết nó, và đoạt lấy của thừa-kế của nó.’ **39** Và họ bắt nó, và quăng nó ra ngoài vườn nho, và giết nó. **40** Bởi vậy khi chủ vườn nho đến, điều gì ông sẽ gây ra cho các người trồng nho đó?” **41** Họ nói với Ngài: “Người chủ sẽ đem các kẻ độc-ác đó tới cái chết khôn-khổ, và sẽ cho các người trồng nho khác thuê vườn nho, là những kẻ sẽ trả ông tiền lãi vào các mùa.” **42** Giê-xu nói với họ: “Các ngươi đã chẳng bao giờ đọc trong Thánh-Kinh:

‘HÒN ĐÁ MÀ CÁC THỢ XÂY NHÀ ĐÃ LOẠI BỎ
ĐÁ NÀY TRỞ NÊN ĐÁ GÓC NHÀ;
ĐIỀU NÀY ĐÃ XÂY RA TỪ ĐỨC CHÚA,
VÀ NÓ TUYỆT-VỚI TRƯỚC MẶT CỦA CHÚNG TA.’⁽²⁾

hay sao? **43** Bởi vậy Ta nói cùng các ngươi: vương-quốc của Đức Chúa TRỜI sẽ được lấy đi khỏi các ngươi, và được cho một quốc gia sản-xuất trái của nó. ⁽³⁾**44** Kẻ rơi trên đá này sẽ vỡ tan thành từng mảnh; nhưng trên bất cứ kẻ nào nó rơi, nó sẽ làm tan-tác kẻ đó như bụi.” **45** Và khi các thầy tế-lễ cả và các người Pha-ri-si nghe các ẩn-dụ của Ngài, họ hiểu rằng Ngài đang nói về họ. **46** Và khi họ tìm cách để chụp bắt Ngài, họ sợ các đám đông, bởi vì chúng coi Ngài là một đấng tiên-tri.

Giê-xu nói ẩn-dụ về tiệc cưới (192/Ma-thi-ơ 22.1-22.14)

22 ¹ Một lần nữa Giê-xu nói với họ bằng các ẩn-dụ, rằng: ² “Vương-quốc trời có thể được so-sánh với một ông vua kia làm một tiệc cưới cho con trai của mình. **3** Và ngài sai các kẻ nô-lệ của ngài đi ra để gọi các người đã được mời đến tiệc cưới, và họ không muốn đến. **4** Ngài lại sai các kẻ nô-lệ khác đi ra, nói: ‘Hãy bảo những người đã được mời: “Này, ta đã chuẩn-bị tiệc của ta; tất cả những con bò của ta và các gia-súc mập của ta đã được làm thịt và mọi việc sẵn-sàng; hãy đến tiệc cưới.”’ **5** Nhưng họ không chú ý và đi đường của họ, kẻ này tới trang-trại riêng của nó, kẻ khác tới doanh-thương của nó, **6** và phần còn lại chộp bắt các người nô-lệ của ngài và ngược-đãi chúng và giết chúng. **7** Nhưng nhà vua phẫn-nộ và sai quân-đội của mình đi và diệt những kẻ sát-nhân đó, và đốt thành-thị của họ. **8** Đoạn ngài nói với các người nô-lệ của ngài: “Tiệc cưới sẵn-sàng, song những kẻ đã được mời không xứng-đáng. **9** Bởi vậy hãy đi tới các lộ chính, và có bao nhiêu người các ngươi tìm thấy, hãy mời hết tới tiệc cưới.” **10** Và các người nô-lệ này đi ra vào trong các đường phố; và nhóm lại mọi người họ tìm thấy, cả xấu lẫn tốt; và phòng cưới đầy những kẻ tựa nơi bàn. **11** Nhưng khi nhà vua vào để xem các khách dự tiệc, ngài thấy ở đó một người không mặc y-phục lễ cưới, **12** và ngài nói với hần: ‘Bạn kia, làm thế nào bạn đã vào đây mà không có y-phục

¹Ê-sai 5.1-5.2

²Thánh-thi 118.22

³bản khác không có câu 44

lễ cưới?’ Và hần lạng đi không nói được. ¹³Thế thì nhà vua nói với các kẻ tôi-tớ: ‘Hãy trói tay và chân hần, và quăng hần trong chỗ tối-tăm ở ngoài; trong đó sẽ có khóc-lóc và nghiền răng.’ ¹⁴Vì nhiều người được gọi, song ít người được chọn.”

Những lãnh-tụ tôn-giáo chất vấn Giê-xu về việc trả thuế (193/Ma-thi-ơ 22.15-22.22/Mác 12.13-12.17; Lu-ca 20.20-20.26)

¹⁵Đoạn các người Pha-ri-si đi và hội ý nhau làm sao họ có thể bẫy Ngài trong lời Ngài nói. ¹⁶Và họ sai các môn-đồ của họ đi tới Ngài, cùng với các người Hê-rôt, nói: “Thưa Thầy, chúng tôi biết Thầy chân-thật và giảng-dạy đường-lối của Đức Chúa TRỜI bằng lẽ-thật, và không chiều ý một người nào; vì Thầy không thiên-vị người nào cả. ¹⁷Bởi vậy xin nói cho chúng tôi biết điều Thầy nghĩ? Có đúng luật để trao thuế thân cho Sê-sa⁽¹⁾ hay không?” ¹⁸Nhưng Giê-xu, nhận biết về ác-ý của họ, và nói: “Tại sao các người đang thử Ta, các người, những kẻ đạo-đức giả? ¹⁹Hãy đưa Ta xem đồng tiền dùng cho thuế thân.” Và họ đưa Ngài một đơ-na-ri. ²⁰Và Ngài nói với họ: “Đây là chân-dung và câu khắc của ai?” ²¹Họ nói với Ngài: “Của Sê-sa.” Thế thì Ngài nói với họ: “Thế thì, hãy trao cho Sê-sa các vật của Sê-sa, và cho Đức Chúa TRỜI các vật của Đức Chúa TRỜI.” ²²Và nghe điều này, họ kinh-ngạc, và rời khỏi Ngài, họ ra đi.

Các lãnh-tụ tôn-giáo chất-vấn Giê-xu về sự sống lại (194/Ma-thi-ơ 22.23-22.33/Mác 12.18-12.27; Lu-ca 20.27-20.40)

²³Vào ngày đó một số người Sa-đu-sê (những kẻ nói không có sự sống lại) đến cùng Ngài và chất-vấn Ngài, rằng: ²⁴“Thưa thầy, Môi-se đã nói: ‘NEU MỘT NGƯỜI NAM CHẾT KHÔNG CÓ CON, EM TRAI CỦA NGƯỜI LÀ KÊ HUYẾT-THỐNG KÊ SẼ PHẢI CƯỚI VỢ CỦA ANH, VÀ NUÔI NANG CON CÁI CHO ANH CỦA MÌNH.’⁽²⁾ ²⁵Bấy giờ có 7 anh em với chúng ta; và người thứ nhất cưới vợ và chết, chẳng có một con đẻ, để vợ mình lại cho em trai của mình; ²⁶cũng như thế người thứ hai, và người thứ ba, xuống đến người thứ bảy. ²⁷Và sau cùng, người đàn bà chết. ²⁸Thế thì, trong sự phục-sinh, bà sẽ là vợ của ai trong 7 người? Vì tất cả họ đã có bà.” ²⁹Song Giê-xu trả lời và nói với họ: “Các người sai lầm, không hiểu Thánh-Kinh, hay quyền-năng của Đức Chúa TRỜI. ³⁰Vì trong sự sống lại, họ không cưới, không gả, nhưng giống như các thiên-sứ trong trời. ³¹Nhưng về sự sống lại của người chết, các người há đã chẳng đọc điều đã được nói cùng các người bởi Đức Chúa TRỜI, rằng: ³²‘TA LÀ ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA ÁP-RA-HAM, VÀ ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA Y-SÁC, VÀ ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA GIA-CÓP,’⁽³⁾ hay sao? Ngài không là Đức Chúa TRỜI của những kẻ chết nhưng của những kẻ sống.” ³³Và khi đám đông nghe điều này, họ kinh-ngạc ở việc giảng-dạy của Ngài.

Các lãnh-tụ tôn-giáo chất vấn Giê-xu về điều-răn lớn nhất (195/Ma-thi-ơ 22.34-22.40/Mác 12.28-12.34)

³⁴Khi các người Pha-ri-si nghe rằng Ngài đã đặt các người Sa-đu-sê vào sự im lặng, họ tụ họp lại với nhau. ³⁵Và 1

¹Sê-sa: hoàng-đế

²Bài giảng của Môi-se 25.5

³Xuất-hành 3.6

người trong bọn, 1 luật-sư, hỏi Ngài, thử Ngài: ³⁶“Thưa Thầy, điều nào là điều-răn lớn trong Luật-pháp?” ³⁷Và Ngài nói với hần: “⁽⁴⁾NGƯỜI SẼ YÊU ĐỨC CHÚA, ĐỨC CHÚA TRỜI NGƯỜI VỚI TẤT CẢ TÂM NGƯỜI, VÀ VỚI TẤT CẢ HÒN NGƯỜI, VÀ VỚI TẤT CẢ TRÍ NGƯỜI.” ³⁸Đây là điều-răn lớn và thứ nhất. ³⁹Điều thứ hai giống nó: ‘NGƯỜI SẼ YÊU KÊ LÂN-CÂN CỦA NGƯỜI NHƯ CHÍNH NGƯỜI.’⁽⁵⁾ ⁴⁰Toàn-thể Luật-pháp và các Đấng tiên-tri tùy thuộc vào 2 điều răn này.”

Các lãnh-tụ tôn-giáo không thể trả lời câu hỏi của Giê-xu (196/Ma-thi-ơ 22.41-22.46/Mác 12.35-12.37; Lu-ca 20.41-20.44)

⁴¹Bấy giờ trong khi các người Pha-ri-si họp lại với nhau, Giê-xu hỏi họ câu hỏi này: ⁴²“Các người nghĩ gì về Christ, Ngài là con trai của ai?” Họ nói với Ngài: “Con trai của Đa-vít.” ⁴³Ngài nói với họ: “Thế thì thế nào Đa-vít trong Linh gọi Ngài là ‘Chúa,’ nói:

44“ĐỨC CHÚA NÓI VỚI CHÚA TÔI:

“HÃY NGỒI NOI TAY HỮU CỦA TA,

CHO ĐẾN KHI TA ĐÃ ĐẶT CÁC KÊ THÙ CỦA CHÚA Ở BÊN DƯỚI CHÂN CỦA CHÚA.”⁽⁶⁾?

⁴⁵Thế thì, nếu Đa-vít gọi Ngài là ‘Chúa,’ thế nào Ngài là con trai của người?” ⁴⁶Và chẳng có một người nào có thể trả lời Ngài một lời, cũng chẳng ai dám từ ngày đó trở đi hỏi Ngài một câu hỏi khác.

Giê-xu cảnh-cáo chống lại các lãnh-đạo tôn-giáo (197/Ma-thi-ơ 23.1-23.12/Mác 12.38-12.40; Lu-ca 20.45-20.47)

23¹Đoạn Giê-xu nói cùng các đám đông và cùng các môn-đồ của mình, ²rằng: “Các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si đã tự ngồi trên ghế của Môi-se; ³bởi vậy, tất cả mọi điều họ bảo các người⁽⁷⁾, hãy làm và tuân theo, nhưng đừng làm theo các việc làm của họ; vì họ nói, và không làm. ⁴Và họ buộc chặt các gánh nặng⁽⁸⁾, và để chúng trên vai người ta; nhưng chính họ không muốn dời chúng với một ngón tay⁽⁹⁾. ⁵Nhưng họ làm tất cả các việc làm của họ để được người ta chú ý; vì họ làm cho rộng các hộp da nhỏ⁽¹⁰⁾ của họ, và làm cho dài các tua áo của họ. ⁶Và họ thích chỗ danh-dự nơi các tiệc lớn, và các chỗ ngồi chính trong các hội-đường, ⁷và các lời chào kính-cần trong các chỗ chợ và được người ta gọi Thầy. ⁸Nhưng đừng để người ta gọi mình bằng Thầy; vì chỉ có Một Đấng là Thầy các người, và tất cả các người là anh em. ⁹Và đừng gọi người nào trên đất là cha của mình; vì chỉ có Một Đấng là Cha các người, Ngài ở trong trời. ¹⁰Và đừng để người ta gọi mình bằng người lãnh-đạo, vì chỉ có Một Đấng là Đấng Lãnh-đạo các người, đó là Christ. ¹¹Nhưng kẻ lớn nhất giữa các người sẽ là đầy-tớ của các người. ¹²Và hễ ai tự đề cao sẽ bị làm nhục, và hễ ai hạ mình sẽ được đề cao.

⁴Bài giảng của Mô-se 6.5

⁵Lê-vi 19.18

⁶Thánh-thi 110.1

⁷bản khác thêm: để làm

⁸bản khác thiếu: khó để mang

⁹hay: không muốn đụng một ngón tay vào

¹⁰bảng da khắc vải câu Thánh-Kinh

Giê-xu lên án các lãnh-tụ tôn-giáo (198/Ma-thi-ơ 23.13-23.36)

13“Nhưng khốn cho các người, các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các kẻ đạo-đức giả, bởi vì các người khóa vương-quốc trời ở phía trước người ta; vì chính các người không vào, và các người cũng không cho phép những kẻ đang vào để đi vào. ¹⁴[Khốn cho các người, các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các kẻ đạo-đức giả, bởi vì các người nuốt nhà của các bà góa, ngay cả trong khi các người giả vờ cầu-nguyện dài dòng; bởi vậy, các người sẽ lãnh sự kết-án nặng hơn.]

15“Khốn cho các người, các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các kẻ đạo-đức giả, bởi vì các người du-hành đầy đố trên biển và đất để cải đạo chỉ một người; và khi hấn đã cải đạo rồi, các người làm hấn thành một đũa con của âm-phủ gấp đôi các người.

16“Khốn cho các người, các kẻ dẫn đường mù, nói: ‘Hễ ai thề bởi đền-thờ thì không sao cả; nhưng hễ ai thề bởi vàng của đền-thờ, thì kẻ đó bị bắt buộc.’ ¹⁷Các người, các kẻ đại-dột và các người mù; cái nào trọng hơn, vàng, hay đền-thờ làm cho vàng đó nên thánh? ¹⁸Và: ‘Hễ ai thề bởi bàn-thờ thì không sao cả, nhưng hễ ai thề bởi cửa-lễ trên nó, thì kẻ đó bị bắt buộc.’ ¹⁹Các người những người mù, cái nào trọng hơn, cửa-lễ hay bàn-thờ làm cho cửa-lễ đó nên thánh? ²⁰Bởi vậy kẻ thề bởi bàn-thờ, thề *cả* bởi bàn-thờ lẫn mọi vật trên nó. ²¹Và kẻ thề bởi đền-thờ, thề *cả* bởi đền-thờ lẫn Đấng ở bên trong nó. ²²Và kẻ thề bởi trời, thề *cả* bởi ngôi Đức Chúa TRỜI lẫn Đấng ngồi trên nó.

23“Khốn cho các người, các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các kẻ đạo-đức giả! Vì các người dâng một-phần-mười bạc-hà và thì-là và rau cần, và đã bỏ lơ các điều-khoan hệ-trọng hơn của luật-pháp: sự công-bình và sự khoan-dung và sự trung-tín; nhưng các điều này là các điều các người phải làm mà không bỏ lơ các điều khác. ²⁴Các người, những kẻ dẫn đường mù, lọc ra con muỗi mắt và nuốt con lạc-đà!

25“Khốn cho các người, các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các kẻ đạo-đức giả! Vì các người rửa sạch bên ngoài của cái tách và của cái đĩa, song bên trong chúng đầy sự ăn cướp và sự buông thả. ²⁶Các người các người Pha-ri-si mù, trước tiên hãy rửa sạch bên trong của cái tách và của cái đĩa, ngõ hầu bên ngoài nó cũng có thể trở nên sạch.

27“Khốn cho các người, các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các kẻ đạo-đức giả! Vì các người giống như mô-mả được tô trắng mà bên ngoài chúng có vẻ đẹp, nhưng bên trong chúng đầy các xương người chết và mọi sự ô-uế. ²⁸Đúng như thế các người bề ngoài cũng có vẻ công-chính đối với người ta, nhưng trong lòng các người đầy đạo-đức-giả và vô luật-lệ.

29“Khốn cho các người, các thầy thông-giáo và các người Pha-ri-si, các kẻ đạo-đức giả! Vì các người xây mô của các đấng tiên-tri và trang-điểm các đài kỷ-niệm của các kẻ công-chính, ³⁰và nói: ‘Nếu chúng ta đã *sống* trong những ngày của tổ-phụ chúng ta, chúng ta đã chẳng muốn đồng

lỗi với họ trong việc làm đổ máu các đấng tiên-tri.’ ³¹Hệ quả là các người mang chứng cứ chống lại chính các người, rằng các người là các con trai những kẻ đã giết các đấng tiên-tri. ³²Thế thì hãy làm đầy đơn-vị đo lường *lỗi* của tổ-phụ các người. ³³Các người lũ rần, các người lũ rần lục, thế nào các người có thể thoát khỏi án âm-phủ? ³⁴Bởi vậy, này, Ta đang sai tới các người các đấng tiên-tri và các người khôn-ngoaan và các thầy thông-giáo; một số trong bọn họ các người sẽ giết và đóng đinh trên thập-tự-giá, và một số trong bọn họ các người sẽ quất roi trong các hội-đường các người, và bắt bớ từ thành-thị này tới thành-thị kia, ³⁵để đổ trên các người mọi máu công-chính đã đổ trên đất, từ máu của A-bên công-chính đến máu của Xa-cha-ri, con trai của Ba-ra-chi, người mà các người đã giết giữa nơi thánh và bàn-thờ. ³⁶Quả thật Ta nói cùng các người, tất cả các điều này sẽ đổ trên thế-hệ này.

Giê-xu lại phiến-muộn về Giê-ru-sa-lem (199/Ma-thi-ơ 23.37-23.39)

37“Ôi Giê-ru-sa-lem, Giê-ru-sa-lem, kẻ giết các đấng tiên-tri và ném đá những kẻ được sai tới nó! Biết bao lần Ta đã muốn gom lại những đứa con của người, cái cách mà gà mái túc con của nó dưới cánh của nó, và các người đã chẳng muốn. ³⁸Này, nhà của các người sẽ bị bỏ lại cho các người, tan-hoang!² ³⁹Vì Ta nói cùng các người, từ nay trở đi các người sẽ không thấy Ta cho đến khi các người nói: ‘PHƯỚC CHO Đấng ĐẾN TRONG DANH CỦA ĐỨC CHÚA.’”³

7. *Giê-xu giảng-dạy trên Núi Ô-li-ve (24.1-25.46)*

Giê-xu nói về tương-lai (201/Ma-thi-ơ 24.1-24.28/ Mác 13.1-13.28; Lu-ca 21.5-21.24)

24¹Và Giê-xu đi ra khỏi đền-thờ và đang ra đi và các môn-đồ của Ngài bước tới để chỉ các dinh thự của đền-thờ cho Ngài. ²Và Ngài trả lời và nói với họ: “Các người thấy tất cả các đồ này à? Quả thật Ta nói cùng các người: không một hòn đá nào ở đây sẽ còn lại trên một hòn đá khác mà không bị đổ xuống.”

³Và khi Ngài đang ngồi trên Núi Ô-li-ve, các môn-đồ đến cùng Ngài một cách riêng-tur, nói: “Xin nói cho chúng tôi biết khi nào thì các điều này *xảy ra*, và cái gì *sẽ là dấu-hiệu* của sự Chúa đến, và về sự cuối-cùng của thời-kỳ?”

⁴Và Giê-xu trả lời và nói với họ: “Hãy coi chừng rằng không người nào làm các người lạc lối. ⁵Vì nhiều người sẽ đến trong danh Ta, nói: ‘Ta là Đấng Christ,’ và sẽ làm nhiều người lạc lối. ⁶Và các người sẽ nghe về các cuộc chiến-tranh và các tin-đồn về chiến-tranh. Hãy *nắm chắc* rằng các người không hoảng-sợ; vì *các điều này* phải xảy ra, nhưng *đó* chưa là sự cuối-cùng. ⁷Vì quốc-gia này sẽ nổi lên chống lại quốc-gia kia, và vương-quốc này chống lại vương-quốc nọ, và ở các nơi khác nhau sẽ có nạn đói và động đất⁴. ⁸Nhưng tất cả các điều này *chỉ* là việc khởi đầu của các cơn đau đẻ. ⁹Đoạn họ sẽ nộp các người cho nỗi đau khổ, và sẽ giết các người, và các người sẽ bị tất cả các dân-tộc ghét vì cố danh Ta. ¹⁰Và ở thời-điểm đó nhiều kẻ sẽ bị khiến cho sây chân và sẽ giao nộp nhau và ghen-

¹bản khác không có câu 14

²bản khác thiếu: tan-hoang

³Thánh-thi 118.26

⁴bản khác thêm: và các bệnh dịch-hạch

ghét nhau. ¹¹Và nhiều tiên-tri giả sẽ nổi lên, và sẽ làm nhiều kẻ lạc lối. ¹²Và bởi vì sự vô luật-lệ bị tăng-gia, tình thương của nhiều người sẽ trở nên nguội lạnh. ¹³Song kể chịu đựng đến sự cuối-cùng, kẻ ấy sẽ được cứu. ¹⁴Và tin-lành này về vương-quốc sẽ được giảng khắp trái đất có người ở với mục đích là lời chứng cho tất cả các dân-tộc; và lúc đó sự cuối-cùng sẽ đến.

15“Bởi vậy khi các người thấy CÁI VẬT GHÊ-TÔM CÓ SỰ TAN-HOANG⁽¹⁾ đã được nói qua tiên-tri Đa-ni-ên, đứng trong chỗ thánh (độc-giả hầy hiểu), ¹⁶thì những kẻ ở trong Giu-đê phải trốn đến các núi; ¹⁷và kẻ ở trên mái nhà chớ xuống để lấy đồ ra khỏi nhà mình; ¹⁸và kẻ ở ngoài đồng chớ quay về để lấy áo choàng mình. ¹⁹Song khốn cho những kẻ có thai và cho những kẻ đang nuôi trẻ sơ sinh trong các ngày đó! ²⁰Nhưng hãy cầu-nguyện rằng sự chạy trốn của các người có thể không ở trong mùa đông, hay vào ngày Ngưng-nghi. ²¹vì lúc đó sẽ có nỗi đau khổ lớn, điều như vậy chưa từng xảy ra từ việc bắt đầu của thế-giới cho đến nay, cũng sẽ không bao giờ có. ²²Và trừ khi các ngày đó được thu ngắn, không có một xác-thịt nào được cứu; nhưng vì cơ các người được chọn, các ngày đó sẽ được thu ngắn. ²³Lúc đó, nếu người nào nói với các người: ‘Này, đây là Đấng Christ,’ hay: ‘Ngài ở đây,’ chớ tin. ²⁴Vì các Christ giả và các tiên-tri giả sẽ nổi lên và sẽ cho thấy các dấu-hiệu lớn và các điều kỳ-diệu, để làm lạc lối, nếu có thể được, ngay cả các người được chọn. ²⁵Này, Ta đã báo các người trước. ²⁶Bởi vậy, nếu họ nói với các người: ‘Kìa, Ngài ở trong vùng hoang-vu,’ đừng đi ra, hay, ‘Kìa, Ngài ở trong các nội-phòng,’ đừng tin. ²⁷Vì y như chớp đến từ phương đông, và lóe sáng đến phương tây, thì sự giáng lâm của Con Trai Loài Người cũng sẽ như vậy. ²⁸Hễ nơi nào có xác chết, ở đó những con kền-kền sẽ tụ lại.

Giê-xu nói về sự trở lại của Ngài (202/Ma-thi-ơ 24.29-24.35/Mác 13.24-13.31; Lu-ca 21.25-21.33)

29“Nhưng tức thì sau nỗi đau khổ của những ngày đó, MẶT TRỜI SẼ BỊ TỐI-TÂM, VÀ MẶT TRĂNG SẼ KHÔNG CHO ÁNH-SÁNG CỦA NÓ, VÀ CÁC NGÔI SAO SẼ SA XUỐNG⁽²⁾ từ bầu trời, và các quyền-năng của tầng trời sẽ bị rúng-động, ³⁰và lúc đó dấu-hiệu của Con Trai Loài Người sẽ hiện ra trong bầu trời, và lúc đó tất cả các chi-tộc của trái đất sẽ than khóc, và họ sẽ thấy CON TRAI LOÀI NGƯỜI ĐẾN TRÊN CÁC Đám MÂY CỦA BẦU TRỜI⁽³⁾ với quyền-năng và đại-vinh. ³¹Và Ngài sẽ sai tới các thiên-sứ của Ngài với TIẾNG KÈN TROM-BÉT LỚN, VÀ HỌ SẼ NHÓM LẠI VỚI NHAU⁽⁴⁾ những kẻ được chọn của Ngài từ bốn phương gió, từ cuối đầu này của bầu trời đến cuối đầu kia.

32“Bây giờ hãy học ẩn-dụ từ cây vả: khi nhánh của nó đã trở nên mềm và nảy các lá của nó ra, các người biết rằng mùa hạ là gần; ³³tuy nhiên các người cũng vậy, khi các người thấy tất cả các điều này, hãy biết rằng Ngài là gần, ngay nơi cửa. ³⁴Quả thật Ta nói cùng các người, thế-hệ

này sẽ không qua đi cho đến khi tất cả các điều này xảy ra. ³⁵Trời và đất sẽ qua đi, nhưng các lời của Ta sẽ không qua đi.

Giê-xu nói về việc vẫn cứ coi chừng (203/Ma-thi-ơ 24.36-24.51/Mác 13.32-13.37; Lu-ca 21.34-21.38)

36“Nhưng về ngày và giờ đó, chẳng một ai biết, thậm-chí các thiên-sứ trong trời hay Con cũng không, nhưng một mình Cha. ³⁷Vì sự giáng lâm của Con Trai Loài Người sẽ y hệt như những ngày của Nô-ê. ³⁸Vì như trong những ngày trước trận lụt đó, họ đang ăn và uống, họ đang cưới và gả, cho đến ngày mà Nô-ê vào tàu, ³⁹và họ đã chẳng biết cho đến khi nước lụt đến và lừa tất cả họ đi; sự giáng lâm của Con Trai Loài Người cũng sẽ như vậy. ⁴⁰Lúc ấy sẽ có 2 người đàn-ông ở ngoài đồng; một được đem đi và một bị bỏ lại. ⁴¹Hai người đàn-bà sẽ đang xây bột nơi cối xay; một được đem đi, và một bị bỏ lại. ⁴²Bởi vậy, hãy cảnh-giác, vì các người không biết ngày nào⁽⁵⁾ Chúa của các người sẽ đến. ⁴³Nhưng hãy biết điều này, rằng: nếu gia-trưởng biết vào giờ nào trong đêm mà kẻ trộm đến, hẳn sẽ cảnh-giác và sẽ không để nhà của hắn bị đào xuyên vào. ⁴⁴Vì lý-do này các người cũng hãy sẵn-sàng; vì Con Trai Loài Người sẽ đến vào giờ mà các người không nghĩ tới.

45“Thế thì, ai là kẻ nô-lệ có ý-thức và trung-tín mà chủ của nó đã giao chăm-sóc gia-hộ của chủ để cho chúng đồ ăn đúng giờ? ⁴⁶Phước cho kẻ nô-lệ đó, mà chủ của nó thấy nó đang làm như thế khi ông đến. ⁴⁷Quả thật Ta nói cùng các người, rằng: ông chủ sẽ đặt nó làm-trách tất cả vật sở-hữu của ông. ⁴⁸Nhưng nếu kẻ nô-lệ dửng dờ nói trong tâm của nó: ‘Chủ mình trì-hoãn⁽⁶⁾ một thời-gian lâu,’ ⁴⁹và sẽ bắt đầu đánh các bạn đồng nô-lệ của nó và ăn và uống với những kẻ hay say rượu, ⁵⁰chủ kẻ nô-lệ đó sẽ đến vào ngày khi nó không mong chờ và vào giờ nó không biết, ⁵¹và sẽ phân thân nó thành từng mảnh và định phân của nó với những kẻ đạo-đức giả; khóc-lóc sẽ phải có ở đó và nghiêm-răng.

Giê-xu nói ẩn-dụ về 10 nữ đồng-trình (204/Ma-thi-ơ 25.1-25.13)

25¹“Thế thì vương-quốc trời sẽ có thể so-sánh với 10 nữ đồng-trình⁽⁷⁾, cầm đèn của họ và đi ra để đón chàng rể.⁽⁸⁾ ²Và 5 trong bọn thì dại, và 5 thì thận-trọng. ³Vì khi các kẻ dại cầm đèn của mình, chúng chẳng đem dầu với chúng, ⁴song các kẻ thận-trọng đem dầu trong các bình thốt cổ cùng với các đèn của chúng. ⁵Bấy giờ trong khi chàng rể đang trì-hoãn, tất cả chúng buồn ngủ và bắt đầu ngủ. ⁶Song lúc nửa đêm có tiếng kêu to: ‘Kìa, chàng rể!⁽⁹⁾ Hãy ra đón.’ ⁷Thế thì tất cả các trinh-nữ đó chỗi dậy, và sửa-soạn đèn của mình. ⁸Và các kẻ dại nói với các kẻ thận-trọng: ‘Xin cho chúng em một ít dầu của các chị, vì đèn chúng em sắp tắt.’ ⁹Song những kẻ thận-trọng trả lời, rằng: ‘Không, sẽ không có đủ cho chúng tôi và các chị; hay là hãy đi đến các con buôn và mua cho các

¹Đa-ni-ên 9.27; 11.31; 12.11

²Ê-sai 13.10; Ê-xê-chiên 32.7; Giô-ên 2.10,31;3.15; A-mốt 5.20; 8.9; Sô-phô-ni 1.15

³Đa-ni-ên 7.13

⁴Xuất-hành 19.16; Bài giảng của Môi-se 30.4; Ê-sai 27.13; Xa-cha-ri 9.14

⁵bản khác đọc: vào giờ nào

⁶bản khác thêm: việc đến của ông chủ

⁷bản khác: 10 cô phù-dâu

⁸bản khác thêm: và cô dâu

⁹bản khác thêm: đang đến

chị.’¹⁰Và trong khi họ đang đi khỏi để mua *dầu*, chàng rẽ đèn, và những kẻ đã sẵn-sàng đi vào với chàng rẽ tới bữa tiệc cưới; và cửa đóng lại.¹¹Và sau đó, các trinh-nữ khác cũng đến, nói: ‘Chúa ơi, Chúa ơi, xin mở ra cho chúng em!’¹²Nhưng người trả lời và nói: ‘Quả thật ta nói cùng các người: ta không biết các người.’¹³Thế thì, hãy cảnh-giác, vì các người không biết ngày hay giờ đó⁽¹⁾.

Giê-xu nói ẩn-dụ về tiền vay (205/Ma-thi-ơ 25.14-25.30)

14“Vì y như một người nọ *sắp* đi một chuyến du-hành, gọi các kẻ nô-lệ riêng của mình đến và ký-thác tài-sản của mình cho chúng.¹⁵Và cho kẻ này ông trao 5 ta-lăng⁽²⁾, cho kẻ khác, 2, và cho kẻ khác, 1, mỗi người tùy theo khả-năng riêng của người đó; và ông đi chuyến du-hành của ông.¹⁶Tức thì người đã nhận 5 ta-lăng đi và buôn-bán với nó, và được 5 ta-lăng nhiều hơn.¹⁷Cùng một cách đó, người đã nhận 2 ta-lăng được thêm 2 ta-lăng nữa.¹⁸Nhưng người đã nhận 1 ta-lăng ra đi, và đào *lỗ* trong đất và giấu tiền của chủ mình.¹⁹Bây giờ sau một thời-gian lâu chủ các người nô-lệ đó đến và tính sổ với chúng.²⁰Và người đã nhận 5 ta-lăng bước tới và đem thêm 5 ta-lăng, nói: ‘Thưa ông chủ, ông đã ký-thác 5 ta-lăng cho tôi; xin xem, tôi đã được thêm 5 ta-lăng nữa.’²¹Chủ của hắn nói với hắn: ‘Giỏi lắm, hỡi kẻ nô-lệ trung-tín và giỏi; người đã trung-tín với một ít việc, ta sẽ đặt người đảm-trách nhiều việc; hãy chung vui với chủ của người.’²²Người *đã nhận* 2 ta-lăng cũng bước tới và nói: ‘Thưa ông chủ, ông đã ký-thác cho tôi 2 ta-lăng; xin xem, tôi đã được thêm 2 ta-lăng nữa.’²³Chủ của hắn nói với hắn: ‘Giỏi lắm, hỡi kẻ nô-lệ trung-tín và giỏi; người đã trung-tín với một ít việc, ta sẽ đặt người đảm-trách nhiều việc; hãy chung vui với chủ của người.’²⁴Và người đã nhận 1 ta-lăng cũng bước tới và nói: ‘Thưa ông chủ, tôi đã biết ông là một người khắc-nghiệt, gặt nơi ông đã chẳng gieo, và thu-hoạch nơi ông đã chẳng rải *một hạt giống* nào cả.²⁵Và tôi đã sợ, và ra đi và giấu ta-lăng của ông trong đất; xin xem, ông có cái của ông.’²⁶Nhưng chủ của nó trả lời và nói với nó: ‘Người kẻ nô-lệ lười-biếng, độc-ác, người đã biết rằng ta gặt nơi ta đã chẳng gieo và thu-hoạch nơi ta đã chẳng rải *một hạt giống* nào.²⁷Thế thì người đã phải gởi tiền ta cho các chủ ngân-hàng, và khi ta đến, ta hẳn đã thu-nhận lại *tiền* của ta với tiền lời.²⁸Bởi vậy hãy lấy đi ta-lăng khỏi nó, và ban nó cho kẻ có 10 ta-lăng.²⁹Vì đối với mọi kẻ *đã* có, thì sẽ được cho *nhiều* hơn, và kẻ ấy sẽ có sự dư-dật; song từ kẻ không có, ngay cả cái nó có *cũng* sẽ bị lấy đi.³⁰Và hãy quảng kẻ nô-lệ vô-ích này vào chỗ tối-tăm bên ngoài; trong đó sẽ có khóc-lóc và nghiền răng.’

Giê-xu nói về sự phán-xét sau-cùng (206/Ma-thi-ơ 25.31-25.46)

31“Song khi Con Trai Loài Người đến trong sự vinh-quang của mình, cùng tất cả các thiên-sứ của mình, thì Ngài sẽ ngồi trên ngai vinh-quang của Ngài.³²Và tất cả các dân-tộc sẽ được gom lại trước mặt Ngài; và Ngài sẽ chia kẻ này khỏi kẻ nọ, như người chăn chiên chia chiên khỏi dê;³³và Ngài sẽ để chiên ở bên hữu của Ngài, và dê ở bên tả.³⁴Lúc đó nhà Vua sẽ nói với những kẻ ở bên hữu của Ngài: ‘Hãy đến, các người được phước của Cha Ta,

hãy thừa-hưởng vương-quốc đã được chuẩn-bị cho các người từ sự sáng lập thế-giới.³⁵Vì Ta đã đói, các người đã cho Ta ăn; Ta đã khát, và các người đã cho Ta uống; Ta đã là khách lạ, và các người đã mời Ta vào;³⁶trần-truồng, các người đã cho Ta mặc; Ta đã bị bệnh, các người đã thăm Ta; Ta đã ở trong nhà giam, các người đã đến cùng Ta.’³⁷Lúc ấy các người công-chính sẽ trả lời Ngài, rằng: ‘Thưa Chúa, khi nào chúng con đã thấy Chúa đói, và cho Chúa ăn, hay khát, và cho Chúa uống?’³⁸Và khi nào chúng con đã thấy Chúa là khách lạ, và mời Chúa vào, hay trần-truồng, và cho Chúa mặc?’³⁹Và khi nào chúng con đã thấy Chúa bệnh, hay ở trong nhà giam, và đến cùng Chúa?’⁴⁰Và nhà Vua sẽ trả lời và nói với họ: ‘Quả thật Ta nói cùng các người, đến chừng mực mà các người đã làm việc đó cho một người trong anh em này của Ta, *ngay cả* kẻ nhỏ nhất thuộc về *chúng*, các người đã làm điều đó cho Ta.’⁴¹Đoạn Ngài cũng sẽ nói với những kẻ ở bên tả của Ngài: ‘Hãy rời khỏi Ta, những kẻ bị rủa, vào lửa đời đời đã được chuẩn-bị cho qui-vương và các qui-sứ của nó;⁴²vì Ta đã đói, các người đã chẳng cho Ta ăn; Ta đã khát, các người chẳng cho Ta uống;⁴³Ta đã là khách lạ, các người đã chẳng mời Ta vào; trần-truồng, các người đã chẳng cho Ta mặc; bệnh, và trong nhà giam, các người đã chẳng thăm-viếng Ta.’⁴⁴Lúc ấy chính họ cũng sẽ trả lời⁽³⁾, rằng: ‘Thưa Chúa, khi nào chúng tôi đã thấy Chúa đói, hay khát, hay là một khách lạ, hay trần-truồng, hay bệnh, hay trong nhà giam, và đã không săn-sóc Chúa?’⁴⁵Lúc ấy Ngài sẽ trả lời họ, rằng: ‘Quả thật, Ta nói cùng các người, đến chừng mực mà các người đã chẳng làm điều đó cho một kẻ thuộc về những kẻ nhỏ nhất trong những kẻ này, các người đã chẳng làm điều đó cho Ta.’⁴⁶Và những kẻ này sẽ rời đi vào hình-phạt đời đời, nhưng những kẻ công-chính vào sự sống đời đời.”

C. SỰ CHẾT VÀ SỰ SỐNG LẠI CỦA GIÊ-XU, NHÀ VUA (26.1-28.20)

Những nhà lãnh-đạo tôn-giáo âm-mưu giết Giê-xu (207/Ma-thi-ơ 26.1-26.5/Mác 14.1-14.2; Lu-ca 22.1-22.2)

26¹Và xảy ra khi Giê-xu đã dứt tất cả các lời này, Ngài nói với các môn-đồ của mình: ²“Các người biết rằng sau 2 ngày, lễ Vượt-qua sẽ đến, và Con Trai Loài Người sẽ bị nộp để bị đóng đinh trên cây thập-tự.”³Lúc đó các thầy tế-lễ cá⁽⁴⁾ và các trưởng-lão của dân tụ họp với nhau trong sân của thầy tế-lễ thượng-phẩm, tên là Cai-phe,⁴và họ âm-mưu với nhau để lén-lút bắt Giê-xu và giết Ngài.⁵Nhưng họ nói: “Không được trong ngày lễ, e bạo-loạn xảy ra giữa dân.”

Một người nữ xức dầu thơm đắt giá cho Giê-xu cho sự mai-táng (182/Ma-thi-ơ 26.6-26.13/Mác 14.3-14.9; Giăng 12.1-12.11)

6Bây giờ khi Giê-xu ở tại Bê-tha-ni, tại nhà Si-môn người phụng,⁷một người đàn-bà đến tới Ngài với một lọ nhỏ bằng đá minh-ngọc đựng dầu thơm rất đắt, và bà ấy đổ nó trên đầu Ngài khi Ngài tựa ở *bàn ăn*.⁸Nhưng các môn-đồ rất tức giận khi họ thấy, và nói: “Tại sao có sự uống-phí này?⁹Vì *dầu thơm* này đã có thể được bán một giá cao và

¹bản khác thêm: lúc Con Trai Loài Người đến

²Một ta-lăng trị-giá hơn tiền công 15 năm của một công-nhân

³bản khác thêm: Ngài

⁴bản khác thêm: các thầy thông-giáo

tiền cho các kẻ nghèo.”¹⁰ Song Giê-xu, biết về điều này, nói với họ: “Tại sao các người gây rắc-rối cho người đàn-bà đó? Vì bà ấy đã làm một việc tốt cho Ta.”¹¹ Vì những kẻ nghèo các người luôn có với các người; nhưng các người sẽ không luôn có Ta.¹² Vì khi bà đã đổ dầu thơm này trên thân-thể Ta, bà đã làm nó để chuẩn-bị Ta cho sự mai-táng.¹³ Quả thật Ta nói cùng các người, hễ nơi nào tin lành này được thuyết-giảng trong toàn-thế thể-giới, điều người đàn-bà này đã làm cũng sẽ được nói đến để tưởng nhớ đến bà.”

Giu-đa đồng ý phân-bội Giê-xu (208/Ma-thi-ơ 26.14-26.16 /Mác 14.10-14.11; Lu-ca 22.3-22.6)

14Đoạn một trong 12 vị, tên là Giu-đa Ích-ca-ri-ốt, đi tới các thầy tế-lễ cả¹⁵ và nói: “Điều gì quý ông đang muốn cho tôi và tôi sẽ nộp Người cho quý ông?” Và họ cân ra cho hắn 30 miếng bạc.¹⁶ Và từ lúc đó trở đi, hắn bắt đầu tìm cơ-hội tốt để nộp Ngài.

Các môn-đồ chuẩn-bị lễ Vượt-qua (209/Ma-thi-ơ 26.17-26.19/Mác 14.12-14.16; Lu-ca 22.7-22.13)

17Bây giờ vào ngày thứ nhất của Bánh Không-men, các môn-đồ đến cùng Giê-xu, nói: “Thầy muốn chúng tôi chuẩn-bị cho Thầy ăn lễ Vượt-qua ở đâu?”¹⁸ Và Ngài nói: “Hãy đi vào trong thành-phố đến một người đàn-ông nọ, và nói với hắn: ‘Thầy nói: ‘Giờ Ta gần rồi; Ta sẽ giữ lễ Vượt-qua tại nhà của người với các môn-đồ Ta.’”¹⁹ Và các môn-đồ làm như Giê-xu đã sai bảo họ, và họ chuẩn-bị lễ Vượt-qua.

Giê-xu và các môn-đồ dùng bữa tối cuối cùng (211/Ma-thi-ơ 26.20-26.29/Mác 14.17-14.25; Lu-ca 22.14-22.30; Giăng 13.21-13.30)

20Bây giờ khi chiều tối đã đến, Ngài tựa ở bàn ăn với 12 môn-đồ.²¹ Và khi họ đang ăn, Ngài nói: “Quả thật Ta nói cùng các người rằng 1 trong các người sẽ phản Ta.”²² Và đau buồn vô-cùng, mỗi người bắt đầu nói với Ngài: “Chắc-chắn không phải tôi, thưa Chúa?”²³ Và Ngài trả lời và nói: “Kẻ đã nhúng tay của nó với Ta trong cái bát là kẻ sẽ phản Ta.²⁴ Con Trai Loài Người sẽ phải đi, y như được viết về Ngài, song khôn cho con người đó mà bởi nó Con Trai Loài Người bị phản! Ấy đã là tốt cho nó nếu con người đó đã chẳng được sinh ra.”²⁵ Và Giu-đa, kẻ sắp phản Ngài, trả lời và nói: “Chắc ấy không phải là tôi, thưa Thầy?” Ngài nói với hắn: “Chính người đã nói.”

26Và trong khi họ đang ăn, Giê-xu lấy bánh mì, và sau khi ban phước, Ngài bẻ nó và đưa nó cho các môn-đồ, và nói: “Hãy lấy, hãy ăn; đây là thân-thể của Ta.”²⁷ Và khi Ngài đã cầm một cái tách và tạ ơn, Ngài đưa nó cho họ, nói: “Hãy uống từ nó, tất cả các người; ²⁸vì đây là máu của Ta của giao-ước⁽¹⁾, nó bị đổ ra cho nhiều người vì sự tha-thứ các tội.²⁹ Nhưng Ta nói cùng các người, Ta sẽ không uống trái này của góc nho từ nay trở đi cho đến ngày khi Ta uống nó mới với các người trong vương-quốc của Cha Ta.”

Giê-xu một lần nữa cho biết trước sự phủ-nhận của Phi-e-rơ (222/Ma-thi-ơ 26.30-26.35/Mác 14.26-14.31)

¹bản khác thêm: mới

30Và sau khi hát một bài thánh-ca, họ đi ra tới Núi Ô-li-ve.

31Lúc ấy Giê-xu nói với họ: “Tất cả các người sẽ sẩy chân bởi cơ Ta đêm này; vì có viết: ‘TA SẼ ĐÁNH HẠ NGƯỜI CHÂN CHIÊN, VÀ CÁC CHIÊN CỦA BẦY SẼ BỊ TÁN-LOAN.’⁽²⁾

³²Song sau khi Ta đã được sống lại, Ta sẽ đi trước các người tới Ga-li-lê.”³³ Nhưng Phi-e-rơ trả lời và nói với Ngài: “Đầu mọi người có thể sẩy chân bởi cơ Thầy, tôi sẽ không bao giờ rời bỏ.”³⁴ Giê-xu nói với người: “Quả thật Ta nói với người, chính đêm này, trước khi gà gáy, người sẽ chối Ta 3 lần.”³⁵ Phi-e-rơ nói với Ngài: “Ngay cả nếu tôi phải chết với Thầy, tôi sẽ chẳng chối thầy.” Tất cả các môn-đồ cũng nói cùng một điều ấy.

Giê-xu thối-khở trong vườn ấy (223/Ma-thi-ơ 26.36-26.46 /Mác 14.32-14.42; Lu-ca 22.39-22.46)

36Đoạn Giê-xu cùng với họ đến tới một chỗ gọi là Ghết-sê-ma-nê, và nói với các môn-đồ của Ngài: “Hãy ngồi đây trong khi Ta đi qua đó và cầu-nguyện.”³⁷ Và Ngài đem với Ngài Phi-e-rơ và 2 con trai của Xê-bê-đê, và bắt đầu đau lòng và buồn khổ.³⁸ Lúc đó Ngài nói với họ: “Hồn Ta vô cùng buồn, đến chết; hãy ở lại đây và cứ canh phòng với Ta.”³⁹ Và Ngài đi xa họ hơn một chút, và nằm sấp trên mặt của Ngài và cầu-nguyện, rằng: “Cha của Con ơi, nếu có thể, xin cho tách này qua khỏi Con; tuy nhiên không như Con muốn, nhưng như Cha muốn.”⁴⁰ Và Ngài đến các môn-đồ và thấy họ ngủ, và nói với Phi-e-rơ “Thế là các người không thể cứ canh phòng với Ta trong 1 giờ sao?⁴¹ Hãy cứ canh phòng và cầu-nguyện, để các người có thể không vào sự cám-đổ; linh thì muốn, nhưng thể xác thì yếu.”⁴² Ngài lại ra đi lần thứ hai và cầu-nguyện, rằng: “Cha của Con ơi, nếu điều này không thể qua đi⁽³⁾ trừ phi Con uống nó, xin ý của Cha được nên.”⁴³ Và một lần nữa Ngài đến và thấy họ ngủ, vì mắt của họ nặng trĩu.⁴⁴ Và Ngài lại rời khỏi họ, và ra đi và cầu-nguyện lần thứ ba, nói cùng một điều đó một lần nữa.⁴⁵ Đoạn Ngài đến các môn-đồ, và nói với họ: “Các người còn đang ngủ và nghỉ-ngơi sao? Nay, giờ đó là gần và Con Trai Loài Người sắp bị phản vào tay các kẻ có tội.⁴⁶ Hãy đứng dậy, chúng ta hãy đi; kìa, kẻ phản Ta gần rồi.”

Giê-xu bị phản và bị bắt (224/Ma-thi-ơ 26.47-26.56/Mác 14.43-14.52; Lu-ca 22.47-22.53; Giăng 18.1-18.11)

47Và trong khi Ngài còn đang nói, kìa, Giu-đa, 1 trong 12 vị, bước tới, và với người một đám rất đông mang gươm và dùi cui, từ các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão của dân.⁴⁸ Bây giờ kẻ phản Ngài đã cho chúng một dấu-hiệu, nói: “Hề ai ta sẽ hôn, Người ấy là kẻ đó; hãy chụp bắt Người.”⁴⁹ Và tức thì Giu-đa đi tới Giê-xu và nói: “Kính chào, thưa Thầy!” và hôn Ngài.⁵⁰ Và Giê-xu nói với hắn: “Bạn ơi, hãy làm điều bạn đã đến để làm.” Thế thì chúng đến và tra tay vào Giê-xu và chụp bắt Ngài.⁵¹ Và kìa, 1 trong các người ở với Giê-xu giờ tay rút gươm của mình ra, và chém kẻ nô-lệ của thầy tế-lễ thượng-phẩm, và làm đứt tai của nó.⁵² Thế thì Giê-xu nói với người ấy: “Hãy tra gươm của người vào chỗ của nó; vì tất cả những kẻ dùng gươm sẽ chết bởi gươm.⁵³ Hay người nghĩ rằng Ta không thể khản-

²Xa-cha-ri 13.7

³bản khác: nếu chén này không thể qua khỏi con

cầu Cha Ta, và Ngài sẽ tức thì đặt dưới quyền sử-dụng của Ta nhiều hơn 12 quân-đoàn¹⁾ thiên-sứ hay sao? 54Thế thì thế nào lời Thánh-Kinh được ứng-nghiệm, rằng cách này phải xảy ra?” 55Vào lúc đó, Giê-xu nói với các đám đông: “Các người đã đi ra với gươm và dùi cui để bắt Ta như chống lại một kẻ trộm cướp ư? Mỗi ngày Ta thường ngồi trong đền-thờ giảng-day và các người đã chẳng chụp bắt Ta. 56Song mọi điều này đã xảy ra để các lời Thánh-Kinh của các đấng tiên-tri có thể được ứng-nghiệm.” Lúc đó tất cả các môn-đồ bỏ rơi Ngài và chạy trốn.

Cai-phe chất vấn Giê-xu (226/Ma-thi-ơ 26.57-26.68/Mác 14.53-14.65)

57Và những kẻ đã chụp bắt Giê-xu dẫn Ngài đi tới Cai-phe thầy tế-lễ thượng-phẩm, nơi các thầy thông-giáo và các trưởng-lão đã được tụ họp với nhau. 58Nhưng Phi-e-rô cũng đang theo Ngài ở khoảng cách xa tới tận sân của thầy tế-lễ thượng-phẩm, và vào trong, và ngồi xuống với các cảnh-sát-viên để xem kết-quả. 59Bây giờ các thầy tế-lễ cả²⁾ và toàn-thể Hội-đồng cứ cố kiếm được lời chứng gian chống lại Giê-xu, để họ có thể giết Ngài; 60và họ chẳng tìm được, dầu có nhiều nhân-chứng giả đã bước tới. Nhưng sau đó có 2 người bước tới, 61và nói: “Người này đã phát-biêu: ‘Ta có thể phá-hủy đền-thờ của Đức Chúa TRỜI và xây nó lại trong 3 ngày.’ ” 62Và Thầy tế-lễ thượng-phẩm đứng dậy và nói với Ngài: “Người không có câu trả lời nào sao? Điều gì mấy người này đang làm chứng chống lại người vậy?” 63Nhưng Giê-xu cứ làm thinh. Và thầy tế-lễ thượng-phẩm nói với Ngài: “Ta bắt Người thế bởi Đức Chúa TRỜI hằng sống, rằng: Người hãy nói cho chúng ta biết: Người có phải là Đấng Christ, Con Trai của Đức Chúa TRỜI hay không.” 64Giê-xu nói với hắn: “Người đã tự mình nói điều ấy; dầu vậy Ta nói cho các người biết, từ bây giờ trở đi các người sẽ thấy CON TRAI LOÀI NGƯỜI NGỒI Ở TAY HỮU CÓ QUYỀN-NĂNG, VÀ ĐẾN TRÊN CÁC MÂY TRỜI.”³⁾ 65Thế thì thầy tế-lễ thượng-phẩm xé các áo dài của mình, nói: “Nó đã nói phạm-thượng! Chúng ta cần thêm nhân-chứng gì nữa? Này, các người bây giờ đã nghe lời phạm-thượng; 66các người nghĩ gì?” Họ trả lời và nói: “Nó đáng chết.” 67Đoạn họ khạc-nhổ trên mặt Ngài và đấm Ngài với các nắm tay của họ; và các kẻ khác tát Ngài, 68và nói: “Hãy nói tiên-tri cho chúng ta biết, Người Đấng Christ; ai là người đánh Người?”

Phi-e-rô chối biết Giê-xu (227/Ma-thi-ơ 26.69-26.75/Mác 14.66-14.72; Lu-ca 22.54-22.65; Giăng 18.25-18.27)

69Bây giờ Phi-e-rô đang ngồi ở ngoài sân, và 1 tớ gái nó đến cùng người và nói: “Người cũng đã ở với Giê-xu, người Ga-li-lê.” 70Song người chối trước mặt tất cả chúng, rằng: “Ta không biết người đang nói gì.” 71Và khi người đã đi ra ngoài tới công ra vào, 1 tớ gái khác thấy người, và nói với những kẻ ở đó: ‘Người này đã ở với Giê-xu Na-xa-rét⁴⁾.’ 72Và một lần nữa người chối với một lời thề: “Ta chẳng biết người ấy.” 73Một chút sau, những kẻ bàng quan bước tới và nói với Phi-e-rô: “Chắc-chắn người cũng trong bọn chúng; vì cách người nói lộ rõ người.”

¹⁾một quân-đoàn có 6 ngàn lính

²⁾bản khác thêm: các thầy thông-giáo

³⁾Thánh-thi 110.1 và Đa-ni-ên 7.13

⁴⁾Nguyên ngữ: người Na-xa-rét

74Thế thì người bắt đầu rửa-sả và thề: “Ta không biết người đó!” Và tức thì gà gáy. 75Và Phi-e-rô nhớ lại lời Giê-xu đã nói: “Trước khi gà gáy, người sẽ chối Ta 3 lần.” Và người đi ra và khóc một cách đắng-cay.

Hội-đồng lãnh-đạo tôn-giáo lên án Giê-xu (228/Ma-thi-ơ 27.1-27.2/Mác 15.1; Lu-ca 22.66-22.71)

271Bây giờ khi buổi sáng đã đến, tất cả các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão của dân hội ý chống lại Giê-xu để giết Ngài, 2và họ trói Ngài, và dẫn Ngài đi, và nộp Ngài cho thống-đốc Phi-lát.

Giu-đa tự tử (229/Ma-thi-ơ 27.3-27.10)

3Khi Giu-đa, kẻ đã phản Ngài, thấy Ngài đã bị kết-án, hắn cảm thấy hối-hận và trả lại 30 miếng bạc cho các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão, 4nói: “Tôi đã phạm tội bởi việc phản-bội máu vô-tội⁵⁾.” Nhưng họ nói: “Can hệ gì tới chúng ta? Chính người chịu lấy.” 5Và hắn ném các miếng bạc đó vào trong nơi thánh của đền thờ và ra đi; và hắn ra đi và tự treo cổ. 6Các thầy tế-lễ cả lấy các miếng bạc đó và nói: “Không đúng luật để bỏ chúng vào kho bạc đền-thờ, vì ấy là giá của máu.” 7Và họ hội ý nhau và với tiền đó mua Cánh Đồng Của Thợ Góm làm một chỗ chôn-cất các người lạ. 8Vì lý-do này, cánh đồng đó đã được gọi là Cánh Đồng Máu cho đến ngày này. 9Thế thì điều đã được nói qua tiên-tri Giê-rê-mi⁶⁾ đã được ứng-nghiệm, rằng: “VÀ HỌ ĐÃ LẤY⁷⁾ 30 MIÉNG BẠC, GIÁ CỦA ĐÁNG ẤY, CÁI GIÁ ĐÓ ĐÃ ĐƯỢC ĐỊNH bởi những con trai của Y-sơ-ra-ên; 10VÀ HỌ ĐÃ GIAO CHÚNG ĐỂ LẤY CÁNH ĐỒNG CỦA THỢ GÓM, NHƯ ĐỨC CHÚA ĐÃ TRUYỀN CHO TA.”⁸⁾

Giê-xu bị đứng xử trước mặt Phi-lát (230/Ma-thi-ơ 27.11-27.14/ Mác 15.2-15.5; Lu-ca 23.1-23.5; Giăng 18.28-18.38)

11Bây giờ Giê-xu đứng trước mặt thống-đốc; và thống-đốc chất-vấn Ngài, rằng: “Ông có phải là Vua của dân Giu-đa không?” Và Giê-xu nói với hắn: “Người nói.” 12Và trong khi Ngài đang bị các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão buộc tội, Ngài không đưa ra một câu trả lời gì cả. 13Thế thì Phi-lát nói với Ngài: “Ông há chẳng nghe bao nhiêu điều họ làm chứng chống lại Ông hay sao?” 14Và Ngài đã chẳng trả lời hắn ngay cả đối với *chỉ* một lời buộc tội, đến nỗi vị thống-đốc hết sức ngạc-nhiên.

Phi-lát nộp Giê-xu cho bị đóng đinh trên cây thập-tự (232/Ma-thi-ơ 27.15-27.26/Mác 15.6-15.15; Lu-ca 23.13-23.25; Giăng 18.39-19.16)

15Bây giờ vào ngày lễ này, thống-đốc có thói quen phóng-thích cho đám đông bắt cứ một tù-nhân nào mà họ muốn. 16Và họ cầm giữ vào lúc đó một tù-nhân có tiếng xấu, được gọi là Ba-ra-ba⁹⁾. 17Bởi vậy khi họ được tập-họp với nhau, Phi-lát nói với họ: “Người nào các người muốn ta phóng-thích cho các người? Ba-ra-ba, hay Giê-xu được gọi là Christ?” 18Vì hắn biết rằng họ đã nộp Ngài vì lòng ghen-tị. 19Và trong khi hắn đang ngồi trên ghế phán-

⁵⁾Có bản đọc: công-chính

⁶⁾bản khác: Xa-cha-ri

⁷⁾Có bản: Tôi đã lấy

⁸⁾Giê-rê-mi 32.9; Xa-cha-ri 11.12,13

⁹⁾bản khác thêm: Giê-xu

quyết, vợ của hắn nhảu với hắn rằng: “Đừng dính-dính gì hết với Người công-chính đó; vì hôm nay tôi đã chịu khổ rất nhiều trong một giấc chiêm-bao bởi có Người đó.”²⁰Nhưng các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão xúi-giục các đám đông xin Ba-ra-ba, và giết Giê-xu.²¹Song thống-độc trả lời và nói với họ: “Người nào trong 2 người, các người muốn ta phóng-thích cho các người?” Và họ nói: “Ba-ra-ba.”²²Phi-lát nói với họ: “Thế thì, điều gì ta phải làm đối với Giê-xu, được gọi là Christ?” Tất cả họ nói: “Hãy cho Nó bị đóng đinh trên cây thập-tự!”²³Và hắn nói: “Tại sao, điều xấu-xa gì Ông ấy đã làm?” Song tất cả họ cứ la hét càng lớn hơn, rằng: “Hãy cho Nó bị đóng đinh trên cây thập-tự!”²⁴Và khi Phi-lát thấy mình không đạt được điều gì cả, nhưng chỉ thấy một cuộc nổi loạn đang bắt đầu, hắn lấy nước và rửa tay mình ở phía trước đám đông, nói: “Ta vô tội về máu của Người này⁽¹⁾; chính các người chịu lấy.”²⁵Và tất cả dân trả lời, và nói: “Máu của Nó trên chúng tôi và trên những đứa con của chúng tôi!”²⁶Thế là hắn phóng-thích Ba-ra-ba cho họ; nhưng sau khi khiến Giê-xu bị đánh đòn, hắn giao Ngài để bị đóng đinh trên cây thập-tự.

Lính Rô-ma chế-nhạo Giê-xu (233/Ma-thi-ơ 27.27-27.31/ Mác 15.16-15.20)

²⁷Đoạn các người lính của thống-độc đem Giê-xu vào tổng hành dinh của thống-độc và tập-hợp toàn-thể tiểu-đoàn lính Rô-ma quanh Ngài.²⁸Và họ lột quần-áo của Ngài, và khoác một áo dài màu hồng-điều trên Ngài.²⁹Và sau khi bện một cái mũ-miền bằng gai, họ đội nó trên đầu Ngài, và để một cây sậy trong tay hữu của Ngài; và họ quì xuống trước mặt Ngài và chế-nhạo Ngài, rằng: “Kính chào, Vua dân Giu-đa!”³⁰Và họ khắc-nhổ trên Ngài, và lấy cây sậy và đập trên đầu Ngài.³¹Và sau khi họ đã chế-nhạo Ngài, họ cởi áo dài của Ngài và mặc cho Ngài quần áo của Ngài, và dẫn Ngài đi để đóng đinh Ngài trên cây thập-tự.

Giê-xu bị dẫn đi để bị đóng đinh trên cây thập-tự (234/Ma-thi-ơ 27.32-27.37/Mác 15.21-15.24; Lu-ca 23.26-23.31; Giăng 19.17)

³²Và khi họ đang đi ra, họ bắt được một người Sy-ren tên là Si-môn, họ bắt người này phục-dịch để mang cây thập-tự của Ngài.³³Và khi họ tới một chỗ được gọi là Gô-gô-tha, nghĩa là Chỗ Cái Sọ,³⁴họ cho Ngài rượu trộn với mật thứ⁽²⁾ để uống; và sau khi nếm nó, Ngài không chịu uống.³⁵Và khi họ đã đóng đinh Ngài trên cây thập-tự, họ chia áo quần của Ngài với nhau, bắt thăm⁽³⁾; ³⁶và ngồi xuống, họ cứ canh chừng Ngài ở đó.³⁷Và họ treo ở phía trên đầu Ngài để buộc tội chống lại Ngài, viết rằng: “ĐÂY LÀ GIÊ-XU VUA CỦA DÂN GIU-ĐA.”

Giê-xu bị đặt trên cây thập-tự (235/Ma-thi-ơ 27.38-27.44/ Mác 15.25-15.32; Lu-ca 23.32-23.43; Giăng 19.18-19.27)

³⁸Vào lúc đó, có 2 tên trộm-cướp bị đóng đinh trên thập-

tự-giá với Ngài, 1 ở bên hữu và 1 ở bên tả.³⁹Và những kẻ đi ngang qua ném lời sỉ-và vào Ngài, lắc đầu của chúng, ⁴⁰và nói: “Người, là kẻ sẽ phá-hủy đền-thờ và xây nó lại trong 3 ngày, hãy cứu chính Người đi! Nếu Người là Con Trai của Đức Chúa TRỜI, hãy xuống khỏi cây thập-tự.”⁴¹Trong cùng một cách đó, các thầy tế-lễ cả, cùng với các thầy thông-giáo và các trưởng-lão, cũng đang chế-nhạo Ngài, nói: ⁴²“Nó đã cứu những kẻ khác; Nó không có thể cứu chính Nó. Nó là Vua của Y-sơ-ra-ên; ngay bây giờ Nó hãy xuống khỏi cây thập-tự, và chúng ta sẽ tin Nó.”⁴³NÓ TRÔNG CÂY ĐỨC CHÚA TRỜI; HÃY ĐỀ NGÀI GIẢI-THOÁT NÓ ngay bây giờ, NẾU NGÀI THÍCH-THÚ VỚI NÓ⁽⁴⁾; vì Nó nói: ‘Ta là Con Trai của Đức Chúa TRỜI.’ ”⁴⁴Và các tên trộm-cướp là những kẻ bị đóng đinh trên thập-tự-giá với Ngài cũng đang ném cùng một lời sỉ-nhục vào Ngài.

Giê-xu chết trên thập-tự-giá (236/Ma-thi-ơ 27.45-27.56/ Mác 15.33-15.41; Lu-ca 23.44-23.49; Giăng 19.28-19.37)

⁴⁵Bây giờ từ giờ thứ sáu, tối-tăm sa xuống trên toàn-thể đất cho tới giờ thứ chín vào buổi chiều.⁴⁶Và, vào khoảng giờ thứ chín, Giê-xu kêu to với tiếng lớn, rằng: “Ê-LI, Ê-LI, LAM-MA-SA-BÁCH-TA-NI?”⁽⁵⁾ nghĩa là: “ĐỨC CHÚA TRỜI TÔI ƠI, ĐỨC CHÚA TRỜI TÔI ƠI, SAO CHÚA ĐÃ BỎ RỜI TÔI?”⁴⁷Và một số kẻ trong bọn đang đứng ở đó, khi họ nghe lời đó, nói: “Người này đang gọi Ê-li-gia.”⁴⁸Và tức thì một kẻ trong bọn họ chạy, và lấy một bông-đá, kẻ đó thảm nó đầy rượu nho chua⁽⁶⁾, và để nó trên một cây sậy, và cho Ngài một ngụm.⁴⁹Nhưng đám còn lại nói: “Hãy để chúng ta coi thử Ê-li-gia sẽ đến để cứu Hẳn chăng⁽⁷⁾.”⁵⁰Và Giê-xu kêu to một lần nữa với tiếng lớn, và giao linh của Ngài⁽⁸⁾.⁵¹Và kìa, tấm màn của đền-thờ bị xé ra làm hai, từ trên xuống dưới, và trái đất rung-động; và các tảng đá bị chẻ ra, ⁵²và các mồ-mả bị mở ra; và nhiều thi-thể của các thánh-đồ đã ngủ được sống lại;⁵³và đi ra khỏi các mồ-mả sau khi có sự sống lại của Ngài, họ vào thành-phố thánh và hiện ra cho nhiều người thấy.⁵⁴Bây giờ vị đại-đội-trưởng, và những kẻ ở với hắn để canh-giữ Giê-xu, khi họ thấy động đất và các điều đang xảy ra, trở nên rất khiếp-sợ và nói: “Quả thật đây là Con Trai của Đức Chúa TRỜI!”⁵⁵Và nhiều người đàn-bà ở đó nhìn xem từ đằng xa, là các người đã đi theo Giê-xu từ Ga-li-lê, hầu-việc Ngài,⁵⁶giữa họ có Ma-ri Ma-đơ-len, Ma-ri mẹ Gia-cơ và Giô-sép, và mẹ của các con trai của Xê-bê-đê.

Giê-xu được đặt trong mộ (237/Ma-thi-ơ 27.57-27.61/Mác 15.42-15.47; Lu-ca 23.50-23.56; Giăng 19.38-19.42)

⁵⁷Và khi chiều tối, một người giàu-có từ A-ri-ma-thê, tên là Giô-sép đến đó; chính người cũng đã trở thành một môn-đồ của Giê-xu.⁵⁸Người đàn-ông này đi đến Phi-lát và xin thi-thể của Giê-xu. Thế thì Phi-lát truyền giao thi-thể cho người.⁵⁹Và Giô-sép lấy thi-thể và quấn nó trong một tấm vải lanh sạch-sẽ,⁶⁰và đặt nó trong chính cái mộ mới của mình, mà người đã đục ra trong tảng đá; và người lăn một hòn đá lớn che lối vào mộ và ra đi.⁶¹Và Ma-ri

¹bản khác: máu công-chính này; hoặc máu của Người công-chính này

²bản khác: chua

³bản khác: ngõ hầu điều đã được nói qua đáng tiên-tri được ứng-nghiem: “Chúng đã chia nhau quần-áo của Ta, và vì áo-quần Ta chúng lại bắt thăm.”

⁴Thánh-thi 22.8

⁵Thánh-thi 22.1

⁶Thánh-thi 69.21

⁷bản khác: Một người khác lấy cây giáo đâm hông Ngài, và ở đó chảy ra máu và nước

⁸hay: trút hơi thở cuối cùng của Ngài

Ma-đơ-len ở đó và Ma-ri khác, ngồi đối-diện cái mộ.

Các vệ-binh được đặt canh gác tại mộ (238/Ma-thi-ơ 27.62-27.66)

62Bảy giờ vào ngày kếp, đó là ngày sau ngày Chuẩn-bị, các thầy tế-lễ cả và các người Pha-ri-si họp lại với nhau với Phi-lát, ⁶³và nói: “Thưa Ngài, chúng tôi nhớ lại rằng khi Hấn vẫn còn sống kẻ lừa-gạt đó đã nói: ‘Sau 3 ngày, Ta sẽ sống lại.’ ⁶⁴Bởi vậy, xin ban lệnh cho cái mộ đó được làm cho bảo đảm cho đến ngày thứ ba, e các môn-đồ đến và lấy trộm Hấn đi và nói với dân-chúng: ‘Ngài đã sống lại từ người chết,’ và sự lừa-gạt cuối-cùng này sẽ tệ hơn cái đầu tiên.” ⁶⁵Phi-lát nói với họ: “Các người có vệ-binh; hãy đi, làm cho nó bảo đảm theo cách các người biết.” ⁶⁶Và họ đi và làm cho cái mộ bảo đảm, và cùng với vệ-binh họ đặt dấu niêm-phong trên hòn đá.

Giê-xu sống lại từ người chết (239/Ma-thi-ơ 28.1-28.7/Mác 16.1-16.8; Lu-ca 24.1-24.12; Giăng 20.1-20.10)

28¹Bảy giờ sau ngày Ngưng-nghi, khi trời bắt đầu rạng đông hướng về ngày thứ nhất của tuần lễ, Ma-ri Ma-đơ-len và Ma-ri khác đến để nhìn xem cái mộ. ²Và kia, một trận động đất dữ-dội đã xảy ra, vì một thiên-sứ của Chúa, đã xuống từ trời, đến và lăn đi hòn đá⁽¹⁾, và ngồi trên nó. ³Và hình-dung của thiên-sứ giống như chớp, và y-phục của thiên-sứ trắng như tuyết; ⁴và các vệ-binh run-rẩy vì sợ-hãi thiên-sứ và trở nên như người chết. ⁵Và thiên-sứ nói với các người đàn-bà: “Đừng sợ; ta biết các người đang tìm Giê-xu, là Đấng đã chịu đóng đinh trên cây thập-tự. ⁶Ngài không có ở đây, vì Ngài đã sống lại, y như Ngài đã nói. Hãy đến, xem chỗ nơi Ngài⁽²⁾ đã nằm. ⁷Và hãy đi nhanh và nói cho các môn-đồ của Ngài biết rằng Ngài đã sống lại từ người chết⁽³⁾; và kia, Ngài sắp đi trước các người vào Ga-li-lê, ở đó các người sẽ thấy Ngài; này, ta đã báo các người.”

Giê-xu hiện ra cùng các người đàn-bà (241/Ma-thi-ơ 28.8-28.10)

⁸Và họ nhanh-chóng ra đi từ ngôi mộ với sự sợ hãi và niềm vui lớn-lao, và chạy đi để phúc-trình điều đó cho các môn-đồ của Ngài biết. ⁹Và kia, Giê-xu gặp họ, nói lời chào. Và họ bước tới, túm các chân của Ngài và thờ-lạy Ngài. ¹⁰Lúc đó Giê-xu nói với họ: “Đừng sợ; hãy đi và đem lời đến anh em của Ta để rời đây đi tới Ga-li-lê, và ở đó họ sẽ thấy Ta.”

Các lãnh-tụ tôn-giáo hỏi-lộ các vệ-binh (242/Ma-thi-ơ 28.11-28.15)

11Bảy giờ trong khi họ đang ở trên đường của họ, kia, một số người của đội vệ-binh vào thành-phố và phúc-trình cho các thầy tế-lễ cả biết mọi việc đã xảy ra. ¹²Và khi các thầy tế-lễ đã họp lại với các trưởng-lão và đã hội ý nhau, họ ban một số tiền lớn cho các người lính ¹³và nói: “Các người phải nói: ‘Các môn-đồ của Ông ấy đã đến ban đêm và đã lấy trộm Ông ta đi trong khi chúng tôi ngủ.’ ¹⁴Và nếu điều này sẽ phải đến tai thống-đốc, chúng ta sẽ thuyết-phục được ông ấy và giữ các người khỏi sự rắc-rối.” ¹⁵Và

chúng lấy tiền và làm như chúng đã được chỉ dạy; và chuyện này đã được truyền-bá lan rộng giữa dân Giu-đa tới ngày này.

Giê-xu trao đại-nhiệm-vụ (248/Ma-thi-ơ 28.16-28.20/Mác 16.15-16.18)

16Nhưng 11 môn-đồ tiến-hành tới Ga-li-lê, đến cái núi mà Giê-xu đã chỉ rõ. ¹⁷Và khi họ thấy Ngài, họ thờ-lạy Ngài; nhưng một số nghi-ngờ. ¹⁸Và Giê-xu bước tới và nói chuyện với họ, rằng: “Tất cả thẩm-quyền đã được giao cho Ta trong trời và trên đất. ¹⁹Bởi vậy, hãy đi và đào-tạo môn-đồ thuộc về mọi dân-tộc, báp-tem họ trong danh Cha và Con và Thánh-Linh, ²⁰dạy họ tuân theo mọi điều mà Ta đã truyền cho các người; và này, Ta ở với các người luôn, ngay cả cho đến sự cuối cùng của thời-kỳ này.”

¹bản khác thêm: khỏi cửa

²bản khác: Chúa

³bản khác thiếu: từ người chết